

ROHKEUS
LÄHEISYYS
SUJUVUUS

PUKKILAN KUNTA

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

PUKKILA

Sisällysluettelo

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
KUNTASTRATEGIA	5
2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	14
2.1 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	14
2.2 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	15
2.3 KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	18
2.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	22
2.5 YMPÄRISTÖASIAT	22
2.6 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	22
2.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	22
2.8 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	25
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	26
3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	26
3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	28
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	31
5. KOKONAISTULOT JA MENOT	34
6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	35
6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	35
6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS.....	35
6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	35
6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	35
6.5 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT.....	36
6.6 KUNNAN TALOUDEEN ARVIOINTIKRITEERIT.....	42
7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEEN TASAPAINOT- TAMISTOIMENPITEET	44
7.1 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	44
8. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	45
8.2 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	45
8.2.1 Käyttötalouden toteutuminen	45
8.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	110
8.2.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu.....	114
9.1 TULOSLASKELMA	116
9.2 RAHOITUSLASKELMA	117
9.3 TASE.....	118
9.4 KONSERNILASKELMAT.....	122
10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	128
10.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	128
10.2 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	129
10.3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	130
10.4 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	131
10.5 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	133
10.6 VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	137
10.7 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	138
11. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITE- LAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVOISTA.....	139
12. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	140

Kunnanjohtajan katsaus

Itsenäinen Pukkila kokoaa voimat yhteen ja uudistuu kuntalaisten parhaaksi. Tähän lauseeseen kiteytyy Pukkilan kunnan tavoite, visio 2025. Viime vuosi oli kolmas kuntastrategian voimassaolovuosi. Vuoden 2020 talousarvion sitovat tavoitteet liittyivät strategian läpivientiin ja täytäntöönpanoa tukevien suunnitelmien kuten kunnan strategian, viestintäsuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa. Strategiaa ja sitä tukevia suunnitelmia on pidettävä ajan tasalla ja kehitettävä. Yhteisesti sovittujen arvojen – rohkeus – sujuvuus – läheisyys – on näyttävä niin päätöksenteossa kuin päätösten toimeenpanossakin. Edelleenkin kaikkein tärkein asia on saada hyväksytyin strategian ja suunnitelmien mukaisia toimenpiteitä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja kunnan elinvoimaisuuden lisäämiseksi. Strategian keskeisiin painopisteisiin on kohdennettu myös henkilöstöressursseja.

Kuntakenttä on odottanut sote-uudistusta vuosien ajan. Kunnan talouden kehitys tulee pysymään epävakana mahdollisen sote-uudistuksen voimaantumisen saakka. Vaikka erikoissairaanhoidossa käytössä olevat tasausmekanismit osaltaan tasapainottivat kuntamme tilipäätöstä vuonna 2020, niin satunnaistekijöiden vaikutus koko kunnan talouden näkökulmasta on merkittävä epävarmuustekijä. Sote-uudistus ei sinällään kohenna kunnan taloutta, mutta se tuo siihen nykyistä huomattavasti enemmän ennustettavuutta. Sosiaali- ja terveydenhuollon vuosittaisten kustannusten arviointi on ollut jo vuosikautia lähes mahdotonta. Sosiaali- ja terveydenhuollon menot ovat hieman yli puolet kunnan toimintamenoista, joten niiden merkitys on kunnan talouden tasapainon kannalta ratkaiseva.

Vuoden 2020 tulos muodostui 303 132 € ylijäämäiseksi. Talousarviossa alijäämän suuruudeksi arvioitiin 448 000 euroa. Syntynyt ylijäämä on merkittävä, kun sitä peilaa useamman viime vuoden noin miljoonan euron suuruisiin alijäämiin. Talousarvio sisälsi noin miljoonan euron rakenteellisen alijäämän. Valmiiksi alijäämäinen talousarvio, sote-menojen alibudjetointi ja veroarvion optimistisuus muodostavat tasapainoiseen talouteen nähden takamatkan.

Myönteisen tilinpäätöksen syntyminen mahdollistuu kunnan oman toiminnan kulukurin pitävyyden, valtion Koronavaltionosuuksien maksamisen, ennakoituja pelkoja myönteisemmän verotulojen kehityksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon menojen maltillisen kasvun ansiosta. Ylijäämäisen tuloksen seurauksena kunnan taseessa olevat aiempien vuosien ylijäämät kasvat vajaan 1,6 miljoonaan euroon.

Myönteistä on, että kaikilla kunnan muilla – siis kunnan omaan järjestämisvastuuseen kuuluvilla – tehtäväalueilla syntyi säästöjä varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Säästöt olivat 470 000 euron luokkaa. Pääsääntöisesti joka vuonna tilinpäätös sisältää joko satunnaisia kerta luonteisia menoja esim. erilaisina alaskirjauksina sekä tuloja, joilla voi olla suurikin merkitys. Vuonna 2020 tällaisia tulokseen ja taseeseen vaikuttavia eriä ei ole.

Kunnan palvelut pystyttiin järjestämään kuntayhteistyönä tai tuottamaan omana toimintana edelleen kokonaisuutena arvioiden hyvällä tasolla.

Koronaepidemia leimasi lähes koko toimintavuotta. Rajoitustoimia toimenpantiin. Kunnan palveluja muutettiin terveysturvallisuuden edellyttämällä tavalla. Henkilöstö jaksamista on koeteltu ennen kokemattomalla tavalla.

Talouden näkökulmasta korona on kohdellut Pukkilaa hyvin. Yhtäältä yrittäjyyden ja työllisyyden tilastot kuin valtion valtionosuusjärjestelmän kautta maksamat Koronatuot näkyvät tilinpäätöksessä myönteisillä tavoilla. Tässä vaiheessa voi vain arvailla Koronan inhimillistä merkitystä, mutta ennakoita voi, että pandemian jälkilaskua maksetaan vielä pitkään.

Onni Nurmen Säätiö myönsi kunnalle viime vuonna vuosivastuksena 260 000 euroa. Säätiön vuosivastusten turvin Pukkilan kunta on voinut toteuttaa sellaista toimintaa ja palveluja ikääntyneille kuntalaisille, mitä ei julkisissa palveluissa ole yleisesti ottaen mahdollista toteuttaa.

Vuosi 2020 oli taloudellisesti valonpilkahdus useiden vaikeiden vuosien jälkeen. Talouden haasteet tulevat jatkamaan tulevana vuosina. Kunnan tulot ja menot eivät ole tasapainossa. Mikäli vuoden 2021 talousarvio toteutuu suunnitellulla tavalla, on tasapainottamisen tarve vähintään 500 000 € vuodelle 2022.

Tätä kirjoitettaessa Korona -virusepidemia on vaikuttanut arkeemme hyvinkin tarkasti vuoden ajan. Tänä odotamme ja toivomme, että riittävä rokotekattavuus saataisiin aikaan kuluvan vuoden juhannukseen mennessä.

Kunta siirtyi kevääksi 2021 häiriötilanteiden johtamisjärjestelmään. Pikavauhtia arvioitiin mitkä kuntien palveluista ovat niitä kaikkein keskeisimpiä, käytettävissä olevat henkilöstöresurssit uudelleenarvioitiin ja monien työntekijöiden työn sisältö muuttui jopa yhdessä vuorokaudessa sekä paljon muuta.

Korona tulee jättämään jälkeen pysyviäkin toimintatapojen muutoksia. Etätyö on tullut jäädäkseen. Ihmisten kanssakäymistä eivät mitkään sähköiset järjestelmät tule korvaamaan, mutta sähköiset kokouskäytännöt tulevat osaksi arkea myös epidemian laantumisen jälkeen.

Olemme voineet kokea pienen ja ”ittellisen” kunnan vahvuudet häiriöolosuhteissa. Samalla on myös jo nyt voitu kokea se, miten haavoittuva Pukkilan kunnan palvelujärjestelmä on. Jos joku on varmaa, niin varsinainen epidemiavaihe on jonain päivänä ohi. Jo tänään pitää kuitenkin kyetä katsomaan vahvasti eteenpäin. Nään jo tänään tässä tilanteessa Pukkilan kunnan näkökulmasta myönteisiä asioita ja mahdollisuuksia. Tästä konkreettisimpana esimerkkinä se, että on saatu vuosien tauon jälkeen myytyä 10 omakotitonttiakin. Tästäkin selvittää – kunhan yhdessä tehdään.

Etätyöpöydältä 23.3.2021

Juha Rehula, kunnanjohtaja

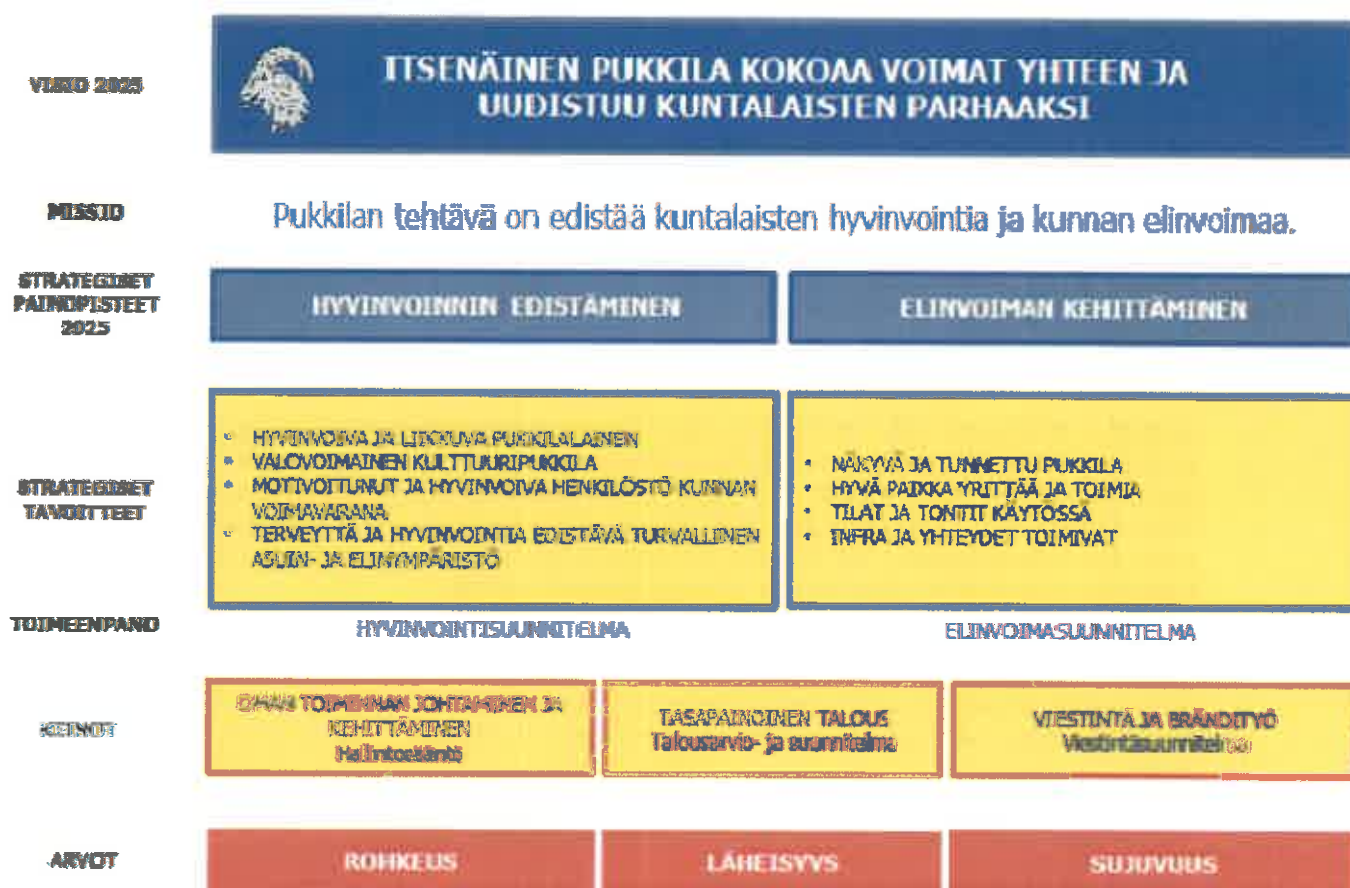
KUNTASTRATEGIA

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon mm. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen. Kuntastrategiaa tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. (Kuntalaki 410/2015, 37 §).

Valtuusto hyväksyi joulukuussa 2017 uuden kuntastrategian. Strategia-asiakirjaa päivitettiin vuoden 2018 aikana strategian läpivientityön ohessa. Varsinaiseen kuntastrategiaan ei tehty muutoksia. Valtuusto hyväksyi päivitetyn strategiakokonaisuuden joulukuussa 2018.

Strategiaan liittyvissä suunnitelmissa määritellään strategian toimeenpano, toteutumisen arviointi ja seuranta. Toimeenpanon varmistamiseksi asetettiin valtuustokaudelle strategiaohjausryhmä, joka vastaa strategian läpivienti-, viestintä-, hyvinvointi- ja elinvoimasuunnitelmien laadinnasta ja valmistumisesta. Nämä suunnitelmat hyväksytään niiden valmistuttua kunnanhallituksessa ja valtuustossa.

Tiivis kuvaus Pukkilan kuntastrategiasta

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyviin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakokoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan.

Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset n 3 mrd euron suuruiset koronatuot ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätysellinen määrä lomautuksia. Maltillinen kulukehitys kertoo, että koronavuoden tapahtumista on syntynyt kuntiin muiden vaikutusten ohella myös säästöjä. Erityisesti näitä säästöjä näyttää syntyneen pienimmissä kuntakokoryhmissä, joissa toimintakulut jopa vähenivät. Rajoitustoimet ja etätyö ovat ilmeisesti laskeneet kustannuksia. Toisaalta ainakin terveyspalveluissa palvelujen käyttöä on siirtynyt myöhemmäksi ja hoitojonot ovat pidentyneet.

Tilinpäätösarviot antavat kuntakentälle hengähdystauon. Menopaineet ovat suuret. Koronan seuraukset ovat vielä ennakoimattomissa, eikä lähivuosien tulokehitys tuo enää vastaavaa kasvua.

Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa. Kaikkien vuonna 2020 negatiivisen tuloksen tehneiden kuntien tappiot jäivät muutamia miljoonia.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 2,0 prosenttia, verotulot 4,0 prosenttia ja valtionosuudet 27,2 prosenttia. Kuntien poikkeuksellisen vahvaa kunnallisveroa selittää muun muassa verokortti-uudistus, joka lykkäsi noin 350 miljoonaa euroa kunnallisveroa vuodelta 2019 vuoden 2020 puolelle. Yhteisöverotulojen romahdusta paikkaa yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 prosenttiyksiköllä. Kuntien ja kuntayhtymien myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot pienenivät vuonna 2020 noin puolella miljardilla eurolla.

Vuoden 2020 talousarvioiden lähtöasetelmat olivat vaikeat aiempien vuosien haasteiden vuoksi. Kuntatalous tasoittui verokertymän osalta, ja heikoilta näyttäneet talousnäkökymät taittuivat loppuvuotta kohti paremmiksi. Menojen kasvu kunnissa arviottiin vielä alkusyksystä 3-4 prosentin vuosivauhtiin, vaikka menoja onkin jo sopeutettu useimmissa kunnissa. Lisäksi palkkamenot nousivat lomarahaleikkauksen päättymisen ja yleiskorotuksen vuoksi. Tällä hetkellä edullinen lainaraha on ollut monen kunnan pelastus, mutta suojaamaton sijoitus-salkku voi yllättää korkojen noustessa. Väestön ikääntyminen ja sen vaikutukset palveluiden tarpeeseen, syntyvyyden dramaattinen lasku sekä kaupungistuminen ovat ilmiötä, joihin voidaan kuntatasolla vaikuttaa melko vähän.

Sosiaali- ja terveysalan sekä maakunta-uudistuksen on odotettu monessa kunnassa alentavan merkittävästi menoja, mutta uudistus lykkääntyi ja sote-palveluiden menot jatkavat kasvuaan. Nykyhallituksen suunnitelmat parantaa peruspalveluiden saatavuutta sekä hoivamitoitusta ovat inhimillisesti katsottuna hyviä, mutta miten kunnissa palvelutason parannukset rahoitetaan nyt ja tulevaisuudessa? Kuka maksaa korkokulut jatkossa ja pysäyttää velkaantumisen? Ikäsidonnaisten menojen kasvu jatkuu tulevinakin vuosina. Valtion taloudellista haavoittuvuutta lisää se, että julkinen velka on korkealla tasolla.

Pukkila ei tee tässä poikkeusta. Vuoden 2020 tilinpäätösennuste oli huolestuttava ja tarjosi epävarman ponnistusalustan vuoden 2021 talousarviotyöhön. Ennakoitavissa ollut kunnan taseen on kääntyminen negatiiviseksi vuoden 2020 aikana ja suunnitelmavuosille ei toteutunutkaan tilinpäätöksen osoittaessa ylijäämää. Koko kuntakentällä koettu verotulojen ennakoitua parempi kertymä, koronatuot valtionosuuksissa ja menojen hallitut muutokset erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa antavat hengähdysaikaa talouden tasapainottamistyölle. Pukkilan yhteistyörakenteiden keikkuminen Uudenmaan ja Päijät-Hämeen välillä syö osaltaan pienen kunnan voimavaroja. Toisaalta se myös tarjoaa mahdollisuuksia tehdä valintoja.

Väestön ikääntyminen ja muuttoliike

Väestö ikääntyy pienen syntyvyyden ja eliniänodotteen kasvun myötä. Nuoret ja työikäiset muuttavat koulutuksen ja työn perässä suuriin kaupunkeihin, jonne syntyy muuttoliikenteen myötä yhä kasvava työntekijöiden tarve. Kaupungistumista voi hidastaa nouseva luontoarvojen vahvistuminen, ympäristötietouden lisääntyminen sekä ymmärrys siitä, että luonto tarjoaa ihmiselle kokonaisvaltaista terveyttä ja hyvinvointia.

Pelkkä tieto maaseudun terveysvaikutuksista ei kuitenkaan riitä. Nykyelämäänsä tarvitaan työtä, infraa, palveluita ja yhteisöjä.

Pukkilassa kuolleisuus on ollut syntyvyyttä suurempaa yhä useammin viime vuosien aikana. Samaan aikaan kunnasta muuttaa pois esimerkiksi nuoria, jotka hakeutuvat asumaan opiskelupaikkakunnille. Lisäämällä potentiaalisten kuntalaisten ja kesäasukkaiden tietoisuutta Pukkilasta muun muassa linjakkaalla tiedottamisella ja brändäyksellä, voidaan positiiviseen muuttoliikenteeseen vaikuttaa. Pukkilan maaseutumainen miljöö on hyvä markkina-arvo pääkaupunkiseudun läheisyydessä. Läheisyys, sujuvuus ja yhteisöllisyys ovat aidosti totta Pukkilassa. Aktiivinen vuoropuhelu kuntalaisten kanssa sekä osallistaminen näkyivät strategian mukaisesti vuoden 2020 toimintasuunnitelmassa.

Pukkilan kunta on linjannut strategiassa ja Phhykyn kanssa solmittavassa palvelusopimuksessa asioita ja toimenpiteitä, joilla voidaan turvata pukkilalaisten hyvinvointia. Hyvinvoiva kuntalainen on kunnalle taloudellisesti tärkeä, mutta myös paras käyntikortti elinvoimaisesta kunnasta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö kuuluu kunnassa kaikille työntekijöille, yhdistyksille, yrityksille, yhteisöille ja kuntalaisille.

Kunnan talousarvio- ja suunnitelma

Kuntalain (410/2015 110 §) mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Lain mukaan on otettava huomioon myös kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma tuleville vuosille. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava niin, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ja että suunnitelman toteuttaminen on linjassa kuntastrategian kanssa.

Talousarvio ja -suunnitelma linjaa kunnan taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalain (110 §) mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon kirjataan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat määrärahat ja tuloarvio, sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

2020 vuoden talousarvio sekä vuosien 2021-2022 taloussuunnitelma laaditaan yhtenä kokonaisuutena ja yhdistetään samaan asiakirjaan. Kokonaisuudessa kunnanvaltuusto asettaa toimialueittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden saavuttamiseen käytettävissä olevat resurssit, määrärahat ja tulosarviot. Talousarvio sisältää kuntastrategiaa toteuttavan kokonaisuuden, jonka valtuusto hyväksyy talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Kuntastrategiassa itsenäinen Pukkila yhdessä kumppaniensa kanssa vastaa tuleviin haasteisiin määrittelemällä strategisiksi painopisteiksi elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämisen. Keskeisinä keinoina ovat oman toiminnan johtaminen ja kehittyminen, tasapainoinen talous sekä viestintä ja brändityö. Strategian mukaiset arvot, rohkeus, läheisyys ja sujuvuus, ovat toimintaperiaatteina jokaisessa päätöksessä ja toiminnassa.

VISIO – Itsenäinen Pukkila kokoaa voimat yhteen ja uudistuu kuntalaisten parhaaksi.

MISSIO – Kunnan tehtävä on edistää kuntalaisten hyvinvointia sekä kunnan elinvoimaa.

ARVOT – Rohkeus – Läheisyys – Sujuvuus

ARVOT

Rohkeus

Rohkea Pukkila merkitsee meille ennen kaikkea halua uudistua kuntana. Onnistuaksemme meidän tulee olla rohkeasti kekseliäitä ja innovatiivisia. Kunnioitamme perinteitä ja toivomme yhtä aikaa uudet asiat tervetulleiksi. Viestintämme on vireää ja rohkeaa. Pukkilan kunnan henkilöstönä ja kuntalaisina teemme rohkeasti ehdotuksia oman toimintamme kehittämiseksi. Rohkeus on myös vapautta, jossa jokainen meistä saa elää rauhassa oman näköistään elämää.

Läheisyys

Läheinen Pukkila merkitsee meille yhteisöllisyyttä, yhteistyötä, lähimmäisenrakkautta ja välittämistä. Pukkilassa arvostamme jokaista ja jokainen saa olla juuri sellainen kun on. Läheisyys näkyy jokaisessa kohtaamisessamme.

Sujuvuus

Sujuva Pukkila on tärkeä meille henkilöstönä, kuntalaisina, yrityksinä ja kumppaneina. Arjen sujuvuutta voimme parantaa prosesseja, toimintaa ja palveluja selkeyttämällä niin kuntalaiselle kuin yrittäjällekkin. Sujuvuus on meille ketteryyttä, helppoutta ja ratkaisukykyä. Pukkila on turvallinen ympäristö meille kaikille – niin yrityksille kuin asukkaille vauvasta vaariin.

Rohkeus – Läheisyys – Sujuvuus: yhteisöllisyyttä ja osallistumista

Aktiivinen vuoropuhelu kuntalaisten kanssa vahvistaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta toimintaan.

Osallistava henkilöstöjohtaminen vahvistaa arvostavaa, vastuuttavaa, innostavaa ja luottavaa kulttuuria työn ja palvelujen kehittämiseksi.

Kumppanuuksia rakennetaan ja kehitetään palvelujen ja harrastusmahdollisuuksien järjestämiseksi sekä yritys-toiminnan käynnistämiseksi, laajentamiseksi ja monipuolistamiseksi.

Osallistumismahdollisuuksia uudistetaan ja kehitetään siirtymällä rohkeammin digitaalisuuteen ja uudistamalla viestintää monikanavaisemmaksi.

STRATEGISET PAINOPISTEET, TAVOITTEET JA KEINOT

Strategiset painopisteet perustuvat kunnan tehtäviin, jotka liittyvät hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseen. Kumpaankin painopisteeseen tehdään valtuustokaudelle tavoitteet, joita viedään käytäntöön.

PAINOPISTE: HYVINVOINTI

Pukkilassa asuu hyvinvoivia ihmisiä. Kunta kumppaneineen huolehtii asukkaidensa hyvinvoinnista, lapsista ja nuorista vanhuksiin – koko elinkaaren ajalla. Kunnan palvelut järjestetään joustavasti niitä tarvitseville. Hyvinvoinnin edistäminen toteutuu riittävästi resursoitujen, oikein kohdennettujen ja priorisoitujen palvelujen avulla.

Tavoitteet

- *Hyvinvoiva ja liikkuva pukkilalainen.*
- *Valovoimainen KulttuuriPukkila.*
- *Terveyttä ja hyvinvointia edistävä turvallinen asuin- ja elinympäristö.*
- *Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta kunnan voimavarana.*

Hyvinvointisuunnitelmassa tarkennetaan strategiset tavoitteet, määritellään toimenpiteet ja mittarit, arviointi ja seuranta.

PAINOPISTE: ELINVOIMA

Pukkila vahvistaa näkyvyyttä ja tunnettuutta viestimällä ja markkinoimalla eri kanavissa. Pukkila uudistuu, synnyttää uutta työtä, lisää työpaikkoja ja saa asukkaiksi ihmisiä, jotka tuovat työnsä mukanaan Pukkilaan. Kunta tukee yrittämisen ja asumisen sujuvuutta mahdollistamalla tilat ja tontit sekä infran ja yhteyksien toimivuuden sekä yrittäjille että asukkaille. Siellä, missä on työtä ja yrittäjyyttä, on vetovoimaa, verotuloja ja laadukkaita palveluita.

Tavoitteet

- *Näkyvä ja tunnettu Pukkila.*
- *Hyvä paikka yrittää ja toimia.*
- *Tilat ja tontit käytössä.*
- *Infra ja yhteydet toimivat.*

Elinvoimasuunnitelmassa tarkennetaan strategiset tavoitteet, määritellään toimenpiteet ja mittarit, arviointi ja seuranta.

KEINOT: Oman toiminnan johtaminen ja kehittäminen

Pukkilan uudistumisen kannalta johtamisen kehittäminen on tärkeää. Johtamista kehitetään strategisen muutoksen ja arvojen läpiviemiseksi. Innostavaa tekemisen kulttuuria vahvistetaan. Hallinto- ja johtamismallia uudistetaan ja kehitetään yhteisöllisyyden tukemiseksi, luottamushenkilöstön poliittisen valmistelun vahvistamiseksi ja kuntalaisten osallisuuden lisäämiseksi asioiden valmistelussa. **Hallintosäännössä** määritellään johtamisen tavat ja vastuut.

KEINOT: Tasapainoinen talous

Talouden tasapaino on tärkeä kunnan toiminnan lähtökohta kehitettäessä kunnan toimintoja ja palveluja. Tavoitteena on verotuksen hallittu keventäminen valtuustokauden aikana. Kasvua ja elinvoimaa ei saada säästämällä. Kasvuun pitää investoida. Olemassa olevat yritystilat sekä yritys- ja omakotitontit pyritään saamaan kaupaksi ja käyttöön. **Talousarviossa ja -suunnitelmassa** määritellään talouden tavoitteet ja toimenpiteet, arviointi ja seuranta.

KEINOT: Viestintä ja brändityö

Tavoitteena on Pukkilan näkyvyys ja tunnettuus. Imagorakentaminen, myynti ja aktiivinen viestintä on tärkeää. Viestinnällä on tärkeä rooli vetovoimaisen Pukkilan rakentamisessa. Tavoitteena on saada paljon viestinviejjiä; jokainen luottamushenkilö, työntekijä ja kuntalainen markkinoi Pukkilaa ja vie viestiä eri kanavia pitkin maailmalle. **Viestintäsuunnitelmassa** määritellään viestinnän ja markkinoinnin tavoitteet ja toimenpiteet, arviointi ja seuranta.

PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTTAMINEN

Kunnan järjestämät ja tuottamat palvelut, palvelutavoitteet

Kunta järjestää laissa säädetyt palvelut omana toimintana sekä yhdessä muiden kuntien, kuntayhtymien ja kumppaneiden kanssa. Pukkilan kunnassa palveluita tuottavat ja järjestävät Hallintopalvelut, Elinvoimapalvelut, Ruoka- ja siivouspalvelut, Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, Sosiaali- ja terveystyöpalvelut, Varhaiskasvatuspalvelut, Opetuspalvelut ja Yhdyskuntatekniset palvelut.

Kunnan palvelut tuotetaan lakien edellyttämällä tavalla. Taloudellisen tilanteen kohentuessa voidaan palvelujen laatutasoa nostaa kokonaistaloudellisuus huomioiden.

Palvelujen kehittämisenäkökulmia selvitetään, linjataan ja toimeenpannaan valtuustokauden aikana strategian ja talousarviosuunnitelmien mukaisesti.

Hallintopalvelut

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut -tiimi tuottaa kuntaorganisaatiolle mm. taloussuunnittelua, kokoaa tilinpäätöksen, sekä hoitaa asiahallintaa (mm. esityslistat, pöytäkirjat ja arkisto). Tiimi tukee koko kunnan henkilöstöä talous- ja henkilöstöasioissa. Palvelupiste tarjoaa kunnan palveluihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta keskitetysti yhden luukun periaatteella. Palvelupiste toimii kontaktipintana kunnan, kuntalaisten ja eri toimijoiden välillä. Kunta lisäksi ostaa sopimukseen perustuen talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT -palveluja.

Kehittämisenäkökulmia:

- palvelupisteen digitalisaation lisääminen
- sujuvan tiedonkulun varmistaminen, tiedonkulun lisääminen
- asiakaspalvelun vuosikello
- sujuvien prosessien luominen

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelujen tavoitteena on kehittää kunnan elinvoimaa kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Toiminnan yksityiskohtaisemmat tavoitteet ja tehtävät toimenpiteet määritellään elinvoimasuunnitelmassa. Kunnan elinvoimaisuutta pyritään lisäämään mm. kehittämistoiminnalla ja markkinoinnilla (brändityö, asuin- ja yritystontit, toimitilat). Kunta tukee uutta yritystoimintaa ostamalla yritysneuvontapalveluja yrittäjiksi ryhtyville. Työllisyyspalveluilla kunta pyrkii edistämään kuntalaisten työllistymistä.

Työllisyyspalveluissa arvioidaan asiakkaan palvelujen tarve sekä luodaan yhdessä suunnitelma asiakkaan asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Palvelun piiriin pääsee, jos on esteitä työllistyä ja tarve selvittää, miten päästä eteenpäin. Työllisyyspalvelut tarjoavat pukkilalaisille palveluohjausta ja valmennusta sekä lakisääteisen TYP-palvelun. Tarjotaan myös tukea pukkilalaisille yrittäjille työllistämiseen.

Kehittämisenäkökulmia:

- Tulevat muutokset toimintaympäristössä (kasvupalvelut tulevassa maakuntaudistuksessa). Kunta panostaa työllisyyspalveluissa pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn, nuoriin sekä kehittää/luo välityömarkkinoita alueella.
- Kunnan omien elinvoima- ja kehittämispalvelujen/toimenpiteiden vahvistaminen. Yritystalo/-hautomo tai yhteisö- ja yritystalo yritystoiminnan tukijana, yksinyrittäjien etätöpaikkana ja uusien ideoiden yhteisöllisenä hautomona.
- Kumppanuuksien kehittäminen. Yritykset ja yhteisöt elinvoiman edistäjinä ja yhdessä tekemisen kulttuurin vahvistajina. Vapaaehtois- ja järjestötoiminnan edellytysten parantaminen yhteistyön vahvistamisella ja avustusrahojen turvaamisella mutta huomioiden, että työllisyyspalvelujen toimialueella olevien hankkeiden rahoittamisen on oltava tulostavoitteista ja hankkeista tulee jäädä konkreettista hyötyä kunnalle.
- Lasten ja nuorten yrittäjyyskasvatuksen ja nuorten yrittäjyyden edistäminen.
- Nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Nuorten työllistyminen ja palveluohjaus etsivässä nuorisotyössä yhdessä kumppaneiden kanssa. Etsivän nuorisotyön ja työllisyyspalvelujen asiakkaiden välillä tehtävä asiakasjako selkeyttää etsivän nuorisotyön rahoituksen osuutta.
- Elinvoiman edistäminen kulttuuripalveluilla. Kulttuuri on vahvuus, sitä pitää ylläpitää. Kulttuurikumppanuudet kunnan PR-työssä. Palkkatukipaikkojen käyttäminen hyödyksi.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalvelujen toimipaikat ovat keskuskeittiö, päiväkotikiukaan, Hyvinvointikeskus Onni, Kirkonkylän koulu, Torpin koulu (iv. 2018-2019 loppuun saakka), kunnantalo, kirjasto ja paloasema. Ruokapalveluissa työskentelee 5 henkilöä ja siivouspalveluissa 5 henkilöä, molempien yksiköiden esimies on palvelupäällikkö. Suoritteita tuotetaan vuodessa n. 100 000, aterioita tarjotaan päivittäin n. 300 henkilölle. Ruokapalvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti huomioiden eri ikäryhmät ja erityisruokavaliot.

Siivouspalveluissa pyritään ekologisuuteen ja huomioimaan asiakkaan toiveet. Siivoustyö tehdään siivousmitoituksen mukaan. Siivousmitoituksen mukainen pinta-ala on n. 8 000 m². Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Hyvinvointikeskus Onnista vuokraamien tilojen siivous tehdään myyntisopimuksella siivoussopimuksen sekä yhtymän oman mitoituksen mukaisesti.

Ruoka- ja siivouspalvelut toimivat vuoden jokaisena päivänä.

Kehittämisenäkökulmia:

- Hyvinvointikeskus Onnin kahvion toiminnan kehittäminen mm. myyntitiliskin parantaminen niin, että tuotteita saadaan enemmän ja paremmin esille koska nykyinen tila ei riitä (toteutettu 2018) sekä aukioloaikojen tarkasteleminen (aukioloaikojen uudistamiskokeilu käynnissä 2019 -2020) ja erilaiset tapahtumat.
- resurssien lisääminen Hyvinvointikeskus Onnin aukioloaikojen laajentamiseksi
- tehdään teemakuukausia/-päiviä yhteistyössä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Kunta järjestää liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä taiteen perusopetuspalvelut omana toimintana ja yhdessä kumppaniensa kanssa. Kuntalaisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin panostetaan yhdessä yhdistysten, seurakunnan, naapurikuntien ja alueella toimivien organisaatioiden kanssa. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluista myönnetään avustuksia paikallisille toimijoille.

Kunnassa on sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja, Hyvinvointikeskus Onni sekä kirjasto. Lisäksi kulttuuripalveluja tarjotaan kesäaikana galleria Koivulinnassa sekä Pukkilan kotiseutumuseossa. Palveluja järjestetään myös yhteistyökumppaneiden tiloissa, esim. nuorisotilat toiminta yhdistyksen seuratalossa ja konsertteja kirkossa.

Tiloissa pyritään huomioimaan esteettömyys. Sisä- ja ulkoliikuntapaikoista pidetään huolta paitsi käytettävyyden ja turvallisuuden myös houkuttelevan kuntakuvan luomiseksi.

Hyvinvointikeskus Onniin on keskitetty sosiaali- ja terveyspalvelujen lisäksi merkittävästi kunnallisia vapaa-ajan palveluja ryhmätoiminta-, liikunta- ja allastiloissa, Onnissa järjestetään myös konsertteja, teatteriesityksiä ja näyttelyjä. Lisäksi Onnin välittömässä läheisyydessä on Onninpuisto ulkokuuntoilulaitteineen.

KulttuuriPukkila toimii kunnan tehtävien ytimessä kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoiman edistämiseksi kulttuurin ja taiteen keinoin. KulttuuriPukkila kokoaa yhteen vapaa-ajan palvelujen ja kumppaneiden toiminnan kokonaisuuden ja se brändää Pukkilan omakeinon ja aktiivisuutta. KulttuuriPukkilan toimijoina ovat kunta ja sen kumppanit.

Maahanmuuttopalvelut tuotetaan yhdessä kumppanien kanssa.

Kehittämisenäkökulmia:

- Nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Perusnuorisotyön ja koulu-yhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen. Nuorten harrastusmahdollisuuksien lisääminen nuoria osallistavalla tavalla.
- Hyvinvoinnin edistäminen liikuntapalveluissa. Eri-ikäisten liikuntapalvelut. Liikuntatilojen ja ulkoliikunta-alueiden ylläpito. Kumppanuusien vahvistaminen; kansalaisopisto, järjestöt, yksityiset, liikuntapalvelut yhdessä.
- Hyvinvoinnin edistäminen kulttuuripalveluissa. Kulttuuripalveluja kaikille. Kulttuuripalvelujen saavutettavuus. Kulttuurikumppanuudet mahdollistajana.
- Yhdistykset ja järjestöt keskeisinä hyvinvoinnin edistäjinä ja kumppaneina. Vanhemmuuden tukemisen uudet varhaisen tuen mallit nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi; kunta, sote-palvelut ja yhdistykset yhdessä. Toimintaedellytysten tukeminen yhteistyön vahvistamisella ja avustusrahojen riittävyyden turvaamisella.
- Kuntayhteistyö.

Sosiaali- ja terveystalvelut

Pukkilan sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuu on Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymällä. Lähipalvelut tarjotaan kuntalaisille pääasiallisesti Hyvinvointikeskus Onnin tiloissa.

Kehittymisnäkökulmia:

- Lähipalvelujen turvaaminen kumppanuuksien ja/tai ulkoistuksien kautta. Tavoitteena sote-palvelujen säilyminen vähintään nykytasolla Pukkilassa. Kartoitetaan palvelujen mahdollinen siirtyminen yksityiselle palveluntuottajalle: positiiviset vaikutukset kunnan taloudelle työpaikkojen ja yritystoiminnan kasvun kautta.
- Vaihtoehtoiset asumisratkaisut ikääntyvän väestön tarpeisiin. Valtuustokauden aikana arvioidaan hyvinvointikeskus Onnin laajennusmahdollisuudet.

Varhaiskasvatustalvelut

Varhaiskasvatuksen toiminta on monipuolista ja laadukasta. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan lasten yksilöllisyys, mielipiteet ja osallisuus. Tarjoamme huoltajille säännöllisesti mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.

Lapsilähtöisyys toiminnassamme mahdollistaa lasten omien tietojen, taitojen ja kiinnostuksen kohteiden sekä vahvuuksien löytämisen. Elämyksellinen, lämminhenkinen ja turvallinen kasvatusympäristömme avaa mahdollisuuksia leikin ja kokeilun kautta uuden oppimiseen.

Arjen sujuvuutta helpottaa inhimillinen, avarakatseinen, erilaisia perheitä arvostava ja luotettava henkilöstö. Jokaisen lapsen hoidontarve huomioidaan yksilöllisesti. Huoltajien päivittäinen kohtaaminen mahdollistaa sujuvan ja avoimen yhteistyön perheiden kanssa.

Varhaiskasvatustalvelut toteutetaan päiväkotii Vekarassa. Sen lisäksi tarjotaan perhepäivähoitoa. Esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoito järjestetään esikoulun tiloissa Kirkonkylän koululla. Esiopetuksesta vastaa opetustalvelut. Vuorohoitoa järjestetään päiväkotii Vekarassa huoltajien työ- tai opiskelutilanteen mukaan.

Kehittymisnäkökulmia:

- vaihtoehtoiset muodot laadukkaiden varhaiskasvatustalvelujen turvaamiseksi
- havainnointi- ja arviointikäytänteiden kehittäminen
- yhteistyön selkiyttäminen eri tahojen kanssa
- lapsen osallisuuden vahvistaminen
- henkilöstön kouluttaminen varhaiskasvatuslain ja -suunnitelman asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi
- tilojen ja oppimisympäristöjen kehittäminen/laajennus
- koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyön lisääminen
- henkilöstörakenne vastaamaan varhaiskasvatuslain asettamia määreitä.

Opetustalvelut

Oppilaita tuetaan heidän kasvussaan itsestään, muista ihmisistä, ympäröivästä yhteiskunnasta ja luonnosta välittäviksi vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi. Koulun pyrkimyksenä on oppilaan itsetunnon ja monipuolisen ilmaisu- taidon kehittäminen.

Kirkonkylän koulussa järjestetään perusopetusta vuosiluokilla 1-6. Opetusta annetaan myös pienryhmässä. Torpin koulussa järjestetään kolmen luokka-asteen yhdysluokkaopetusta kahdessa luokassa.

Kirkonkylän koulussa annetaan myös esiopetusta ja tarvittaessa perusopetukseen valmistavaa opetusta. Esiopetuksen tiloissa järjestetään perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä varhaiskasvatuksen aamu- ja iltapäivähoitoa.

Kunnalla on Askolan kunnan kanssa sopimus yläkouluyhteistyöstä. Oppilaat voivat hakeutua yläkouluun myös muualle, mutta siihen on saatava koulun sijaintikunnan lupa.

Kehittymisnäkökulmia:

- oppimisen tuen käytänteet
- oppilaiden osallistaminen
- toimivat koulukuljetukset ja kohtuulliset koulumatkat
- kerhotoimintaa koulupäivän yhteyteen
- koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyön lisääminen
- liikunnan lisääminen koulupäiviin
- koulun ja kodin yhteistyön syventäminen.

Yhdyskuntatekniset palvelut

Yhdyskuntatekniset palvelut tuotetaan kuntayhteistyönä Myrskylän kunnan toimiessa vastuukuntana. Teknisen toimen tehtävänä on ylläpitää ja kehittää turvallista ja toimivaa elinympäristöä tuottamalla kuntalaisille laadukkaita palveluja.

Kehittämisenäkökulmia:

- Asiakaslähtöinen palvelu, yhteistyö ja uudet toimintamallit.
- Osaava palveluhenkilöstö ja -verkosto.
- Katujen ja yleisten alueiden ylläpidon varmistaminen.
- Energiankulutusta vähentävät ja ympäristöystävälliset ratkaisut.

Henkilöstöpolitiikka

Kuntastrategiassa huomioidaan kuntalain mukaan henkilöstöpolitiikka. Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö on määritelty kunnan voimavaraksi kuntastrategiassa. Työntekijät tuottavat kunnan palvelut ja huolehtivat siten myös kuntalaisten hyvinvoinnista. Pukkilan kunta on hyvä ja vastuullinen työnantaja, joka pitää huolen työntekijöistään järjestämällä lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaudenhoidon ja tyhy-toimintaa. Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa säästöjä kunnalle.

Pukkilan kunnan henkilöstöpolitiikkaa on määritelty *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa*, johon on kirjattu tavoitteita ja niihin liittyviä toimenpiteitä huomioiden mm. henkilöstörakenne, koulutuksen ja urakehityksen mahdollisuudet työssä sekä työolosuhteet johtamisen, esimiestyön, työyhteisön ja viestinnän näkökulmista että työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen.

Henkilöstöä koskevia asioita käsitellään työnantajan ja henkilöstön edustajista koostuvassa *yhteistyötoimikunnassa*, joka huolehtii lakisääteisesti työpaikan yhteistoiminnasta ja työsuojeluyhteistoiminnasta.

Omistajapolitiikka

Kuntalain mukaan kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon omistajapolitiikka. Valtuusto hyväksyy kuntastrategiassa kunnan omistajapoliittiset linjaukset, jotka määrittelevät, millaista omaisuutta kunta hankkii ja missä tehtävissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana. Omistajapolitiikka määrittelee myös omistuksen tarkoituksen ja tavoitteet.

Pukkilan kunta on viime vuosina tehnyt ratkaisuja, joilla on vähennetty kunnan omistuksia ja tehtäviä. Tällaisia päätöksiä ovat olleet mm. metsäpalstojen ja peltojen sekä kunnan toiminnalle tarpeettomien kiinteistöjen ja rakennusten myynnit. Ainoan tytäryhtiön purkamisella puolestaan yksinkertaistettiin konsernirakennetta. Vesi- ja lämpölaitostoiminnoista luovuttiin omana toimintana tavoitteena turvata kuntalaisille tärkeiden palvelujen toimivuus ja laatu aiempaa paremmin pitkälle tulevaisuuteen. Edellä mainittujen omistajapoliittisten ratkaisujen taustalla on ollut vahvasti myös kuntatalous. Tavoitteena on ollut turvata kunnan taloudelliset mahdollisuudet suoriutua lakisääteisistä palveluvelvoitteista itsenäisenä kuntana.

Omistajapoliittisia linjauksia tarvittaessa arvioidaan ja tarkistetaan tulevien kuntastrategian päivitysten yhteydessä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

2.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustokaudella 2017 – 2021 luottamushenkilöorganisaatio koostuu valtuustosta (17), kunnanhallituksesta (9) ja lakisääteisistä toimielimistä (tarkastuslautakunta, valtuuston vaalilautakunta, keskusvaalilautakunta).

Poliittinen jakauma (17 paikkaa) valtuustokaudella 2017 – 2021 on seuraava: Keskusta 9, Kokoomus 5, SDP 1, Perussuomalaiset 1 ja Vihreät 1. Kunnanhallituksessa paikkajakauma oli puolestaan seuraava: Keskusta 5, Kokoomus 2, Perussuomalaiset 1 ja Vihreät 1.

Valtuuston puheenjohtajat on valittu kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Valtuuston puheenjohtajana toimi Eino Saarikko (KESK) I varapuheenjohtajana Jyrki Loijas (KOK) ja II varapuheenjohtajana Timo Hildén (SDP). Hallituksen puheenjohtajat on valittu neljäksi vuodeksi. Hallituksen puheenjohtajana toimi Markus Kalliokivi (KESK) ja varapuheenjohtajana Juha Ahola (KOK).

Valtuuston kokoonpano vuonna 2020:

Ahola, Juha (KOK)	Raita, Soilikki (KESK),
Clewer, Leena (KESK)	Pirhonen, Matti (KESK)
Clewer, Ida (KESK)	Saarikko, Eino (KESK)
Eskola, Päivi (KOK)	Sajomaa, Lennu (PS)
Hildén, Timo (SDP)	Simolinna, Jussi (KOK)
Järvenpää, Minna (VIHR)	Tikkala, Terhi (KESK)
Kalliokivi, Markus (KESK)	Vappula, Eino (KESK)
Leino, Anja (KESK)	Vatanen, Ari (KOK)
Loijas, Jyrki (KOK)	

Kunnanhallituksen kokoonpano vuonna 2020:

Ahola, Juha (KOK)	Pirhonen, Matti (KESK)
Clewer, Leena (KESK)	Sajomaa, Lennu (PS)
Järvenpää, Minna (VIHR)	Tikkala, Terhi (KESK)
Kalliokivi, Markus (KESK)	Vatanen, Ari (KOK)
Leino, Anja (KESK)	

Lautakuntien ja jaostojen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat:

	Puheenjohtaja	Varapuheenjohtaja
Keskusvaalilautakunta	Tervo, Risto	Mäenrinta, Heikki
Tarkastuslautakunta	Vappula, Eino	Simolinna, Jussi
Valtuuston vaalilautakunta	Vappula, Eino	Eskola, Päivi

Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia. Toimielimet on määritelty kuntalain 30 §:ssä, jonka mukaan (valtuuston lisäksi) kunnan toimielimiä ovat kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat. Niiden jäsenet ja varajäsenet ovat tilivelvollisia.

Tilivuonna 2020 ovat tilivelvollisia viranhaltijoita kunnanjohtaja, hyvinvointipäällikkö, palvelupäällikkö, elinvoimapäällikkö, rehtori ja varhaiskasvatusjohtaja.

2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina, sillä ulkomaankaupan näkymät ovat heikohkot. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuille korostuu varsinkin v. 2020.

Julkisen talouden alijäämä kasvaa v. 2020, kun hallitusohjelman mukaiset menolisäykset astuvat voimaan. Ilman työllisyyttä sekä talouden ja julkisen hallinnon tuottavuutta kohentavia toimia julkinen talous pysyy myös tulevina vuosina alijäämäisenä. Väestön ikääntymisestä johtuva eläke-, terveys- ja hoivamenojen kasvu heikentävät julkista taloutta. Julkinen velka suhteessa BKT:hen kääntyy vähitellen uudelleen kasvuun.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,6 %. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat ja tuotannollisten investointien kasvu hidastuu. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden sekä ansiotason noustessa. Viennin kasvu kiihtyy palveluviennin ja laivatoimitusten seurauksena. Vuonna 2020 BKT kasvaa 1 %. Palveluviennin kasvu jatkuu nopeana ja pitää viennin kasvun vientikysyntää nopeampana. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu tasaisena. Kotitalouksien tulojen kasvua pitää yllä ansiotason nousu. Julkisen kulutuksen kasvun kiihtyminen nostaa kotimaisen kysynnän osuutta. Yksityisten investointien ennustetaan vähenevän ensi vuonna asuinrakennusinvestointien supistuessa.

Työllisten määrä nousee 0,5 % v. 2020. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu heikentävät työllisyyden kasvua. Nimellisansiotason arvioidaan nousevan 3 %.

Bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 1,1 % v. 2021 ja 1,2 % v. 2022. Hitaahko talouskasvu ja kiihtyvä nimellispalkkojen nousu pysäyttävät työvoiman kysynnän kasvun vuosina 2020 – 2021.

Talous kesti pelättyä paremmin vuonna 2020 – Julkisyhteisöjen alijäämä kasvoi yli kymmenellä miljardilla, joka osaltaan tasapainotti laskua (Tilastokeskus 15.3.2021)

Bruttokansantuote laski kansantalouden tilinpidon tarkentuneiden ennakkotietojen mukaan 2,8 prosenttia vuonna 2020. Kevään pahimmat ennusteet laskun jyrkkyydestä eivät näytä toteutuneen. Myös Ruotsin bruttokansantuote laski 2,8 prosenttia vuonna 2020, ja Eurostatin mukaan euroalueen bruttokansantuote supistui viime vuonna 6,6 prosenttia, joten Suomi pärjäsi hyvin kansainvälisessä vertailussa.

Kotitaloussektorilla suurin muutos oli yksityisen kulutuksen 4,6 prosentin lasku 115,2 miljardiin euroon. Yksityinen kulutus on bruttokansantuotteen kysyntäeristä selvästi suurin, ja sen lasku näkyi palvelutoimialalla erityisesti liikenteen, majoituksen ja ravitsemuksen sekä kulttuurin ja viihteen arvonlisäysten laskuna.

Yksityiseen kulutukseen sisältyvän ulkomaanmatkailun romahtamisella oli merkittävä heijastuksensa vaihtotaseeseen. Tyypillisesti matkustustase on noin 2 miljardia alijäämäinen, kun vuonna 2020 matkustustaseen alijäämä oli 0,2 miljardia.

Kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen perusteella laskettu työn tuottavuus pieneni 0,8 prosenttia vuonna 2020. Arvonlisäys siis pieneni enemmän kuin tehtyjen työtuntien määrä. Julkisyhteisöjen alijäämä kasvoi yli kymmenellä miljardilla, joka osaltaan tasapainotti laskua. Valtionhallinnon alijäämä oli 13,4 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 2,7 miljardia euroa. Tämä piti sisällään mm. 1,5 miljardin tuotantotukipalkkioiden kasvun yrityssectorille. Valtionhallinto osallistui myös paikallishallinnon koronapandemiasta koituviin kustannuksiin, ja paikallishallinnon alijäämä vaihtui ylijäämäiseksi valtionosuuksien kasvun myötä.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 12,9 miljardia euroa alijäämäinen. Edellisenä vuonna alijäämä oli 2,4 miljardia euroa. Julkisyhteisöjen alijäämää kasvattivat koronapandemiaan liittyvät menot sekä verotulojen ja sosiaaliturvamaksujen kertymän pieneneminen. Vuonna 2020 alijäämä oli 5,4 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Kuukausittaisten yritystilastojen mukaan heikentynyt koronatilanne jatkaa palvelualojen ahdinkoa, eikä tuotannossa ole näkyvissä elpymisen merkkejä. Myös rakentamisen toimialalla koronakriisin myötä alkanut lasku on jatkunut, vaikkakin tammikuussa nähtiin jopa kahden prosentin kasvu joulukuusta. Teollisuuden toimialalla tuotanto on ollut pienessä kasvussa, mutta teollisuudessa tilanne oli heikompi jo ennen koronakriisin vaikutuksia. Kaupanalalla myynnin määrän osalta tilanne näyttää hieman paremmalta, mutta alan sisällä koronakriisin vaikutukset ovat jakautuneet hyvin epätasaisesti.

Kuluttajien luottamus talouteen romahti vuosi sitten keväällä, ja kuluttaminen väheni voimakkaasti koronakriisin alkuvaiheessa. Kesän aikana odotukset lähikuukausien talouskehityksestä palautuivat nopeasti entiselle tasolle. Odotukset kuitenkin synkkenivät uudelleen jonkin verran syksyllä, mutta tämän vuoden puolella kuluttajien luottamus on kohentunut jopa pitkän ajan keskimääräistä luottamusta vahvemmaksi. Jos käsillä oleva koronatilanteen pahenemisvaihe kuitenkin pitkittyy, voi sillä olla negatiiviset vaikutukset kuluttajien luottamukseen.

Paluu normaaliin tapahtuu asteittain, ja osa rakenteellisista muutoksista jäänee pysyviksi. Etätyön ja nettiostosten yleistymisen korona-aikana vauhdittanee uudistuksia. Yritysten osalta tulevaisuudennäkymät eivät ole kovin positiivisia. Teollisuuden uudet tilaukset ovat olleet laskussa tammikuussa, minkä lisäksi yritysten luottamus on ollut laskussa helmikuussa. Vireille pantujen konkurssien määrä on selvässä kasvussa helmikuussa, mutta merkittävää konkurssiaaltoa ei vielä ole nähty. Rekkaliikenteeseen perustuva tuotannon pikaennakko ennakoii tuotannon olleen edelleen helmikuussa vuoden takaista alemmalla tasolla.

Työllisten määrä nousi vasta vuoden 2018 aikana finanssikriisiä edeltäneelle tasolle. Positiivinen kehitys jatkui sen jälkeen, mutta kääntyi laskuun vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Työllisyysasteen trendi (15–64-vuotiaat) romahti huhtikuussa koronakriisin vuoksi. Huhtikuun jälkeen työllisyysasteen trendi kuitenkin vähitellen nousi aina lokakuuhun asti, minkä jälkeen trendiluku pysyi 71,8 prosentissa vuoden 2020 loppuun saakka. Työttömyysasteen trendi oli korkeimmillaan toukokuussa 8,4, minkä jälkeen se on hieman laskenut ja oli 8,2 prosenttia joulukuussa 2020. Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli joulukuun 2020 lopussa kaikkiaan 357 000 työtöntä työnhakijaa, mikä on 99 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Neljännen neljänneksen ja joulukuun tiedot vahvistavat koronan vaikutusten kohdistuneen erityisesti nuoriin ja naisiin. Yrittäjien määrä väheni naisilla 11 000 henkilöllä, mutta kasvoi miehillä 8 000 henkilöllä. Näin ollen yrittäjien määrä väheni yhteensä 4 000 henkilöllä.

Yritysten osalta tulevaisuudennäkymät eivät ole kovin positiivisia. Teollisuuden uudet tilaukset ovat olleet laskussa tammikuussa, minkä lisäksi yritysten luottamus on ollut laskussa helmikuussa. Vireille pantujen konkurssien määrä on selvässä kasvussa helmikuussa, mutta merkittävää konkurssiaaltoa ei vielä ole nähty. Rekkaliikenteeseen perustuva tuotannon pikaennakko ennakoii tuotannon olleen edelleen helmikuussa vuoden takaista alemmalla tasolla.

Koronapandemia koettelee julkisen talouden kestävyyttä. Julkisyhteisöjen rahoitusasema sekä rahoitusaseman BKT-suhde heikkenivät selvästi vuoden 2020 neljännellä neljänneksellä edellisvuodesta. Tulot tippuivat 0,7 miljardia euroa ja menot kasvoivat 2,2 miljardia euroa vuodentakaisesta neljänneksestä. Vuoden 2020 kolmanteen neljännekseen verratessa kausitasoitettut tulot kasvoivat ja kausitasoitettut menot vähenivät eli julkisyhteisöjen rahoitusasema ei enää huonontunut vuoden 2020 neljännellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä.

Edellisvuodesta neljänneistä neljänneksestä pienenevät eniten vero- ja omaisuustulot sekä saadut sosiaaliturvamaksut. Vastaavasti menoja kasvattivat eniten koronakustannukset välituotekäytössä, maksetut tukipalkkiot sekä rahamääräiset sosiaalietuudet. Rahamääräisiä sosiaalietuuksia ovat esim. eläkkeet ja työttömyysturva. Tukipalkkioita ovat esim. koronatuet. Valtio lisäsi julkisyhteisöjen sisäisiä tulonsiirtoja rahoittaakseen kuntien sekä muiden sosiaaliturvarahastojen kasvaneita menoja. Verotuloissa sekä tuotannon ja tuonnin että tulo-, varallisuus- ja muiden välittömien verojen trendisarjat pysyivät viime vuoden vastaavaa neljänneistä pienempinä myös neljännellä neljänneksellä. Yhteisöjen tuloverot olivat suurin yksittäinen tekijä verotulojen laskussa. Sosiaaliturvamaksujen kertymän pienenemisessä eniten merkitystä oli työnantajan TyEL-maksuprosenttiin tehdyllä tilapäisellä alennuksella.

Julkisyhteisöt velkaantuivat selvästi vuoden 2020 aikana. Vuoden 2020 lopussa julkisyhteisöjen EDP-velka eli nimellishintainen sulautettu bruttovelka oli yhteensä 164,3 miljardia euroa, joka on 21,4 miljardia euroa enemmän kuin vuoden 2019 lopussa. Kasvusta suurin osa johtuu valtionhallinnon velkasta, joka oli viimeisellä vuosineljänneksellä 17,6 miljardia euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2020 viimeisen vuosineljänneksen aikana julkisyhteisöjen velka kasvoi yhteensä 5,1 miljardia euroa. Viimeisellä vuosineljänneksellä kasvoi erityisesti valtionhallinnon velka, joka kasvoi 4,7 miljardin euron verran. Julkisyhteisöjen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on kasvanut vuoden 2020 aikana 9,7 prosenttiyksiköllä 69,2 prosenttiin, joka on 2,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisen vuosineljänneksen lopussa.

Väestö

Asukasluvun kehitys naapurikunnissa vuosina 2017 – 2020 (31.12.)

Kunta	2017	2018	2019	2020	muutos 19/20	
					lkm	%
Askola	4 995	4 962	4 943	4 876	-67	-1,36
Myrskylä	1 968	1 925	1 871	1 882	+11	+0,59
Mäntsälä	20 800	20 681	20 721	20 782	+61	+0,29
Orimattila	16 225	16 103	16 003	15 881	-122	-0,76
Pukkila	1 941	1 900	1 860	1829	-31	-1,66

Työllisyys

Pukkilan työvoima ja työttömyysprosentti vuosina 2014 – 2020 (31.12.)

Vuosi	Työvoima	Työttömyysprosentti
2014	986	10,0
2015	981	9,1
2016	860	10,6
2017	943	10,0
2018	935	8,8
2019	919	8,8
2020	911	11,7

Vuoden lopussa Pukkilassa oli työttömiä työnhakijoita 107, joista naisia 47 ja miehiä 60, alle 25-vuotiaita 11 ja yli 50-vuotiaita 54. Pitkäaikaistyöttömiä oli 34.

Työttömyysprosentti naapurikunnissa vuosina 2019 ja 2020 sekä muutos (31.12.)

Kunta	2019	2020	Muutos
Askola	6,6	10,5	3,9
Myrskylä	11,1	14,6	3,5
Mäntsälä	6,3	9,2	2,9
Orimattila	8,8	13,3	4,5
Pukkila	8,8	11,7	2,9

2.3 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2020

Tehtäväalue	Vakituiset		Sijaiset		Määrä- aikaiset		Työllis- tetyt		Yhteensä	
	kaikki	(oa)	kaikki	(oa)	kaikki	(oa)	kaikki	(oa)	kaikki	(oa)
Hallintopalvelut	5	(1)							5	(1)
Hyvinvointi- ja vapaa- aikapalvelut	5	(1)	2		2	(2)			9	(3)
Elinvoimapalvelut	1						1		2	
Ruoka- ja siivouspalvelut	10				1		1	(1)	12	(1)
Varhaiskasvatuspalvelut	11	(1)	2		3	(1)	1		17	(2)
Opetuspalvelut	16	(5)	1		6	(3)			23	(8)
Yhdyskuntatekniset palvelut										
Yhteensä	48	(8)	5		12	(6)	3	(1)	68	(15)

(oa) = työntekijämäärän sisältämä osa-aikaisten työntekijöiden määrä

Henkilöstömuutokset tehtäväalueilla vuonna 2020

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Sanna Saarenkoski toimi vs. kunnanjohtajana ajalla 1.1. - 23.2.2020, jonka jälkeen loppuvuoden vs. kunnanjohtajana toimi Juha Rehula.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatusjohtajan sijaisena toimi Marika Högström 1.8. - 31.12.2020.

Opetuspalvelut

Uutena rehtorina aloitti Jaana Viuhkola 1.8.2020 lukien.

Henkilöstön palkitseminen ja työhyvinvoinnin tukeminen

Pitkään palvelleiden palkitsemisjärjestelmä on ollut käytössä nykyisessä muodossaan vuodesta 2004. Henkilöstö saa viisi vapaapäivää 15 palvelusvuodesta alkaen viiden vuoden välein. Vapaapäivät voi pitää palvelusajan täyttymisen jälkeisenä kalenterivuonna.

Pitkään palvelleiden palkitseminen						
	15 v	20 v	25 v	30 v	35 v	Yht
31.12.2014	2		1			3
31.12.2015	5	1	2	2		10
31.12.2016	3	2	1		1	7
31.12.2017	2	1		2		5
31.12.2018		1	1		1	3
31.12.2019		3		1		4
31.12.2020	1	4				5

Vuoden 2019 alusta otettiin henkilökunnan käyttöön ePassipalvelun Flex-malli (liikunta, kulttuuri ja hyvinvointi). Etuuden kokonaissumma on 250 €/v, jonka työntekijä saa käyttöönsä tietyin ehdoin. Palvelua käytettiin 9 223 eurolla.

Tietoja henkilöstöstä

Palvelussuhteiden määrän kehitys					
Ajankohta	Vakituiset	Sijaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä
31.12.2014	57	5	8	1	71
31.12.2015	55	9	6		70
31.12.2016	54	8	4		66
31.12.2017	49	7	8		64
31.12.2018	50	7	13	1	71
31.12.2019	51	11	11	2	75
31.12.2020	48	5	12	3	68

Vuoden 2020 lopussa palvelussuhteessa olevia määräaikaisia ja sijaistyöntekijöitä oli 20 henkilöä seuraavin perustein:

- perhevapaiden sijaiset 3
- sairausloman, muun työvapaan sijaiset 2
- työllistetty 3
- täyttämätön virka/toimi 4
- määräaikainen työvoiman tarve 8

Palvelussuhteiden määrän kehitys tehtäväalueittain								
	Hallinto- palvelut	Elinvoim- a- palvelut	Ruoka- ja siivouspal- velut	Hyvinvointi- ja vapaa- aikapalvelut	Varhais- kasvatus- palvelut	Opetus- palvelu- t	Yhdyskunta- tekniset- palvelut	Yht.
31.12.2014	4			10	40		17	71
31.12.2015	8			8	39		15	70
31.12.2016	7			5,5	37,5		16	66
31.12.2017	17			7,5	39,5		0	64
31.12.2018	20			6	45		0	71
31.12.2019	5	2	14	8	21	25	0	75
31.12.2020	5	2	12	9	17	23	0	68

Henkilötyövuodella tarkoitetaan vuoden aikana tehtyjä työtunteja muutettuna täyttä työaikaa tekevän henkilön työpanokseksi. Siihen sisältyy vuosiloma, mutta ei palkattomia poissaoloja.

Henkilötyövuosi		
	Kaikki palvelussuhteet sis. palkattomat keskeytykset	Kaikki palvelussuhteet palkalliset työsuhteet
31.12.2015	67,5	61,7
31.12.2016	67,9	62,5
31.12.2017	64,8	58,8
31.12.2018	67,4	62,1
31.12.2019	72,9	65,2
31.12.2020	67,7	60,3

Miehet ja naiset tehtäväalueittain								
	Hallinto- palvelut	Elinvoima- palvelut	Ruoka- ja siivouspal- velut	Hyvin- vointi- ja vapaa- aikapal- velut	Varhais- kasvatus- palvelut	Opetus- palvelut	Yhdys- kunta- tekniset palvelut	Yht.
Naiset	4	1	12	9	16	22		64
Miehet	1	1			1	1		4
Yht.	5	2	12	9	17	23		68

Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma		
Ikä	Naiset	Miehet
-30	5	0
30-39	5	0
40-49	10	1
50-59	20	1
60-64	6	0
65-		
Yhteensä	46	2
Henkilöstön keski-ikä		
	Vakinainen henkilöstö	Koko henkilöstö
31.12.2014	47 v 7 kk	46 v 0 kk
31.12.2015	47 v 7 kk	46 v 4 kk
31.12.2016	47 v 7 kk	46 v 8 kk
31.12.2017	47 v 4 kk	45 v 6 kk
31.12.2018	47 v 6 kk	46 v 3 kk
31.12.2019	47 v 10 kk	46 v 6 kk
31.12.2020	48 v 5 kk	46 v 10 kk

Sairauspoissaolot, koko henkilöstö							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Työntekijämäärä	56	55	54	61	70	66	53
Poissaolojaksot	149	133	151	179	155	182	141
Sairauspäivät	612	592	830	1 407	1 129	1 060	977
Sairauspäivät/jakso	4,1	4,5	5,5	7,9	7,3	5,8	6,9
Sairauspäivät/htv	8,6	8,8	12,2	21,7	16,8	14,5	16,4

Sairauspoissaolot sisältävät 6 yli 30 kalenteripäivää kestänyttä sairauslomajaksoa (yht. 516 pv). Tästä palkatonta sairauslomaa oli 92 päivää, joka sisältyy sairauspoissaolotilastoon

	Sairauspäiväraha-hakemuksia	Yli kk:n mittaisia sairauslomia
2014	3	1
2015	5	4
2016	11	6
2017	17	9
2018	14	7
2019	8	7
2020	12	6

Työnantaja voi tehdä kansaneläkelaitokselle päiväraha-hakemuksen, jos sairauspäiviä on sairastumispäivän lisäksi yhdeksän.

Tapaturmat, koko henkilöstö							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tapaturmia	1	3	3	0	3	7	1
Sairauspäiviä	0	0	2	0	57	57	1
Sairauspäiviä/tapaus	0	0	0,7	0	19	8	1

Eläkepäätökset	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	3	2	2	2		1	2

Ennuste vanhuuseläkkeelle vuoteen 2028 mennessä jäävistä								
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Hallintopalvelut					1			
Elinvoimapalvelut								
Ruoka- ja siivouspalvelut	1				1			1
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut								
Varhaiskasvatuspalvelut	1		1					
Opetuspalvelut	1						1	1

Eläkeikä

Ennen vuotta 1955 syntyneillä henkilökohtainen eläkeikä tai valittu ammatillinen eläkeikä on 63 - 65 vuotta. Työssä voi jatkaa 68-vuotiaaksi saakka ja kartuttaa samalla eläkettään. Vanhuuseläkkeelle voi jäädä jo 63-vuotiaana, vaikka henkilökohtainen eläkeikä olisi yli 63 vuotta. Tällöin eläke on pienempi.

Vuonna 1955 – 1962 syntyneillä eläkeiän alaraja piteni vuodesta 2018 alkaen 3 kuukautta per vuosi kumulatiivisesti siten, että vuonna 1962 syntyneillä eläkeikäraja on noussut kaksi vuotta ollen 65 vuotta.

Yllä olevassa taulukossa on ennuste, jossa vuodesta 2018 eteenpäin eläkkeelle jäämistä on korotettu vuosittain kolmella kuukaudella kumulatiivisesti. Kunta-alalla on astunut voimaan eläkeuudistus 1.1.2017.

2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2020 aikana ei kunnan toiminnoissa ollut olennaisia muutoksia. Kuntatalouden osalta merkittävin asia on useamman vuoden tauon jälkeen ylijäämäinen tilinpäätös.

2.5 Ympäristöasiat

Pukkilan kunnalla ei ole toimintaa, joka vaikuttaisi suoraan merkittävästi ympäristöön. Kunta ei omista jätevedenpuhdistamoa, kaukolämpölaitosta tai vedenottamoa.

2.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan talous on altis ennakoimattomille tapahtumille. Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen arviointi on ollut ja tulee olemaan talouden tasapainon näkökulmasta lähes mahdotonta. Vuoden 2020 aikana tämä konkretisoitui kuukausittaisten menojen toteutumisten osalta tavalla, joka heilautti esim. tilinpäätös ennustetta sadoilla tuhansilla euroilla. Näiltä osin epävakauden voi ennakoida jatkokuvan sote- ja maakuntauudistuksen toteutumiseen saakka. Tämän hetkinen tieto rahoitusvastuun siirtymisestä valtiolle on 1.1.2023.

Mahdollinen ja toivottu muutos sote-palvelujen rahoituksessa ja järjestämisvastuussa ei sinällään kohenna kunnan taloutta, mutta tuo siihen nykyistä huomattavasti enemmän ennustettavuutta. Vuonna 2020 Sote-menot olivat 53 % kunnan toimintamenoista, joten niiden merkitys on kunnan talouden tasapainon kannalta keskeinen.

Talouden tasapainottamisohjelman 2015 - 2017 toteuttamisen jälkeen paineet menolisäyksille ovat kasvaneet merkittävästi. Henkilöstöresursseja on jouduttu perustellustikin lisäämään useammalle vastualueelle. Kuntastrategiaan sisältyvät tavoitteet kunnan tuloveroprosentin alentamisesta lähemmäksi valtakunnallista keskiarvoa tuovat lisäpaineita. Riskit kunnan talouden ajautumiselle nykytilannetta suurempaan epätasapainoon ovat olemassa. Vuoden 2020 talousarviossa oli ns rakenteellista alijäämää n. 1 milj. euron verran. Tämä muodostuu verotulojen ylibudjetoinnista, sosiaali- ja terveyden huollon menojen alibudjetoinnista sekä talousarvion alijäämäisyydestä.

Kunnan taloutta tulee peilata voimassa olevan lainsäädännön mukaisiin kriteereihin terveen kuntatalouden kriteereistä.

Kunta joutuu panostamaan lähivuosina eri tavoin kunnan elinvoimaisuuden ylläpitämiseen ja sen kehittämiseen, mutta samalla on välttämätöntä sopeuttaa toimintaa menojen osalta.

2.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 11.12.2017, § 40. *Itsenäinen Pukkila kokoaa voimat yhteen ja uudistuu kuntalaisten parhaaksi.* Tähän lauseeseen kiteytyy Pukkilan kunnan tavoite, visio 2025. Kunta pyrkii vastaamaan toimintaympäristönsä muutoksiin uudistamalla, korostamalla kumppanuutta, yhteisöllisyyttä ja osallistamista. Kunnan keskeisimpiä tehtäviä ovat kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja kunnan elinvoiman kehittäminen. Oman toiminnan johtaminen ja kehittäminen, tasapainoinen talous ja viestintä ja brändityö nähdään keskeisinä keinoina strategian toteuttamisessa. Strategiaprosessissa yhteiseksi toimintaa ohjaaviksi arvoiksi valikoituivat rohkeus, läheisyys ja sujuvuus.

Strategiset riskit liittyvät asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttamiseen. Toimintaympäristön jatkuvat ja entistä nopeammat muutokset luovat kuntastrategian toteutumiselle merkittävän riskin. Kuntiin on kohdistunut viime vuosina monenlaisia muutospaineita johtuen yhteiskunnallisista muutoksista ja yleisestä talouskehityksestä. Nämä muutospaineet ja siten myös strategiset riskit kohdentuvat yhtä lailla kuntalaisten hyvinvoinnin kuin kunnan elinvoiman edistämiseen.

Toiminnalliset riskit

Henkilöstöriskit ovat merkittävä toiminnallinen riski, mikä korostuu pienessä organisaatiossa. Uudessa kuntastrategiassa yhdeksi strategiseksi tavoitteeksi on asetettu *Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö kunnan voimavarana*. Riskien hallitsemiseksi tähän liittyvät keskeiset tekijät ovat riittävä resursointi henkilöstöön, henkilöstön saatavuuteen (erityisesti sijaiset), osaamiseen, esimiestyöhön ja johtamiseen sekä työhyvinvoinnin tukemiseen.

Kunnan vakinaisen henkilöstön määrä vuonna 2020 oli 48 henkilöä (2019 oli 51 henkilöä), Kokonaishenkilöstömäärä on noin 68, josta yli puolet työskentelee varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen tehtävälueella. Palvelutuotannossa oleva henkilöstömäärä on pystytty pitämään hyvällä tasolla. Vuosi 2020 talousarvioon ei sisällynyt henkilöstöresurssien lisäyksiä. Henkilöstöön pyritään panostamaan myös jatkossa kunnan oman palvelutuotannon laadun turvaamiseksi.

Taloudelliset riskit

Talouden pitäminen tasapainossa ja tulo-rahoituksen riittävän tason saavuttaminen ovat riskialttiita kohtia tilanteessa, jossa kunnan väestökehitys on kääntynyt laskusuuntaan ja työttömyys kasvanut. Kunnan asukasluku on laskenut viimeisen kahden vuoden aikana 71 asukkaalla. Pitkäaikaistyöttömyydestä aiheutuvat työmarkkinatukimenot ovat kasvaneet 193,8 % (58 825 €) vuodesta 2016 vuoteen 2020. Vuoden 2020 työmarkkinatukimenot olivat 172 824 €

Kuntastrategiaan sisältyvät tavoitteet kuntalaisten verotuksen keventämisestä tuloveroprosenttia alentamalla heikentävät osaltaan talouden tasapainoa. Vuodelle 2018 päätetty tuloveroprosentin alentaminen 0,5 prosenttiyksiköllä vähensi kumulatiivisesti kunnan verotuloja vuositasolla arviolta noin 130 000 €. Samanaikaisesti paineet menojen kasvulle ovat merkittävät.

Vahinkoriskit

Kunta käyttää vakuutusasioiden hoidossa meklaripalveluja. Henkilövakuutukset: lakisääteinen tapaturmavakuutus kunnan työntekijöille ja ryhmätapaturmavakuutus, joka koskee mm. varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa, perusopetuksessa ja nuoris- ja kerhotoiminnassa sekä leireillä ja retkillä olevia lapsia ja nuoria. Vakuutus koskee kaikkia kuntalaisia niissä tilaisuuksissa, joissa kunta on pääjärjestäjänä. Myös luottamushenkilöt luottamustehtäviä hoitaessaan ovat vakuutusturvan piirissä. Näissä vakuutuksissa ei ole omavastuuta.

Omaisuuksivakuutus koskee kunnan kiinteistöjä ja irtaimistoa. Omavastuu on 2 000 €. Kunnalla on myös keskeytysvakuutus, josta korvataan mm. palo-, rakennuksen sähkö- ja konetekniikan rikkoutuminen, vuoto ja lvi, rikos, luonnonilmiö ja muu vahinkotapahtuma. Omavastuu on 10 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 5 000 €.

Julkisyhteisön vastuuvakuutus korvaa kunnan toiminnasta toiselle aiheutuneen henkilö-, esine- ja varallisuusvahingon, josta vakuutuksenottaja on korvausvastuussa. Vakuutusmäärä on 50 000 - 500 000 € riippuen vastuutyypistä. Omavastuu on 2 000 €.

Ajoneuvot on vakuutettu, liikennevakuutuksessa ei ole omavastuuta. Kaskossa omavastuu on 200 €.

Kunnan vakuutusturva tarkistetaan säännöllisesti vakuutusmeklareiden ja kunnan johtoryhmän tapamisissa. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2018

Rahoitusriskit

Kunnan rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojautua rahoitusmarkkinoilta tapahtuvilta äkillisiltä ja epäsuotuisilta muutoksilta. Rahoituskustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Rahoituskustannuksiin voidaan vaikuttaa hallitsemalla velan korkoriskiä ja toteuttamalla uuden lainan ottaminen mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Kunnan lainat 5 815 725 € koostuvat Kuntarahoituksen, Danske Bankin ja Pukkilan Osuuspankin pitkäaikaisista lainoista. Pitkäaikaiset, kiinteäkorkoiset lainat (5 kpl) ovat 3 945 725 € (osuus 67,85 %), vaihtuvakorkoinen laina 1 870 000 € (osuus 32,15 %). Lainoja lyhennettiin 1 345 658 € (tähän sisältyy

800 000 €:n kuntatodistus) ja vuoden 2020 lainanotoksi muodostui 1 500 000 €, joten lainakanta lisääntyi 154 342 €. Kunnan lyhytaikainen rahoitustarve hoidettiin kilpailutetuilla kuntatodistuslainoilla.

Lainojen korkokulut vuonna 2020 olivat 43 018 €. Kuntatodistuslainasta saatiin myös negatiivista korkoa, jolloin lainanoton korkotulo oli 3 175 €. Korkokulut ovat 8,2 % pienemmät kuin vuonna 2019.

Omavelkaiset takaukset Kunta-asunnot Oy:lle ovat 662 415 €. Vastavakuutena kunnalla on hallussaan 5 kpl Kiinteistöosakeyhtiö Pukkilan Vuokratulojen ja Asunto-osakeyhtiö Pukkilan Purokartanon panttikirjoja.

Ympäristöriskit

Mäntsälän ja Pukkilan välisen vesihuoltoinjan valmistuttua vuonna 2014 kunnan jätevedenpuhdistamo jäi pois käytöstä. Puhdistamorakennus on purkukuntoinen. Purkamisen aikataulusta ei ole sovittu, eikä taloussuunnitelmassa ole määrärahavaroja. Kustannuksiin vaikuttaa altaiden hävittäminen ts. voidaanko altaat täyttää maamassalla vai pitääkö altaat purkaa. Purkaminen lisää kustannuksia huomattavasti.

2.8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tehtävänä on päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuusto hyväksyi 18.5.2015 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kunnanhallitus hyväksyi 1.6.2015 kunnan sisäisen valvonnan ohjeen, joka on tullut voimaan 1.8.2015. Ohjeen tarkoituksena on varmistaa, että yhteisesti sovittuja ja hyväksytyjä toimintatapoja ja ohjeita noudatetaan kaikessa toiminnassa. Ohje täydentää hallintosäännön sekä lainsäädännön määräyksiä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kunnan toiminta on perustunut voimassa oleviin säännöksiin sekä määräyksiin ja tehtyjä päätöksiä on noudatettu.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimintakertomuksen muissa kohdissa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kunnassa toteutettiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisprojekti. Projektin tavoitteena oli kehittää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa niin, että se vastaa kuntalain 1.1.2014 voimaan tulleita sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan säännöksiä sekä tehostaa kunnan toimintaa varmistamalla, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessit ovat kunnan koko ja toiminta huomioon ottaen järkevällä tasolla. Työssä käytettiin apuna konsulttia (BDO Consulting Oy). Kunnan riskienhallinta on suunniteltu järjestettäväksi seuraavalla tavalla:

Riskienhallinnassa noudatetaan valtuuston hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sekä kunnanhallituksen hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita. Merkittävä osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Lisäksi riskienhallintaa toteutetaan säännöllisillä, vähintään kerran vuodessa tehtävillä riskikartoituksilla. Tunnistetut riskit dokumentoidaan riskirekisteriin. Tehtäväalueiden esimiehet vastaavat oman tehtäväalueensa riskien tunnistamisesta ja hallinnasta ja kunnan johtoryhmä kuntatason riskien tunnistamisesta ja hallinnasta. Riskirekisterissä on kuvattu riskien tunnistamisen sekä riskien vaikutuksen ja todennäköisyyden arvioinnin menetelmät.

Pukkilan kunnan kuntakonsernissa ei ole tytäryhtiöitä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnan omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut merkittäviä menetyksiä tai korvauksia.

Entisen Kanteleen koulun aiemmat omistajat ovat nostaneet kanteen rakennuksessa ilmenneistä virheistä.

Kunnan omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut merkittäviä Kunta hyödyntää yhteishankinnoissa Hansel Oy:tä (ent. KL-Kuntahankinnat Oy).

Kunnan käyttöomaisuusrekisteriin merkitään vain kalusto, jonka arvo ylittää 10 000 €. Tarkastuslautakunta on aiemmin esittänyt harkittavaksi esimiesten valvontatyön tehostamiseksi myös alle 10 000 € irtaimiston/kaluston luettelointia erityisesti koneiden ja laitteiden osalta. Tällaisen irtaimen luettelointiin ei ole vielä ryhdytty.

Esimerkiksi tietotekninen omaisuus (tietokoneet, näytöt, oheislaitteet ja ohjelmistolisenssit) on pääosin vuokrattua ja rahoitusyhtiön omaisuutta. Omaisuus on luetteloituna palveluntarjoajan (3 Step IT) internet-pohjaisessa laiterekisterissä. Laitteet on luovutettu käyttöön tehtävä- ja vastuualueille, jotka ovat vastuussa hallinnassaan olevasta omaisuudesta.

Sopimustoiminta

Kunnan sopimusten noudattamisessa ei ole havaittu oleellisia puutteita. Sopimusten hyväksymisohjeuksista on määräyksiä hallintosäännössä. Sopimukset on järjestetty mappeihin tehtäväalueittain. Tehtäväalueiden esimiehet vastaavat oman tehtäväalueensa sopimusten hallinnasta. Varsinaista sopimusrekisteriä ei ole perustettu.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Pukkilan kunnassa ei ole erikseen järjestetty sisäistä tarkastusta.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
1 000 €		
Toimintatuotot	1 196	1 303
Toimintakulut	-12 024	-12 367
Toimintakate	-10 828	-11 064
Verotulot	6 997	6 761
Valtionosuudet	4 363	3 423
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	33	31
Muut rahoitustuotot	159	150
Korkokulut	-43	-47
Muut rahoituskulut	-1	
Vuosikate	680	-746
Poistot	-377	-349
Arvonalentumiset		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	303	-1 095
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	303	-1 095

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatulot/Toimintakulut %	10,0	10,5
Vuosikate/Poistot %	180,4	214,3
Vuosikate €/asukas	372	-401
Asukasmäärä	1 829	1 860

Tuloslaskelman **toimintakate** osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Tilikauden toimintakatteeksi muodostui -10 827 674 milj. €, mikä on 236 226 € parempi kuin vuonna 2019. Toimintakulut laskivat 342 642 € (2,8 %) vuodesta 2019 ja toimintatuotot laskivat 106 416 € (8,2 %).

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä.

Tilikauden vuosikate on 1 427 152 € parempi kuin vuonna 2019. Valtionosuuksia kertyi reilut 4,3 milj. €, mikä on 940 439 € enemmän kuin vuonna 2019. Verotulojen kokonaismäärä oli kertomusvuonna n. 6,9 milj. €, mikä on 236 221 € enemmän kuin vuonna 2019.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Tilikauden ylijäämä on 303 132 €.

Tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintamenot, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Tilikauden 2020 varsinaisilla toimintatuotoilla pystyttiin kattamaan 10,0 % toimintakuluista. Näin ollen toimintakuluista jäi verotuloilla ja valtionosuuksilla rahoitettavaksi 90,0 %.

Vuosikate/poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate €/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Tilikauden lopun asukasmäärä oli Pukkilassa 1 829. Tilikauden vuosikate asukasta kohti on 372 €.

Suurimmat poikkeamat vuoden 2020 tilinpäätöksessä verrattuna vuoden 2019 tilinpäätökseen

	2020	2019	Erotus	
	€	€	€	
Henkilöstökulut	2 616 354,00	2 721 932,00	105 578,00	Säästöt varhaiskasvatuksessa ja opetuspalveluissa
Avustukset	348 325,00	560 879,00	212 554,00	Vuonna 2019 Syvänojan silta-avustus
Verotulot	6 996 829,00	6 760 608,00	236 221,00	
Valtionosuudet	4 363 107,00	3 422 668,00	940 439,00	
			1 494 792,00	

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2 020	2 019
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	675	-742
Vuosikate	680	-746
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-5	4
Investointien rahavirta	-112	5
Investointimenot	-270	-165
Rahoitusosuudet investointimenoihin	117	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	41	170
Toiminnan ja investointien rahavirta	563	-737
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	2 090
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-326
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 346	-1 200
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	104	
Vaihto-omaisuuden muutos	1	
Saamisten muutokset	-310	162
Korottomien velkojen muutos	-643	-798
Rahoituksen rahavirta	-694	-72
Rahavarojen muutos	-131	-809
Rahavarat 31.12.	941	1 072
Rahavarat 1.1.	1 072	1881
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 €	4 801	4 722
Investointien tulorahoitus %	444,0	-452,1
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	-0,9
Kassan riittävyys pv	27,8	30,3
Asukasmäärä	1 829	1 860

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunnan lainakanta kasvoi ollen tilikauden lopussa 5 815 725 € eli 3 180 € asukasta kohti. Lainanhoitokate tunnusluvun arvo on 0,9 eli kunnan lainanhoitokyky on heikko.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kunnan maksuvalmius huononi edellisvuodesta. Kunnan rahavaroilla voitiin kattaa 27,8 päivän kassasta maksut.

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA (1 000 €)	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	335	368
Muut pitkävaikutteiset menot	335	368
Aineelliset hyödykkeet	5 060	5 287
Maa- ja vesialueet	1 183	1 219
Rakennukset	3 151	3 320
Kiinteät rakenteet ja laitteet	648	563
Koneet ja kalusto	59	31
Ennakkomenot ja keskeneräiset hankinnat	19	154
Sijoitukset	5 858	5 858
Kuntayhtymäosuudet	741	741
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 028	1 028
Muut lainasaamiset	500	500
Muut saamiset	3 589	3 589
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 253	11 513
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	54	
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	70	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	124	
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	95	96
Aineet ja tarvikkeet	95	96
Pitkäaikaiset saamiset	6	6
Muut saamiset	6	6
Lyhytaikaiset saamiset	437	127
Myyntisaamiset	43	78
Muut saamiset	24	23
Siirtosaamiset	370	26
Rahoitusarvopaperit	7	7
Osakkeet ja osuudet	7	7
Rahat ja pankkisaamiset	934	1 064
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 479	1 300
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 856	12 813

VASTATTAVAA (1 000 €)	2020	2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 548	4 548
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 273	2 368
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	303	-1 095
OMA PÄÄOMA	6 124	5 821
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	54	
Lahjoitusrahastojen pääomat	174	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	228	
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	5 120	4 316
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 120	4 316
Saadut ennakot		
Muut velat		
Lyhytaikainen	1 384	2 676
Laina rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	696	1 346
Saadut ennakot	31	4
Ostovelat	330	914
Muut velat	44	45
Siirtovelat	283	367
VIERAS PÄÄOMA	6 504	6 992
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 856	12 813

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	47,7	45,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,6	60,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	1 576	1 273
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	862	683
Lainakanta 31.12., 1 000 €	5 816	5 661
Lainakanta, €/asukas	3 180	3 040
Lainat ja vastuut, 31.12.	5 816	5 661
Lainat ja vastuus, €/asukas	3 180	3 040
Lainasaamiset, 1 000 €	500	500
Asukasmäärä	1 829	1 860

Omavaraisuusaste, %:

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Omavaraisuuden ollessa 50 % tai sitä alempi merkitsee se kuntataloudessa merkittävän suurta velkaantuneisuutta.

Kunnan omavaraisuusaste on 47,7 % mitä voidaan pitää melko huonona.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieraspääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 58,7 %. Pukkilan kunnan vuoden 2020 tilinpäätöksessä suhteellinen velkaantuneisuus on 51,6 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainakanta, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= $\text{Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

5. KOKONAISTULOT JA MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Tulot	€	Menot	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 196 571	Toimintakulut	12 024 246
Verotulot	6 996 829	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	4 363 107		
Korkotuotot	33 175	Korkokulut	43 018
Muut rahoitustuotot	158 612	Muut rahoituskulut	680
Satunnaiset tuotot		Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	4 823
- Pysyvien vast. hyöd. luovutusvoitot			
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	117 072	Investointimenot	270 303
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	40 955		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäys	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000	Pitkäaikaisten lainojen väh.	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen väh.	1 345 657
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	14 406 321	Kokonaismenot yhteensä	13 688 727

Kokonaistulot – kokonaismenot = 717 594

Rahavarojen muutos – muut maksuvalmiuden muutokset = 717 594

6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Kuntayhtymät	4	

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjauksesta ja sopimusten hallinnasta määrätään hallintosäännön 16 §:ssä. Vuoden 2009 alussa voimaantulleen konserniohjeen mukaan konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta, kunnanjohtajaa ja tehtäväalueiden esimiehiä. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2020 aikana ei konsernissa tapahtunut muutoksia.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntakonsernissa ei ole odotettavissa oleellisia muutoksia lähivuosina. Konsernissa tulevat säilymään toistaiseksi seuraavat kuntayhtymät:

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
Eteva kuntayhtymä
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä
Uudenmaan liitto

6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	10 350	10 427
Toimintakulut	-21 041	-21 316
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1	4
Toimintakate	-10 690	-10 885
Verotulot	6 997	6 761
Valtionosuudet	4 363	3 423
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	33	32
Muut rahoitustuotot	167	156
Korkokulut	-46	-56
Muut rahoituskulut	-3	-3
Vuosikate	821	-572
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-524	-515
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-3	-4
Satunnaiset erät	13	
Tilikauden tulos	307	-1 091
Tilinpäätössiirrot		
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-1	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	306	-1 092
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatulot/Toimintakulut %	49,2	48,9
Vuosikate/Poistot %	155,7	-110,2
Vuosikate €/asukas	449	-307
Asukasmäärä	1 829	1 860

Vuosikate/Poistot, %
=100 x Vuosikate/Poistot

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaisten investoinnit.

Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	799	-609
Vuosikate	820	-572
Satunnaiset erät, netto	13	
Tulorahoituksen korjaukset	-34	-37
Investointien rahavirta	-527	-322
Investointimenot	-732	-378
Rahoitusosuudet investointimenoihin	118	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	87	56
Toiminnan ja investointien rahavirta	272	-931
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	2	2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	2 093
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6	-360
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 147	-1 199
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	114	-6
Vaihto-omaisuuden muutos	-62	4
Saamisten muutokset	186	13
Korottomien velkojen muutos	-433	-801
Rahoituksen rahavirta	154	-254
Rahavarojen muutos	426	-1 185
Rahavarat 31.12.	1 791	1 365
Rahavarat 1.1.	1 365	2 550
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 €	4 610	4 724
Investointien tulorahoitus, %	133,5	-151,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1	-0,6
Kassan riittävyys, pv	30	22,5

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA (1 000 €)	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	344	377
Aineettomat oikeudet	4	8
Muut pitkävaikutteiset menot	336	369
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	4	
Aineelliset hyödykkeet	6 425	6 373
Maa- ja vesialueet	1 207	1 243
Rakennukset	3 804	4 036
Kiinteät rakenteet ja laitteet	650	565
Koneet ja kalusto	217	212
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	546	316
Sijoitukset	5 203	5 201
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	14	8
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 090	1 093
Muut lainasaamiset	507	509
Muut saamiset	3 592	3 591
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 972	11 951
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	60	1
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	70	
Muut toimeksiantojen varat	8	5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	138	6
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	213	151
Aineet ja tarvikkeet	212	151
Valmiit tuotteet	1	
Pitkäaikaiset saamiset	82	95
Myyntisaamiset	77	90
Muut saamiset	5	5
Lyhytaikaiset saamiset	773	947
Myyntisaamiset	225	721
Muut saamiset	141	173
Siirtosaamiset	407	53
Rahoitusarvopaperit	525	7
Osakkeet ja osuudet	7	7
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	518	
Rahat ja pankkisaamiset	1 267	1 358
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 860	2 558
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 970	14 515

VASTATTAVAA	(1 000 €)	2020	2019
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma		4 548	4 548
Arvonkorotusrahasto		4	4
Muut omat rahastot		1	1
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		1 198	2 291
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		306	-1 092
OMA PÄÄOMA		6 057	5 752
VÄHEMMISTÖOSUUDET		3	2
PAKOLLISET VARAUKSET		56	67
Muut pakolliset varaukset		56	67
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot		75	9
Lahjoitusrahastojen pääomat		174	
Muut toimeksiantojen pääomat		20	15
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		269	24
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen		5 472	4 700
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		5 471	4 699
Lainat julkisyhteisöiltä			1
Saadut ennakot			
Laskennalliset verovelat		1	1
Lyhytaikainen		3 113	3 970
Joukkovelkakirjalainat		230	
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta		726	1 380
Saadut ennakot		30	4
Ostovelat		835	1 335
Liittymismaksut ja muut velat		251	138
Siirtovelat		1 041	1 113
VIERAS PÄÄOMA		8 585	8 670
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		14 970	14 515
Taseen tunnusluvut			
Omavaraisuusaste, %		40,6	39,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		39,4	42,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €		1 504	1 198
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas		822	644
Lainat ja vuokravastuut 31.12.		9 797	10 109
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas		5 356	5 474
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €		507	510
Kunnan asukasmäärä		1 829	1 860

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin omavaraisuusprosentti

= (Oma pääoma + Konsernireservi + Kertynyt poistoero + Vapaaehtoiset varaukset + Käyttöomaisuuden arvonorotukset)/(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuusprosentti mittaa konsernin vakavaraisuutta ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Pukkilan kuntakonsernin omavaraisuusprosentti on 40,6.

6.6 Kunnan talouden arviointikriteerit

Kunnan taloudellisen tilanteen arvioinnin perustat on kirjattu kuntalain 118 §:ään. Arviointi tapahtuu kriteereillä, jotka mittaavat kunnan vakavaraisuutta ja talouden näkökulmasta kykyä selvitä velvoitteistaan. Mittarit osaltaan toimivat myös kunnan talouden ohjauksen mittareina.

Kriteeristö uudistettiin 1.3.2019 voimaan tulleella lainsäädännöllä. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan vanhoja astetta lievempiä tunnuslukuja. Raja-arvojen ylittyessä kunnassa voidaan käynnistää arviointimenettely. Uudistusta tehtäessä luotiin kriteeristölle myös laissa säädettyä lievemmät viitteelliset raja-arvot, jotka auttavat kuntaa arvioimaan omaa talouttaan ja ennakolta ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Mikäli konsernitaseeseen kertynyt asukasta kohden laskettu alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa voidaan arviointi menettely saattaa liikkeelle valtiovarainministeriön päätöksellä.

Kuntalain 110 §:ssä määritellyn mukaisesti on alijäämää kattamisvelvoitteen aikataulu määritelty "Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan."

Menettely kunnan talouden tasapainottamiseksi voi käynnistyä myös mikäli neljä laissa määriteltyä vakavaraisuudesta kertovaa tunnuslukua ylittävät raja-arvot kahtena vuonna peräkkäin.

- 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Laissa säädettyjä kriisikuntakriteerejä lievempien niin ikään lakiin perustuvien "keltaisten valojen" mittarit ovat:

- 1) konsernin kertynyt alijäämä on vähintään 500 €/as
- 2) konsernin vuosikate % -poistoista alle 100
- 3) tuloveroprosentti 1,5 %-yks yli keskimääräisen
- 4) Konsernin lainat ja vastuut 25 % yli keskimääräisen
- 5) Konsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 1,0

Vuosikate prosenttia poistoista on uusi tunnusluku, joka korvaa aiemman kriteerin negatiivisesta vuosikatteesta. Uusi tunnusluku on monella tapaa yksi parhaista kunnan talouden tasapainon mittareista. Tunnusluku kuvaa erityisesti kunnan lyhyen aikavälin tilannetta. Jos vuosikate riittää poistoihin, kunnan talous on tasapainossa. Raja-arvona pidetään sitä, että vuosikate on 80 prosenttia poistoista.

Tuloveroprosentti kuvaa osaltaan kunnan taloudellista liikkumavaraa. Kunnallisvero on kuntien tärkein tulonlähde ja kunnilla on itsehallintoon perustuva oikeus päättää veroprosentistaan. Kuitenkin korkean tuloveroprosentin kunnalla on vähemmän liikkumavaraa kuin matalan veroprosentin kunnalla. Raja-arvoisena kriteeri on 2,0 %-yksikköä keskimääräistä korkeampi tuloveroprosentti. Tällä hetkellä raja arvo keskimääräinen + 1,0 % yksikköä.

Yhtenä neljästä kriteeristä on lainamäärä euroa/asukas. Uudistettujen kriteerien mukaan lainamäärän lisäksi tunnusluvussa huomioitaisiin myös vuokravastuut. Tämä kuvastaisi paremmin kunnan taloudellista todellisuutta nykypäivänä, kun esimerkiksi kiinteistöjen leasing-järjestelyt ovat kasvamaan päin. Tunnusluvun raja-arvo on keskimääräinen +50 %.

Laskennallinen lainanhoitokate olisi uusi tunnusluku, joka korvaisi nykyisen suhteellisen velkaantuneisuuden. Uusi tunnusluku on hieman vaikeaselkoinen ja sen laskukaava on koko kriteeristön vaikein. Perusajatus on, että tunnusluku kuvaa velanhoitokykyä, kun vuosikatteen riittävyttä verrataan lainojen korkokuluihin ja lyhennyksiin. Koska lainojen lyhennysaikataulut vaihtelevat kunnittain, laskennassa käytettäisiin kaavamaisesti kahdeksaa vuotta kaikkien kuntien osalta. Velkoina huomioitaisiin sekä lyhytaikaiset että pitkäaikaiset velat. Tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Analyyysi Pukkilan kunnan tilanteesta arviointimenettelykriteerien mukaan

Keskeisimmän ja ainoana mahdollisen arviointimenettelyn käynnistämiseen riittävänä tunnuslukuna on taseen yli-/alijäämä. Vuoden 2020 jälkeen taseeseen kirjattua ylijäämää on 1 575 800,62 euroa. Vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätöksissä oli alijäämää 1,256 milj. ja 1,095 miljoonaa euroa. Tilinpäätös osoittaa ylijäämää 303 132 euroa. Useammankin alijäämäisen ja taseen ylijäämään syöneen vuoden jälkeen taakse jäänyt vuosi antoi lisäaikaa tarvittaville talouden sopeutustoimille. Kriisikuntakriteerin täyttymiseen ei ole akuuttia uhkaa. Riskien minimoiminen edellyttää sekä tiukkaa talouden hoitoa kuin lähes trendin omaisten sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvun hallittuna pysymistä.

Vakavaraisuuden mittaamiseen käytössä olevien mittareiden mukaan ovat niin vuosikatteen %-osuus poistoista kuin laskennallinen lainahoitokatekin täyttänyt arviointi menettelyssä arvioitavat kriteerit. Tuloveroprosentti on alle 2 %-yksikön valtakunnantasosta ja kokonaislainamäärä sekä -vastuut alle kaikkien kuntien keskimäärän ja näin alle myös kriteerinä olevan enintään 50 % enemmän kuin kaikkien kuntien osalta keskimäärin.

Kuntatalouden arviointikriteerit (Kuntal 118 §:n mukaisesti)

	2017	2018	2019	2020
Konsernin kertynyt alijäämä on enintään -1 000 €/as	1 789	1 206	644	822
Kunnan kertynyt ylijäämä	3 624	2 368	1 273	1 576
Konsernin vuosikate % poistoista alle 80	114	-120	-110	156
Tuloveroprosentti 2,0 %-yks yli keskimääräisen	22	21,5	21,5	21,5
Konsernin lainat ja vastuut euroina/asukas	3 045	4 909	5 474	5 356
Konsernin lainat ja vastuut 50 % yli keskimääräisen lainamäärän	-48	-45		
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 0,8	1,35	-0,8	-0,6	1,0
Asukasluku	1 941	1 900	1 862	1 829
Kriisikuntakriteeri alijäämä -1 000 €/as				
Keskimääräinen tuloveroprosentti	19,90	19,84	19,88	19,97
Konsernin lainat/vuokravastuut euroina/asukas/koko maa	6 314	6 558		

7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 303 131,85 € ylijäämäinen.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden ylijäämä 303 131,85 € kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämä tilille.

Taseen edellisten vuosien ylijäämä 1 272 668,77 € lisääntyy tilikauden tuloksella 303 131,85 €. Taseen ylijäämäksi muodostuu 1 575 800,62 €.

Tilikausien 2014 - 2020 tulokset

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
87 964	-56 670	2 177 949	611 462	-1 256 477	-1 095 354	303 132

Vuosien 2021 - 2023 taloussuunnitelman vuosittaiset tulosarviot:

2021	2022	2023
-664 337	-763 593	-555 993

8. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

8.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

8.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	352 918		352 918	346 281	-6 637
Maksutulot	147 900	-34 000	113 900	104 733	-9 167
Tuet ja avustukset	305 400	10 000	315 400	346 848	31 448
Muut toimintatulot	376 020		376 020	398 709	22 689
TOIMINTATULOT	1 182 238	-24 000	1 158 238	1 196 571	38 333
Henkilöstömenot	-2 837 076	156 453	-2 680 623	-2 616 354	64 269
Palvelujen ostot	-8 899 619	-293 774	-9 193 393	-8 777 366	416 027
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-234 424	34 321	-200 103	-221 787	-21 684
Avustukset	-355 600	-20 000	-375 600	-348 325	27 275
Muut toimintamenot	-46 880		-46 880	-60 414	-13 534
TOIMINTAMENOT	-12 373 599	-123 000	-12 496 599	-12 024 246	472 353
Sisäiset tulot	977 951		977 951	902 945	-75 006
Sisäiset menot	-977 951		-977 951	-902 945	75 006
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-11 191 361	-147 000	-11 338 361	-10 827 675	510 686
Poistot ja arvonalentumiset	-369 624		-369 624	-377 219	-7 595
Satunnaiset tuotot ja kulut					
YKSIKÖ YHTEENSÄ	-11 560 985	-147 000	-11 707 985	-11 204 894	503 091

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan on lain mukaan valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tehtäväalue

Tarkastustoimi

TARKASTUSTOIMI

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot					
Maksutulot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatulot					
TOIMINTATULOT					
Henkilöstömenot	-1 196		-1 196	-1 450	-254
Palvelujen ostot	-8 900		-8 900	-9 307	-407
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Muut toimintamenot					
TOIMINTAMENOT	-10 096		-10 096	-10 757	-661
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot					
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-10 096		-10 096	-10 757	-661
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-10 096		-10 096	-10 757	-661

Tilinpäätösvouden toiminta

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kunnan tilinpäätökseen, tilintarkastuskertomukseen sekä arviointikertomukseen liittyvät lakimääräiset asiat sekä antanut työnsä tuloksena arviointikertomuksensa valtuustolle.

BDO Audiator Oy hoitaa vuosien 2017 - 2020 tilintarkastuksen.

Tunnusluvut

Tarkastustoimen nettomenot ovat 6 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

KUNNANHALLITUS

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	352 918		352 918	346 281	-6 637
Maksutulot	147 900	-34 000	113 900	104 733	-9 167
Tuet ja avustukset	305 400	10 000	315 400	346 848	31 448
Muut toimintatulot	376 020		376 020	398 709	22 689
TOIMINTATULOT	1 182 238	-24 000	1 158 238	1 196 571	38 333
Henkilöstömenot	-2 835 880	156 453	-2 679 427	-2 614 904	64 523
Palvelujen ostot	-8 890 719	-293 774	-9 184 493	-8 768 059	416 434
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-234 424	34 321	-200 103	-221 787	-21 684
Avustukset	-355 600	-20 000	-375 600	-348 325	27 275
Muut toimintamenot	-46 880		-46 880	-60 414	-13 534
TOIMINTAMENOT	-12 363 503	-123 000	-12 486 503	-12 013 489	473 014
Sisäiset tulot	977 951		977 951	902 945	-75 006
Sisäiset menot	-977 951		-977 951	-902 945	75 006
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-11 181 265	-147 000	-11 328 265	-10 816 918	511 347
Rahoitus tuotot					
Poistot ja arvonalentumiset	-369 624		-369 624	-377 219	-7 595
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-11 550 889	-147 000	-11 697 889	-11 194 137	503 752

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat kaikki kunnan tehtäväalueet: hallintopalvelut, elinvoimapalvelut, ruoka- ja siivouspalvelut, hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, opetuspalvelut ja yhdyskuntatekniset palvelut.

HALLINTOPALVELUT

	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot				1 198	1 198
Maksutulot	1 100		1 100	1 598	498
Tuet ja avustukset	6 500		6 500	9 616	3 116
Muut toimintatulot	1 220		1 220	1 189	-31
TOIMINTATULOT	8 820		8 820	13 601	4 781
Henkilöstömenot	-341 147	-13 000	-354 147	-361 911	-7 764
Palvelujen ostot	-340 200	15 000	-325 200	-299 322	25 878
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 950		-5 950	-5 602	348
Avustukset	-95 000	15 000	-80 000	-82 673	-2 673
Muut toimintamenot	-11 300		-11 300	-9 468	1 832
TOIMINTAMENOT	-793 597	17 000	-776 597	-758 976	17 621
Sisäiset tulot	125 350		125 350	127 380	2 030
Sisäiset menot	-125 350		-125 350	-127 380	-2 030
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-784 777	17 000	-767 777	-745 375	22 402
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-784 777	17 000	-767 777	-745 375	22 402

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueet: keskusvaalilautakunta, valtuusto, kunnanhallitus, talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Kunnanjohtaja

Keskusvaalilautakunta

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					0
Menot			0		0
Netto	0		0	0	0
Sis. tulot					
Sis. menot					0
Toimintakate	0		0	0	0
Poistot					
Yhteensä	0		0	0	0

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastualue sisältää kustannuspaikat; kuntavaalit, valtiolliset vaalit ja EU-vaalit.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Vuonna 2020 ei ollut vaaleja.

Tunnusluvut

Tarkastustoimen nettomenot ovat 0 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Valtuusto

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	-16 050		-16 050	-13 876	2 174
Netto	-16 050		-16 050	-13 876	2 174
Sis. tulot					
Sis. menot	-3 300		-3 300	-3 463	-163
Toimintakate	-19 350		-19 350	-17 339	2 011
Poistot					
Yhteensä	-19 350		-19 350	-17 339	2 011

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastuualue sisältää kustannuspaikan valtuusto.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Kunnan ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii valtuusto. Valtuustokaudella 2017 - 2021 valtuutettuja on 17. Valtuuston keskeisenä tehtävänä on kuntalakiin perustuen toimia kunnan strategisena johtajana. Tässä tehtävässä on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut kunnan toiminnan tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen.

Valtuusto päättää kuntalain 14 §:n mukaan

- o kuntastrategiasta
- o hallintosäännöstä
- o talousarviosta ja taloussuunnitelmasta
- o omistusoikeuksien periaatteista ja konserniohjeesta
- o liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista
- o varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista
- o sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista
- o palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista
- o takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen veloista
- o jäsenten valitsemisesta toimielimiin
- o luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista
- o tilintarkastajien valitsemisesta
- o tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta
- o muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista

Valtuusto piti 7 kokousta vuonna 2020.

Tunnusluvut

Valtuuston nettomenot ovat 9 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Kunnanhallitus

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	920		920	920	0
Menot	-413 258	2 000	-411 258	-406 692	4 566
Netto	-412 338	2 000	-410 338	-405 772	4 566
Sis. tulot	4 350		4 350	4 562	212
Sis. menot	-20 865		-20 865	-14 366	6 499
Toimintakate	-428 853	2 000	-426 853	-415 576	11 277
Poistot					
Yhteensä	-428 853	2 000	-426 853	-415 576	11 277

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastualue sisältää kustannuspaikat: hallinto, yhteistoiminta, riskien hallinta, eläinsuojelu, maa- ja metsätilat, verotus, maaseutuhallinto, kaavoitus ja maankäyttö.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Valtuustokaudella 2017 - 2021 kunnanhallitukseen kuuluu yhdeksän jäsentä. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallitus myös edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Hallinto TA Tulot 0 €, Menot -232 958 €, Netto -232 958 €
TP Tulot 0 €, Menot -233 705 €, Netto -233 705 €

Hallinnon kustannuspaikka sisältää kunnanhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot ja vanhus- ja vammaisneuvoston ja nuorisoneuvoston kokouspalkkiot sekä vastualueen henkilöstömenot (kunnanjohtaja, hyvinvointipäällikkö 20 %, elinvoimapäällikkö 20 % ja tiedottaja 20 %).

Kunnanhallitus piti 18 kokousta vuonna 2020.

Yhteistoiminta TA Tulot 0 €, Menot -87 000 €, Netto -87 000 €
TP Tulot 0 €, Menot -82 704 €, Netto -82 704 €

Kunta maksaa osuuksia mm. Suomen Kuntaliitolle (sis. KT Kuntatyönantajat) ja Uudenmaan liitolle.

Kunta on vuoden aikana maksanut avustuksia järjestöille seuraavasti:

- Ampu 4H -yhdistys ry 3 500 €
- MLL Pukkilan paikallisyhdistys ry 3 000 €
- Kirkonkylän koulun vanhempainyhdistys 1 500 €
- Eläkelitön Pukkilan yhdistys ry 1 000 €
- Pukkilan Vesa ry 8 000 €
- Pukkilan Kulttuuriyhdistys ry 1 100 €
- Uudenmaan Sotaveteraanipiiri 300 €
- Seuratalojen lämmitysavustukset 4 000 €

<u>Riskien hallinta</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -9 000 €, Netto -9 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -8 766 €, Netto -8 766 €

Kunta on IF Vahinkovakuutus Oy:n ja NK Vakuutusmeklarit Oy:n asiakas. Vakuutukset kilpailutettiin 2018. Sisäisen valvonnan ohjeessa ja henkilöstöohjeessa on käsitelty riskienhallintaa/vakuutuksia.

<u>Eläinsuojelu</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -3 000 €, Netto -3 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -2 937 €, Netto -2 937 €

Eläinsuojelulain 15 §:n mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteen otettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Talteen otettua eläintä on säilytettävä vähintään 15 päivän ajan, minkä jälkeen kunnalla on oikeus myydä, muutoin luovuttaa tai lopettaa eläin.

Palvelut tuottaa Riihimäellä sijaitseva Eläinten Auttajat ry/Eläinsuojelukeskus ja -hoitola Onnentassu. Palvelun hinta on 2 400 €/vuosi.

<u>Maa- ja metsätilat</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -2 000 €, Netto -2 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -3 026 €, Netto -3 026 €

Kunnan maksamia yksikkömaksuja yksityisteille.

<u>Verotus</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -43 400 €, Netto -43 400 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -43 096 €, Netto -43 096 €

Kunnan maksamia verotuksen kustannuksia valtiolle.

<u>Maaseutuhallinto</u>	TA	Tulot 920 €, Menot -23 400 €, Netto -22 480 €
	TP	Tulot 920 €, Menot -22 992 €, Netto -22 072 €

Maataloushallinnon tehtävistä vastaa Orimattilan kaupunki ja yhteistoiminta-alueella toimivat maaseutuelinkeinoviranomaiset. Maaseututoimen tavoitteena on ylläpitää ja kehittää maatalousyrittäjien toimintaedellytyksiä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Pääasialliset tehtävät:

- maaseutuelinkeinolain ja muiden maaseutuelinkeinoja koskevien lakien, asetusten, päätösten sekä EU:n säädösten täytäntöönpano
- Eu- ja kansallisten tukihakemusten vastaanotto, käsittely, maksatus ja päätösten teko
- maataloushallinnon rekisterin ylläpito
- hukkakauralain edellyttämät tarkastukset ja toimenpiteet
- petoeläinvahingot
- viranomaislausunnot muille viranomaisille ja viljelijöille
- viljelijöiden neuvonta koskien maaseutuhallinnon tehtäväkokonaisuutta

Vuonna 2020 Pukkilassa oli aktiivituloja 91 kpl. Maatalousyrittäjille on myönnetty noin 3,3 milj. € maataloustukia.

Yhteistoiminta-alueen kustannukset jaetaan vuosittain laskettavien vertailutietojen perusteella. Ne lasketaan aktiivitulojen, lohkojen, kunnan peltoalan, maksettujen tukien ja tukipäätösten lukumäärän perusteella. Vuoden 2020 toteuma on jaettu vuoden 2019 vertailutietoihin perustuvilla KA-%:lla.

<u>Kaavoitus ja maankäyttö</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -10 500 €, Netto -10 500 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -9 467 €, Netto -9 467 €

Askolan kunta on myynyt Pukkilan kunnalle sopimukseen perustuen aluearkkitehdin työpanosta. Kunta ostaa aluearkkitehdin palveluja Askolan kunnalta 0,5 pv/vko.

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
kunnanjohtaja	1	1
hyvinvointipäällikkö ¹⁾	0,2	0,2
elinvoimapäällikkö ²⁾	0,2	0,2
tiedottaja ³⁾	0,2	0,2

1) työpanos jakautui 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus ja 80 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, hallinto

2) työpanos jakautui 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus ja 80 % elinvoimapalvelut, elinvoima- ja kehittämispalvelut

3) työpanos jakautui 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus ja 80 % hallintopalvelut, talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut

Tunnusluvut

Kunnanhallituksen nettomenot ovat 227 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	7 900		7 900	12 681	4 781
Menot	-364 289	15 000	-349 289	-338 407	10 882
Netto	-356 389	15 000	-341 389	-325 726	15 663
Sis. tulot	121 000		121 000	122 818	1 818
Sis. menot	-10 961		-10 961	-17 455	-6 494
Toimintakate	-246 350	15 000	-231 350	-220 363	10 987
Rahoituskulut					
Poistot					
Yhteensä	-246 350	15 000	-231 350	-220 363	10 987

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastuualue sisältää kustannuspaikat: talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut, ICT-palvelut ja henkilöstöpalvelut.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut TA Tulot 400 €, Menot -242 640 €, Netto -242 240 €
TP Tulot 3 002 €, Menot -249 792 €, Netto -246 790 €

Kunta ostaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja Sarastia Oy:ltä (ent. Kunnan Taitoa Oy). Kunnan talous- ja toimistopalvelut -tiimi tuottaa kunnan koko organisaatiolle mm. talous- ja toimistopalveluja, henkilöstöhallinnon palveluja ja sähköiseen viestintään liittyviä palveluja, mm. kunnan kotisivupäivitykset.

ICT-palvelut TA Tulot 0 €, Menot -56 800 €, Netto -56 800 €
TP Tulot 0 €, Menot -48 074 €, Netto -48 074 €

Kustannuspaikan menot koostuvat mm. tietoliikenne- ja operaattorikuluista, ICT-tukipalvelujen ostoista sekä ohjelmisto- ja lisenssimaksuista. Tietoliikennemaksuihin kului noin 3 500 € ja ohjelmisto- ja lisenssimaksuihin noin 35 500 €. ICT-tukipalvelut kunta ostaa paikalliselta yritykseltä, Nicemedia Oy:ltä. ICT-tukipalvelujen ostoon käytettiin noin 7 800 €.

Henkilöstöpalvelut TA Tulot 7 500 €, Menot -49 849 €, Netto -42 349 €
TP Tulot 9 679 €, Menot -40 541 €, Netto -30 862 €

Kunta ostaa henkilöstölleen työterveyshuollon palvelut hyväksytyyn toimintasuunnitelman mukaisessa laajuudessa Työterveys Wellamo Oy:ltä. Kela korvaa kunnalle osan kustannuksista vuosittain. Vuonna 2020 ehkäisevän työterveyshuollon ja sairaanhoidon nettokustannukset olivat 21 125 €.

Työnantajalla ja työntekijöillä on lakisäateistä yhteistoimintaa (yhteistyötoimikunta, työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutetut ja ammattijärjestöjen valitsemat luottamusmiehet/-naiset). Kunta järjestää työntekijöilleen TYHY -toimintaa ja virkistystä.

Kunta tukee työntekijöiden terveydenedistämistä ja kunnan kohottamista. Tämä perustuu valtuuston hyväksymään työhyvinvointisuunnitelmaan. Vuoden alusta käytössä on ollut sähköinen ePassipalvelu, Flex-malli (Sportti ja Kulttuuri sekä Hyvinvointi). Henkilöstölle maksettiin vuoden aikana korvauksia yhteensä 9 223 €.

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
laskentasihteeri	1	1
toimistosihteeri	1	1
toimistovirkailija	1	1
tiedottaja ¹⁾	0,8	0,8

1) työpanos jakautuu 80 % hallintopalvelut, talous-, toimisto ja asiakaspalvelut ja 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus

Tunnusluvut

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelujen nettomenot ovat 120 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

ELINVOIMAPALVELUT

	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot				452	452
Maksutulot				123	123
Tuet ja avustukset	19 400	10 000	29 400	30 950	1 550
Muut toimintatulot	13 700		13 700	31 130	17 430
TOIMINTATULOT	33 100	10 000	43 100	62 655	19 555
Henkilöstömenot	-68 155	-12 975	-81 130	-92 493	-11 363
Palvelujen ostot	-65 600	4 975	-60 625	-41 693	18 932
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 700		-1 700	-9 508	-7 808
Avustukset	-19 400		-19 400	-3 900	15 500
Muut toimintamenot	-800		-800	-14 238	-13 438
TOIMINTAMENOT	-155 655	-8 000	-163 655	-161 832	1 823
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot	-3 386		-3 386	-3 129	257
Sisäiset yhteensä	-3 386		-3 386	-3 129	257
TOIMINTAKATE	-125 941	2 000	-123 941	-102 306	21 635
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-125 941	2 000	-123 941	-102 306	21 635

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueen elinvoima- ja kehittämispalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Elinvoimapäällikkö

Sitovat tavoitteet

Elinvoimasuunnitelma

Toteutetaan kunnan elinvoiman kehittämistä elinvoimasuunnitelman mukaisesti.

Toteutuminen

Vuosi 2020 oli varsin poikkeuksellinen maailmanlaajuisen korona-epidemian vuoksi. Se oli osaltaan hankaloittamassa monia asioita, kun koko toiminta piti siirtää verkkoon ja tavanomaisten työtehtävien päälle tuli uusia tehtäviä. Haasteellisesta tilanteesta huolimatta korona toi myös mahdollisuuksia. Maaseutuasuminen muuttui taas houkuttelevaksi ja niin vuoden aikana kaupattiin 12 omakotitonttia, joista vuoden 2020 aikana tehtiin kauppakirjat kahdeksasta ja neljästä vuoden 2021 puolella. Tulos on varsin hyvä, kun aikaisemmin kunnassa on myyty 0-2 omakotitonttia/vuosi.

Kuntaan oli vuosikymmeniä yritetty saada laajakaistaa. Pukkikuitu aloitti vuonna 2018 oman aktiivisen työnsä sen eteen, että valokuitu tulisi kuntaan. Kunta liittyi mukaan yhteistyöhön vuonna 2019 kunnanjohtaja Juha Myyryläisen ja elinvoimapäällikkö Katri Roivaisen työpanoksella. Vuosien aikana Pukkikuitu kertoi valokuidun eduista kuntalaisille ja kannusti varaamaan oman liittymän valokuituyhteyteen. Nivos Oy:n kanssa käytiin vuosien mittaan useita neuvotteluja ja pitkäjänteinen työ tuotti lopulta tuloksen – valokuidun rakentaminen kuntaan aloitetaan vuoden 2022 keväällä Torpin alueella.

Infra ja yhteydet toimivat

Pyritään löytämään taloudellisesti järkevä ratkaisu, joka mahdollistaa julkisen liikenteen kunnan alueella ja osin myös kunnan ulkopuolelle. Selvitetään mahdollisuutta yhdistää koulukuljetukset, palveluliikenne ja julkinen liikenne yhdeksi kokonaisuudeksi. Osallistutaan alueellisen liikennekokonaisuuden selvityksiin ja liitytään mahdolliseen kokonaisuuteen kunnanhallituksen harkinnan mukaan.

Sitovana tavoitteena on laatia selvitys vaihtoehtoisista joukkoliikennejärjestelyistä päätöksenteon pohjaksi.

Toteutuminen

Koronaepidemiolla oli oma vaikutuksensa myös kevään 2020 kilpailutukseen ja selvityksen tekemiseen. Rehtori Anne Leppäkoski ja elinvoimapäällikkö Katri Roivainen tapasivat liikenneyrittäjiä kevään 2020 aikana. Keskustelut olivat pohjana tulevalle kilpailutukselle. Työssä päästiin varsin pitkälle, kunnes korona-epidemia pakotti rehtorin ja elinvoimapäällikön siirtämään työpanoksensa Suomeen julistettujen poikkeusolojen vaatimiin tehtäviin. Myöhemmin keväällä päätettiin kuitenkin vielä yrittää saada kilpailutus tehtyä, mutta lopulta todettiin, ettei kilpailutusta voida viedä päätökseen. Olisi jäänyt suuri mahdollisuus sille, että päätös olisi kaatunut, jos siitä olisi valitettu. Selvitystä ei myöskään voitu tehdä, vaan saadut tiedot kerättiin kunnanhallitukselle ja esiteltiin päätösten yhteydessä. Vuonna 2021 aloitettiin kutsutaksiliikennekokeilu, joka pohjustaa mahdollisuutta sille, että joukkoliikenteen kehittämistä jatketaan. Tehty työ ei siis valunut hukkaan, vaan on nyt pohjana uusille kilpailutuksille.

Elinvoima- ja kehittämispalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	33 100	10 000	43 100	62 655	19 555
Menot	-155 655	-8 000	-163 655	-161 832	1 823
Netto	-122 555	2 000	-120 555	-99 177	21 378
Sis. tulot					
Sis. menot	-3 386		-3 386	-3 129	257
Toimintakate	-125 941	2 000	-123 941	-102 306	21 635
Rahoituskulut					
Poistot					
Yhteensä	-125 941	2 000	-123 941	-102 306	21 635

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: elinvoima- ja kehittämispalvelut, markkinointi, joukkoliikenne, asunto- ja teollisuustontit sekä työllisyyspalvelut.

Vastuhenkilö on elinvoimapäällikkö.

Talousarviovuoden toiminta

Elinvoima- ja kehittämispalvelut TA Tulot 0 €, Menot -36 824 €, Netto -36 824 €
TP Tulot 560 €, Menot -25 118 €, Netto -24 558 €

Vuonna 2020 maksettiin kuntaosuuksia Maaseudun kehittämissyhistys Silmu ry:lle 1 585 €.

Vuosi 2020 oli yrittäjille varsin kova korona-epidemian vuoksi. Uusimaa suljettiin hetkeksi kokonaan muusta Suomesta. Mahdollisuutta sellaiseen jokapäiväiseen toimintaan ja elämään, jossa virus voi levitä, rajattiin vahvasti. Tämä vaikeutti varsinkin ravintola- ja palvelualojen mahdollisuuksia. Pukkilan kunta oli yksi Uudenmaan nopeimmista avatessaan ja käsitellessään yksinyrittäjien tukihakemuksia. Yrittäjille tarjottiin myös mahdollisuus keskustella yrittäjien jaksamiseen perehtyneen psykologin kanssa yhteisessä Teams-tapaamisessa. Lisäksi Kyrö Distilleri kertoi omasta taipaleestaan ja omalta osaltaan innosti paikallisia yrittäjiä haasteellisessa tilanteessa. Vuoden 2020 aikana myös suunniteltiin koulutuksia, joita tarjotaan yrittäjille vuoden 2021 aikana.

Kuntaan on toivottu ja myös aktiivisesti pyritty saamaan laajakaistayhteyttä. Vuonna 2018 paikallisista aktiiveista koostuva Pukkikuitu aloitti oman aktiivisen työn sähköisten yhteyksien parantamiseksi. Yhteistyöstä kiinnostui Nivos Oy, jonka kanssa aloitettiin neuvottelut laajakaistayhteyksien rakentamisesta. Vuonna 2019 neuvotteluihin liittyi myös elinvoimapäällikkö. Pukkikuidun ahkera työ mahdollisti sen, että laajakaista rakentaminen aloitetaan keväällä 2022. On syytä kiittää tässä jokaista Pukkikuidun jäsentä hienosta työstä pikkialaisten eteen. Laajakaista mahdollistaa jatkossakin hyvät mahdollisuudet yrittää ja elää hyvää elämää Pukkilassa.

Markkinointi TA Tulot 0 €, Menot -40 324 €, Netto -40 324 €
TP Tulot 0 €, Menot -42 432 €, Netto -42 432 €

Uuden kuntastrategian yhdeksi tavoitteeksi on kirjattu Pukkilan näkyvyys ja tunnettuus. Markkinointiviestinnän ja brändityön tarkemmat tavoitteet ja toimenpiteet määriteltiin viestintäsuunnitelmassa, jota täydennettiin vuoden 2020 aikana tehdyllä markkinointiviestinnän osuudella.

Kunta sai vuoden 2020 mittaan näkyvyyttä Radio Novan iltapäivän unboxigilla sekä Alfa tv:llä esitetyllä Kuninkaalliset kimpassa-ohjelmalla, jossa tangokuninkaalliset musisoivat ja viettivät mukavaa maalaiselämää Aki Samulin maatilalla. Unboxingvideo, jossa avattiin paketti, jossa oli paikallisten yrittäjien tuotteita ja lahjakortteja sekä kunnan esittely sekä kunnan markkinointituotteita, keräsi 48 500 lataus-

ta. Videolla vieraili myös median moniosaaja Janne Kataja. Kuninkaalliset kimpassa-ohjelma keräsi katsojia n. 200 000-300 000/jakso. Alma-median kautta tehty tonttikampanja keräsi n. 1milj. näyttöä kahdelle eri tonttikampanjalle, jotka tapahtuivat sähköisesti esim. iltalehden ja kauppalehden kotisivuilla. Lisäksi kunta sai näkyvyyttä Huutokaupat.com:ssa myytyjen tonttien myötä. Onnistuneista tonttikaupoista tehtiin myös lehtijuttuja esim. Orimattilan sanomiin, Mäntsälän uutisiin ja Uusimaahan.

Mainostilan vuokraa risteysalueelle pystytetystä mainostornista maksettiin 2 200 €.

Joukkoliikenne TA Tulot 13 700 €, Menot -31 400 €, netto -17 700 €
TP Tulot 12 362 €, Menot -25 740 €, netto -13 377 €

Kunnalla oli vuoden 2020 aikana vuoro Mäntsälään, jolla nuoret pääsevät eri oppilaitoksiin sekä kesävuoro Porvooseen. Keväällä pyrittiin jo ottamaan iso askel kunnan liikenteen kehityksessä, mutta se jäi sivuaseleeksi koronaepidemian asettamien haasteiden vuoksi. Kunnan joukkoliikennettä on kuitenkin kehitetty edelleen ja kutsutaksiliikennekokeilu pääsi aloittamaan vuoden 2021 aikana.

Asunto- ja teollisuustontit TA Tulot 13 700 €, Menot -100 €, netto 13 600 €
TP Tulot 31 130 €, Menot -13 875 €, netto 17 255 €

Kunta on aiemmin vuokrannut rivitalo- ja omakotitontteja, nykyisin tontteja ei enää vuokrata. Vuonna 2020 vuokratulot olivat 12 739 €.

Vuonna 2018 jätetyssä valtuustoaloitteessa esitettiin Pikkumetsän alueen ja Pukkilanmäen alueen tonttien myyntihintojen alentamista niin, että Pikkumetsän tontit myydään 5 000 €/tontti ja Pukkilanmäen tontit 10 000 €/tontti. Valtuusto päätti kokouksessaan 20.5.2019 alentaa myynnissä olevien tonttien hintoja aloitteen mukaisesti ja lisäksi Mäntymäki II alueen tontit myydään 10 000 €/kpl. Päätös oli voimassa 31.12.2020 asti.

Koronalla oli vaikutusta myös tonttikauppaan – se esti jo valmistelussa olevan yritystontin kaupat, mutta toisaalta mahdollisti sen, että vuoden 2020 aikana kaupattiin 12 omakotitonttia, joista kaupat tehtiin kahdeksasta vuoden 2020 puolella. Tulos on eriomainen, kun tontteja on aikaisemmin myyty 0-2/vuosi. Asiaa parantaa vielä se, että pääosin tontin ostajat ovat ulkopaikkakuntalaisia ja toimivat yrittäjinä.

Työllisyyspalvelut TA Tulot 15 700 €, Menot -55 006 €, Netto -39 306 €
TA Tulot 18 603 €, Menot -54 667 €, Netto -36 064 €

Laki ja asetus työllistymistä edistävistä monialaisesta yhteispalvelusta astui voimaan 1.1.2015. Työvoiman palvelukeskus on kunnan, TE-toimiston ja KELAn yhteinen palvelujärjestelmä. Palvelu alkaa aina huolellisella asiakkaan palvelutarpeen kartoituksella ja tarvittaessa kutsutaan mukaan lisää palveluntarjoajia. Moniammatillisen asiakaspalvelun keinoin edistetään yhdessä asiakkaan kanssa hänen työllistymismahdollisuuksiaan. Elinvoimapäällikkö kuuluu varsinaisena jäsenenä ja etsivä nuorisotyöntekijä, palveluohjaaja varajäsenenä Itä-Uudenmaan TYPin johtoryhmään. Palveluohjaaja toimii asiakasvastaavana.

Monialainen yhteispalvelu (TYP) jatkoi toimintaansa koko vuoden. Kunta ei voinut vuonna 2020 tarjota palveluja aikaisempaan tapaan johtuen palveluohjaajan vaihdoksesta. Elinvoimapäällikkö sijaisti osin palveluohjaajaa vuoden 2020 lopussa ja asiakastapaamiset saatiin taas käyntiin. Uusi työntekijä on jo palkattu ja hänen perehdytyksensä on käynnissä. Vuonna 2021 on siis mahdollista päästä jo toiminnassa samalle tasolle, kuin vuonna 2019. Asiakkaita tullaan taas tapaamaan säännöllisesti.

Työttömille työnhakijoille tarjotaan taas psykologin sekä päihdesairaanhoidajan palveluita. Asiakkaita tullaan ohjaamaan terveystarkastuksiin sosiaaliohjaajan kanssa.

Palkkatuki

Vuoden aikana kunnassa oli palkattuna viisi henkilöä palkkatuella.

Yritysten kuntalaisä ja yritysyhteistyö

Vuoden aikana kuntalaisä on myönnetty kolmelle yritykselle.

Nuorten kesätyöllistäminen

Yritysten kesätyösetelimäärärahaa on myönnetty kahdeksalle yritykselle.

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
elinvoimapäällikkö ¹⁾	0,8	0,8
etsivä nuorisotyöntekijä, palveluohjaaja ²⁾	0,3	0,33

- 1) työpanos jakautuu 80 % elinvoimapalvelut, elinvoima- ja kehittämispalvelut ja 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus
2) työpanos jakautuu 33 % elinvoimapalvelut, elinvoima- ja kehittämispalvelut, 67 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nuorisopalvelut

Tunnusluvut

Elinvoima- ja kehittämispalvelujen nettomenot ovat 56 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT

	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	325 000		325 000	309 028	-15 972
Maksutulot	3 000		3 000	13 384	10 384
Tuet ja avustukset	1 000		1 000	15 456	14 456
Muut toimintatulot				1 328	1 328
TOIMINTATULOT	329 000		329 000	339 196	10 196
Henkilöstömenot	-438 622	5 000	-433 622	-422 098	11 524
Palvelujen ostot	-25 140		-25 140	-25 172	-32
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-127 500	15 000	-112 500	-111 880	620
Avustukset					
Muut toimintamenot	-6 200		-6 200	-7 145	-945
TOIMINTAMENOT	-597 462	20 000	-577 462	-566 295	11 167
Sisäiset tulot	265 600		265 600	233 885	-31 715
Sisäiset menot	-28 638		-28 638	-25 849	2 789
Sisäiset yhteensä	236 962		236 962	208 036	-28 926
TOIMINTAKATE	-31 500	20 000	-11 500	-19 063	-7 563
Poistot ja arvonalentumiset	-17 633		-17 633	-17 604	29
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-49 133	20 000	-29 133	-36 667	-7 534

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueen ruoka- ja siivouspalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Palvelupäällikkö

Sitovat tavoitteet

Ruokapalvelut:

Kehittää toimintamalli, jossa oppilaat, päiväkotilapset ja henkilökunta ovat mukana ruokakasvatuksessa.

Tiivistää yhteistyötä ruokapalvelun sekä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa.

Jatkaa palvelunkuvausten tekemistä.

Toteutuminen

Korona vuoden ja poikkeusolojen alkaminen maaliskuussa 2020 muutti monia suunniteltuja yhteistyön toimintamalleja, ja suurinta osaa tavoitteistamme emme pystyneet toteuttamaan. Uudet tavat toimia johtuivat koronan aiheuttamista muutoksista ja rajoituksista ja näihin muutoksiin siirryimme yhteistyössä koulun, varhaiskasvatuksen sekä Hyvinvointikeskus Onnin osastojen kanssa.

- Alkuvuodesta pidimme Onnin osastojen ruokapalveluun liittyvän seurantapalaverin 27.1.2020. Keskustelimme siitä, miten ikäihmisten ravitsemus toteutuu, sekä mitä toiveita heillä on ruokapalvelulle. Sovittiin, että osastojen ruokalistat uudistetaan niin, että ne ovat ns. auki kirjoitettu ja uudet ruokalistat alkavat 5/2020. Ruokalistoilta laskettiin myös ravintoarvot. Ruokapalvelusopimusta jatkettiin optiovuodella vuoden 2021 loppuun asti. Osastojen ruokapalvelun palvelukuvaukset on tehty.

- Kaikkien kohteiden ruokalistat uusittiin ja ne otettiin käyttöön toukokuussa 2020. Otimme laadinnassa huomioon asiakkaiden toiveita mahdollisuuksien mukaan.
- Korona epidemia sulki Onnin kahvion 16.3.2020 alkaen ja lopulta koko vuodeksi.

Siivouspalvelut:

Toteuttaa palveluiden sisällön selvennykset asiakkaille.

Parantaa kirjaamista (poikkeamat) ja seurantaa (mitoitus).

Tuottaa palvelut siivousmitoituksen määrittämällä tavalla.

Toteutuminen

Palveluiden sisällön selvennyksiä asiakkaille sekä poikkeamien kirjaamisia tai seurantaa ei voitu tehdä, koska maaliskuussa alkanut korona epidemia ja Suomen poikkeustilan rajoitukset toivat useita lisäntyneitä muutoksia siivouspalveluihin. Mitoitusta ja siivousohjeita päivitettiin epidemia-ajan siivoukseen, ohjeet korona ajan siivoukseen saatiin mm. P-H hykyttä sekä THL:lta.

Onnin palveluasuntojen siivoussopimus oli kilpailutuksessa syksyllä 2020 ja saimme siitä sopimuksen vuodelle 2021 - 2022 (2024). Tähän liittyvät siivoustyönmitoitus sekä työohjeet tulevat P-H hykyttä.

Ruoka- ja siivouspalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	329 000		329 000	339 196	10 196
Menot	-597 462	20 000	-577 462	-566 295	11 167
Netto	-268 462	20 000	-248 462	-227 099	21 363
Sis. tulot	265 600		265 600	233 885	-31 715
Sis. menot	-28 638		-28 638	-25 849	2 789
Toimintakate	-31 500	20 000	-11 500	-19 063	-7 563
Rahoituskulut					
Poistot	-17 633		-17 633	-17 604	29
Yhteensä	-49 133	20 000	-29 133	-36 667	-7 534

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: keskuskeittiö, päiväkotiki Vekaran keittiö, Hyvinvointikeskus Onnin kahvio, siivous koulu, siivous päiväkotiki Vekara, Hyvinvointikeskus Onnin siivous, kunnantalo ja muut kiinteistöt.

Vastuhenkilö on palvelupäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Palvelut tuotettiin asiakaslähtöisesti. Ruokapalvelun suoritteita tuotettiin vuodessa n. 90 000, aterioita tarjottiin päivittäin n. 270 henkilölle. Siivousmitoituksen mukainen pinta-ala on n. 7 600 m²

Keskuskeittiö TA Tulot 85 000 €, Menot -273 746 €, Netto -188 746 €
TP Tulot 119 813 €, Menot -282 536 €, Netto -162 723 €

- valmistaa ja toimittaa valmiin lounaan Kirkonkylän koululle, Vekaraan ja Onniin sekä kotipalveluun 1.5.2020 asti ja lähettää kohteisiin aamu- ja välipala- ym. tarvikkeet sekä valmistaa kohteiden tilaustarjoiluja
- valmisti 16.3. alkaen Onnin osastojen kahvileivät ja päivällisen, kun kahvio jouduttiin sulkemaan
- koulujen siirtyessä etäopetukseen aloitimme 1.4.2020 annospakattujen aterioiden jakamisen oppilaille ilmoittautumisen perusteella
- kotipalveluaterioiden valmistus päättyi 30.4.2020, koska P-H hyky siirtyi palvelusetelimalliin
- koululaiset palasivat toukokuussa kouluun kahdeksi viimeiseksi kouluviikoksi ja ruokailukäytäntöjä muutettiin niin, että urheiluhallista tehtiin toinen ruokailupiste. Ruokasalista poistettiin puolet asiakaspaikoista. Ruokailuaikoja väljennettiin ja vain yksi luokka kerrallaan oli ruokailemassa. Ruoka myös jaetaan aluksi kaikille oppilaille ja myöhemmin 4-6 lk sai ottaa itse.
- keittiötyön mitoitus päivitettiin lokakuussa ja sen teki TsemPata Oy, joka oli tehnyt myös edellisen mitoituksemme v.2009. Mitoitus osoitti, että henkilöstön määrä oli oikea ja riittävällä tasolla. Kahvien ruokailupisteen vuoksi työntekijätarve on isompi.
- toimii vuoden jokaisena päivänä
- keittiössä pääsääntöisesti kolme työntekijää, viikonloppuisin ja pyhinä yksi, lisäksi arkipäivisin osaikainen työntekijä keittiöapulaisen tehtävissä palkkatuella
- kahvion työntekijä siirtyi keskuskeittiölle huolehtimaan toisesta ruokailupisteestä

Päiväkotiki Vekara, keittiö TA Tulot 0 €, Menot -33 810 €, Netto -33 810 €
TP Tulot 0 €, Menot -34 195 €, Netto -34 195 €

- myös päiväkodissa väljennettiin koronarajoitusten vuoksi ruokailua ja osa ruokailusta oli aluksi liikuntasalissa ja myöhemmin pienemmät siirtyivät ruokailemaan omalle osastolleen
- jakelukeittiö, toimii arkisin
- valmistetaan päiväkodin aamupalat sekä lounaan salaattit
- työntekijöitä yksi

Hyvinvointikeskus Onni, kahvio TA Tulot 32 000 €, Menot -46 237 €, Netto -14 237 €
TP Tulot 8 933 €, Menot -42 293 €, Netto -33 360 €

- toiminta alkoi alkuvuonna normaalisti ja torstai ilta-aukioloja ehti olla muutaman kerran, kunnes korona epidemian rajoitusten vuoksi kahvio suljettiin 16.3.2020 ja rajoitusten takia kahvio oli lopulta suljettuna koko vuoden.

Siivous, koulu TA Tulot 70 000 €, Menot -100 978 €, Netto -30 978 €
TP Tulot 109 801 €, Menot -109 902 €, Netto -101 €

- Kirkonkylän koululla työntekijöitä 1,6 koulupäivinä
- koulun siivous mitoituksen mukaisesti

Siivous, päiväkotiki Vekara TA Tulot 39 000 €, Menot -37 014 €, Netto 1 986 €
TP Tulot 32 145 €, Menot -32 422 €, Netto -277 €

- yksi työntekijä arkisin
- päiväkodin siivous mitoituksen mukaisesti

Siivous, Hyvinvointikeskus Onni TA Tulot 85 000 €, Menot -68 134 €, Netto 16 866 €
TP Tulot 52 571 €, Menot -43 736 €, Netto 8 834 €

- kaksi työntekijää arkisin
- siivouspalvelut myydään Päijät-Hämeen laitoshuoltopalveluille (hyvinvointiyhtymän vuokraamille alueille) siivoussopimuksen mukaisesti sekä työ suoritetaan laitoshuoltopalveluiden oman mitoituksen ohjeiden mukaan

Siivous, kunnantalo ja muut kiinteistöt TA Tulot 18 000 €, Menot -17 542 €, Netto 458 €
TP Tulot 15 934 €, Menot -21 211 €, Netto -5 277 €

- 0,4 työntekijää
- alueeseen kuuluu kunnantalo, kirjasto ja paloasema aamupäivisin (siirtyminen päivällä Kirkonkylän koululle)
- tilojen siivous mitoituksen mukaisesti
- paloaseman siivoussopimus sisältyy tilan vuokraan, päivitetty 2015

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
palvelupäällikkö	1	1
keittäjä	5	5
keittäjä, määräaikainen	0,46	
keittiöapulainen, määräaikainen (palkkatuella)	0,77	0,65
siivooja	4	4
siivooja, määräaikainen	1	1

Tunnusluvut

Ruoka- ja siivouspalvelujen nettomenot ovat 20 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

HYVINVIONTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	650		650	1 362	712
Maksutulot	31 300		31 300	17 236	-14 064
Tuet ja avustukset	180 000		180 000	185 104	5 104
Muut toimintatulot	3 100		3 100	9 468	6 368
TOIMINTATULOT	215 050		215 050	213 170	-1 880
Henkilöstömenot	-239 378	12 000	-227 378	-236 164	-8 786
Palvelujen ostot	-254 795	15 000	-239 795	-189 727	50 068
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 779		-17 779	-24 353	-6 574
Avustukset	-36 200		-36 200	-24 800	11 400
Muut toimintamenot	-9 200		-9 200	-7 452	1 748
TOIMINTAMENOT	-557 352	27 000	-530 352	-482 496	47 856
Sisäiset tulot	68 882		68 882	38 802	-30 080
Sisäiset menot	-128 504		-128 504	-110 652	17 852
Sisäiset yhteensä	-59 622		-59 622	-71 850	-12 228
TOIMINTAKATE	-401 924	27 000	-374 924	-341 176	33 748
Poistot ja arvonalentumiset	-5 847		-5 847	-5 847	0
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-407 771	27 000	-380 771	-347 023	33 748

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueet: hallinto, maahanmuuttopalvelut, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut, senioripalvelut, kulttuuripalvelut ja kirjastopalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Hyvinvointipäällikkö

Sitovat tavoitteet

Hallintopalvelut: Järjestöavustusten jakoperusteiden uudistaminen.

Jakoperusteita ei uusittu äkillisten ja pitkittyneiden henkilöstössä tapahtuneiden sijaistusten, akuutin koronatilanteen sekä yt-neuvotteluiden vuoksi. Lisäksi loppuvuodesta 2020 saatiin tieto, että vuonna 2021 on edessä mahdollisesti hallintosääntö- ja organisaatiomuutos, jotka myös osaltaan vaikuttivat siihen, ettei jakoperusteiden uudistusajankohta tuntunut järkevältä.

Nuorisopalvelut: Kyselyn toteuttaminen nuorille.

Koronan aiheuttamat muutokset toiminnassa aiheuttivat sen, että Nuorisopalvelut toteutti yhden suuren kyselyn sijaan kaksi pienempää kyselyä.

Liikuntapalvelut: Kehittämissuunnitelman toteuttaminen lähiliikuntapaikalle opinnäytetyönä.

Kehittämissuunnitelma toteutettiin lähiliikuntapaikalle ja sen toteuttamissuunnitelmalle haettiin valtionavustusta joulukuussa 2020.

Kulttuuripalvelut, museo: Parantaa näyttelyrakennuksen esteettömyyttä Museoviraston hankerahoituksen mahdollistamalla osarahoituksella.

Kulttuuripalvelut haki ja sai valtionavustusta mm. museon esteettömyyden parantamiseen. Remontin toteutus on ajankohtainen keväällä 2021. Toteutus ei onnistunut vuoden 2020 aikana, koska remontille ei saatu tekijää

Hallinto

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	14 000		14 000	14 031	31
Menot	-46 573		-46 573	-49 786	-3 213
Netto	-32 573	0	-32 573	-35 755	-3 182
Sis. tulot	49 482		49 482	38 802	-10 680
Sis. menot	-16 909		-16 909	-3 047	13 862
Toimintakate	0	0	0	0	0
Poistot					
Yhteensä	0	0	0	0	0

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan hallinto.

Vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Tilinpäätösvouden toiminta

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut -tehtäväalueen keskeinen tavoite oli kuntalaisten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen. Palvelukokonaisuus muodosti näkyvän, kuntalaisten arkeen ja vapaa-aikaan vaikuttavan monialaisen, kunnan omien hyvinvointipalvelujen kokonaisuuden. Nuoriso-, liikunta-, kirjasto-, kulttuuri- ja senioripalvelut tuottivat yhdessä yhteistyöverkostojen toimijoiden kanssa palvelukattauksen, josta jokainen kuntalainen voi löytää omannäköistään toimintaa ja olla halutessaan vaikuttamassa tulevien toimintojen suunnitteluun ja toteutukseen.

Palvelujen tarkoituksena oli aktivoida kuntalaisia omaehtoiseen hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimiseen ja vahvistaa yksilöllistä ja yhteisöllistä kasvua. Asiakasnäkökulman ja -palautteiden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä vaatii jatkuvaa työtä, mutta lisää toiminnan vaikuttavuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja laatua. Jatkuvan kehittämisen malli pohjautuu aina tietoon ja pitää toiminnan kiinni nykyajassa. Toiminnassa on kerätty aktiivisesti asiakaspalautetta, joka huomioitiin toiminnan suunnittelussa. Toimintoja kohdennettiin joiltakin osin eri-ikäisille kuntalaisille.

HYTE-kerroin kuvaa kokonaisuutena kunnan hyvinvointityötä. Tarkasteluajanjaksolla vuodesta 2018 vuoteen 2020 Pukkilan euromääräinen kerroin on noussut 9,2 eurosta 14,7 euroon. Tunnusluvun reipas nousu kuvastaa sitä, että on tehty oikeita toimenpiteitä ja kehitystä tulee jatkaa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä ennaltaehkäisevän työotteiden näkökulmat tulee tiedostaa ja ottaa huomioon päätöksenteossa sekä tehtäväalueen toimintojen kehittämisessä. Aktiivinen hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toiminta markkinoi kuntaa ja tukee alueen elinvoimaisuutta sekä vähentää osaltaan sote-kustannuksia.

Korona-epidemia aiheutti suunnitelmiin muutoksia. Tehtävänkuvien lyhytaikaiset muutokset, etätöhyön siirtyminen ja asiakastoimintojen peruutukset, tilojen sulut sekä toimintojen uudelleenmuokkaukset olivat isossa roolissa vuoden aikana. Lisäksi tehtäväalueella toteutettiin vuoden aikana kolme rekrytointia ja perehdytystä sekä varauduttiin koronan aiheuttamiin sairauspoissaoloihin sekä henkilöstön sekä asiakkaiden terveysturvallisuuteen.

Valtuusto hyväksyi joulukuussa 2020 Pukkilan kunnan hyvinvointiraportin vuosilta 2018 ja 2019. Raportissa on kansallista ja paikallista tietoa kunnan asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden nykytilasta, kunnan toimista sekä vertailutietoa muihin kuntiin nähden.

Onni Nurmen Säätiö myönsi kunnalle vuosiavustusta 260 000 €. Säätiön avustustoiminnassa noudatettiin säätiön hallituksen 9.3.2007, § 13 hyväksymiä linjauksia. Linjausten mukaisesti säätiön Pukkilan kunnalle myöntämät vuosiavustukset kohdennettiin Hyvinvointikeskus Onnin ylläpito- ja toimintamenoihin sekä ikääntyneiden kotona asumisen tukemiseen. Kunta antaa säätiölle vuosittain erillisen tilityksen avustusvarojen käytöstä. Säätiön avustuksella Pukkilan kunta toteutti sellaista toimintaa ja palveluja ikääntyneille kuntalaisille, mitä ei julkisissa palveluissa ole yleisesti ottaen mahdollista toteuttaa. Ikääntyneiden lakisääteisistä palveluista on vastannut vuoden 2017 alusta lukien Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä.

Säätiö myönsi 2019 Pukkilan kunnalle erillisavustuksena 128 000 € Hyvinvointikeskus Onnin Onninkotien ulkoiluterassien ja ulkoilupihan toiminnallisuuden kehittämiseen. Työ toteutui vuoden 2020 aikana. Avustuksen turvin pihan toiminnot saatiin vastaamaan käyttäjien, eli Onninkotien asukkaiden, toiveita ja terveydentilaa. Onninkodit järjestivät remontin toteutuksen suunnitteluvaiheessa asukaskuulemistilaisuuden, jonne olivat tervetulleita myös omaiset ja senioripalvelujen työntekijät.

Onni Nurmen Säätiön avustuksella toteutettava ikääntyneiden toiminta jakaantui kolmeen kokonaisuuteen: henkilöstön palkkauskuluihin (ikäntyneiden toiminnan koordinointi, suunnittelu ja toteutus), Hyvinvointikeskus Onnin toimintaan (ryhmät ja tapahtumat oheistoimintoinen, Onninpäivän konsertti) ja ostopalveluihin (kotisiivouspalvelut, asiointi- ja kuljetuspalvelut).

Hyvinvointikeskus Onnin toiminnasta vuonna 2020 annettiin säätiölle erillinen katsaus.

Hyvinvointikeskus Onni

Vuonna 2020 Hyvinvointikeskus Onni oli kunnan ja naapurikuntien asukkaille vapaa-ajan aktiviteettien kannalta tärkeä paikka. Useat ohjatut ja omaehtoiset vapaa-aika- ja harrastusmahdollisuudet tukivat kuntalaisten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Vuosi 2020 käynnistyi Onnissa aiempien vuosien tapaan, mutta maaliskuussa koronan aiheuttaman tilanteen vuoksi suljettiin allasosasto sekä kuntosali Etelä-Suomen Aluehallintoviraston sekä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän suositusten mukaisesti. Samaan aikaan myös kunnan työntekijöille annettiin etätyösuositus. Elokuussa kunnan henkilökunta muutti kunnantalolle niiltä osin, kun se oli mahdollista.

Onnin toiminnassa tarjottiin vuoden 2020 aikana noin 1 577 (667) vapaa-ajan kokoontumis- ja harrastuskertaa, joissa kirjattiin 14 367 (8 421) asiakaskäyntiä. Allasosastolla järjestettiin kunnan liikuntapalvelujen, järjestöjen, Mäntsälän kansalaisopiston sekä Mäntsälän ja Myrskylän kunnan voimin ryhmämuotoista vesiliikuntaa kaikkiaan 422 (719) kertaa, joissa tilastoitiin 3 884 (7 032) käyntiä. Kuntosalivuoroja tarjottiin 524 (603), joissa käytiin 1 266 (2 106) kertaa. Tilastoitujen kokoontumisten ja käyntien lisäksi Onnin tiloja käytettiin yksilökuntoutukseen, erilaisiin tapaamisiin, elokuvailtoihin, kokouksiin ja koulutuksiin. "Väri variaatio"-näyttelyt pidettiin Onnissa alkuvuodesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä ennaltaehkäisevän työtteen näkökulmat tulee tiedostaa ja ottaa huomioon päätöksenteossa sekä tehtäväalueen toimintojen kehittämisessä. Aktiivinen hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toiminta markkinoi kuntaa ja tukee alueen elinvoimaisuutta.

Säätiön avustuksella Pukkilan kunta toteutti sellaista toimintaa ja palveluja ikääntyneille kuntalaisille, mitä ei julkisissa palveluissa ole yleisesti ottaen mahdollista toteuttaa. Ikääntyneiden lakisääteisistä palveluista on vastannut vuoden 2017 alusta lukien Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä.

ONNIN TOIMINTA 2020 (2019)	Kokoontumiskerrat	Käyntimäärät
Allasosasto		
Pukkilan liikuntapalvelut, järjestöt	298(477)	2 507(4 498)
Mäntsälän kansalaisopisto	19(72)	538(697)
Myrskylän kunta	22(32)	563(551)
Senioreiden vesiliikunta, liikuntapalvelut	83(138)	776(1 286)
Yhteensä	422 (719)	3 884 (7 032)
Kuntosali		
Pukkilan liikuntapalvelut ja järjestöt	388(405)	626(791)
Senioreiden saliliikunta, liikuntapalvelut	68(124)	435(886)
Senioreiden omatoimiryhmät, 2/vko	68(74)	205(429)
Yhteensä	524(603)	1 266(2 106)
Muut ryhmät		
Mäntsälän kansalaisopisto, arvio (sis. tapahtumat)	18* (28)	200* (328)
Senioripalvelut, ryhmät	146(173)	1 530(2 622)
Senioripalvelut, tapahtumat	32(54)	1 056(2 279)
Yhteensä	196 (255)	2 986 (5 229)
KOKO TOIMINTA YHTEENSÄ	1 142 (1577)	8 136(14 367)

*

Vuoden 2020 opetuksen järjestämiseen vaikutti Covid19-pandemia. Vuosittaisista 24 opetusviikosta pystyttiin järjestämään lähiopetuksena 21 opetusviikkoa. Keväällä rajoitusten aikaan (18.3. - 14.5.) kurssien kokoontumiset toteutettiin loppuun joko etänä tai sitten kurssi jouduttiin peruuttamaan. Syksyllä kurssien osallistujamääriä jouduttiin supistamaan viranomaisten antamien määräysten mukaisiksi.

Henkilöstö

Hyvinvointipäällikön tehtäväkuvaan kuului 80 % hyvinvointi- ja vapaa-ajanpalvelualueen hallintoa ja esimiestyötä. Tehtävään sisältyi myös kulttuuripalvelujen yhteistoiminta ja koordinointi, Hyvinvointikeskus Onnin yhteistoiminnan ja turvallisuus- ja pelastusasioiden koordinointi. Lisäksi hyvinvointipäällikkö hoiti perusturvantilaajohtajan tehtävät, kunnan sisäisen HYTE- ja Lape-työn (maakunnallinen yhteistyöryhmä, perhekeskustason tiimi sekä paikallinen lape-ryhmä) koordinoinnin sekä niihin liittyvän verkostotyön. Hyvinvointipäällikkö toimi myös sovittelun, työterveyden ja maahanmuuttoasioiden yhteyshenkilönä ja koordinoi kunnan ehkäisevää työtä, sekä osallistui perhe- ja lähisuhdeväkivallan seutukoordinaatioryhmään. Hyvinvointipäällikön tehtäviin kuului yleishallinnon tehtäviä 20 % työajasta sekä työsuojelupäällikön tehtävät. Hyvinvointipäällikkö toimi oman työnsä ohella vs. kunnanjohtajana 17.10.2019 - 23.2.2020.

Vuoden aikana hyvinvointipäällikkö päivitti yhteistyössä työterveyden kanssa työterveyden toimintasuunnitelman ja maakunnallisessa yhteistyöryhmässä maakunnallisen maahanmuutto-ohjelmaluonnoksen. Vuoden 2020 aikana hyvinvointipäällikkö organisoi kunnan hyvinvointikertomusraportin vuosilta 2018 ja 2019. Raportti hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa. Palo-, pelastus- ja terveystarkastuksia ja suunnitelmia toteutettiin vuoden aikana useita eri kunnan kohteissa. Pukkilan esteettömyyskävely toteutui syksyllä 2020.

Hyvinvointipäällikkö järjesti kunnan henkilöstölle kaksi hätäensiapukoulutusta sekä oli mukana järjestämässä kunnan esteettömyyskävelyä syksyllä 2020. Hyvinvointipäällikkö toteutti toukokuussa yhteistyössä tiedottajan kanssa henkilöstön hyvinvointikyselyn ja toteutti siitä koontin johtoryhmälle ja kunnanhallitukselle.

Hyvinvointipäällikkö osallistui vuoden aikana Turun yliopiston sote-akatemian järjestämään Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koulutukseen. Koulutus järjestettiin yhteistyössä Kuntaliiton ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Koulutus oli suunnattu erityisesti alueen sairaanhoitopiiriin ja kuntien hyte-työntekijöille ja se oli ilmainen.

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
hyvinvointipäällikkö	0,8	0,8

työpanos jakautuu 80 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, hallinto ja 20 %, hallintopalvelut, kunnanhallitus.

Tunnusluvut

Hallinnon nettomenot ovat 0 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Maahanmuuttopalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0		0	2 108	2 108
Menot	-1 650		-1 650	-582	1 068
Netto	-1 650		-1 650	1 526	3 176
Sis. tulot					
Sis. menot					
Toimintakate	-1 650		-1 650	1 526	3 176
Poistot					
Yhteensä	-1 650		-1 650	1 526	3 176

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan maahanmuuttopalvelut.

Vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Maahanmuuttopalvelut

Hyvinvointipäällikkö osallistui säännöllisesti Päijät-Hämeen maahanmuuttopoliittiseen ohjaustyöryhmään, jossa mm. valmistellaan lakisääteinen kotouttamisohjelma. Ostopalveluna on hankittu Alipi-neuvonta sekä kotouttamisohjelma.

Kotoutumistoimenpiteet

Kotouttamisen tarkoituksena on edistää maahanmuuttajien kotoutumista Suomeen/Pukkilaan ja tukea heitä tarvittavien tietojen ja taitojen saavuttamisessa. Hyvinvointipäällikkö on mukana maahanmuuttopoliittisessa ohjausryhmässä, jossa valmistui luonnos seuraavaksi maahanmuutto-ohjelmaksi. Luonnos hyväksyttiin joulukuussa 2020.

Tunnusluvut

Maahanmuuttopalvelujen nettomenot ovat 1 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Nuorisopalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	19 500		19 500	19 436	-64
Menot	-124 722	12 000	-112 722	-96 063	16 659
Netto	-105 222	12 000	-93 222	-76 627	16 595
Sis. tulot	5 400		5 400	0	5 400
Sis. menot	-12 280		-12 280	-11 393	887
Toimintakate	-112 102	12 000	-100 102	-88 020	22 882
Poistot					
Yhteensä	-112 102	12 000	-100 102	-88 020	22 882

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan nuorisopalvelut.

Vastuhenkilö on nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Toiminta perustuu nuorisolakiin. Nuorisotyön tehtävänä on edistää nuorten osallisuutta, tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä harrastamista, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisopalvelujen painopistealueina vuonna 2020 oli kehittää osallisuutta ja vaikuttamista nuorisoneuvoston kautta sekä kehittää nuorten kuulemista nuorisotilalla esim. "talokokoukset". Tavoitteena oli toteuttaa kysely nuorille, jossa nuoret pääsevät vaikuttamaan toiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen sekä kasvu- ja elinoloihin. Nuorten osallisuutta ja vaikuttamista kehitettiin. Nuorisoneuvosto valitsi edustajan kunnanvaltuustoon ja nuoria kuultiin Nuokulla. Laajemman kyselyn toteuttaminen jäi toteutumatta, mutta nuorisopalvelut teki kaksi pienempää kyselyä nuorille. Nuorisotilalla kysyttiin syyskuussa 2020, mitä toimintaa toivotaan Nuokulle sekä nuorisotyöhön. Kyselyssä toivottiin mm. lisää nuokkuiloja, yönuokkuja sekä kokkailukisoja. Toinen kysely "Mitä toivoisin Pukkilaan" toteutettiin nuorisotyönviikolla koulunuorisotyössä alakoulun 5.-6.-luokkalaisille. Kyselyssä toivottiin mm. uutta jalkapallokenttää, kepparikisoja, lasten kirpputoria, lähiliikuntapaikalle uusia välineitä esim. ramppi ja karuselli sekä lisää harrastuspaikkoja. Molemmat kyselyt on käsitelty nuorisoneuvostossa.

Vuoden koronaepidemia kosketti nuorisopalvelujen toimintaa, kuten kaikkea muutakin toimintaa nopeasti ja rajusti. Maaliskuun 13. päivänä fyysinen nuorisotoiminta pysähtyi kokonaan – tilat sulkeutui ja suunnitellut tapahtumat peruttiin toukokuun loppuun asti. Uudenlaisia toimintatapoja kehitettiin ja otettiin käyttöön. Pian aloitettiin verkkonuorisotyönä "somenuokut" kahdesti viikossa, joissa nuorisohjaaja järjesti Snapchatissa kisoja, visailuja sekä keskusteluhetkiä nuorten kanssa. Verkkonuorisotyöhön otettiin käyttöön myös Discord-alusta sekä myöhemmin Instagram. Discordin kautta nuoria tavoitettiin vähän. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja kohtasi nuoria Whatsappissa sekä 5.-6. luokkalaisia Teamsissa/Zoomissa. Seurakunnan kanssa toteutettiin yhteistyössä kaikille vuosina 2008 - 2003 syntyneille nuorille "Hyvän mielen"-kirjekampanja. Kesäksi suunniteltu kesätoiminta muutettiin vastaamaan mahdollisimman turvallisia kohtaamisia nuorten kanssa. Toukokuussa nuorisotyöntekijät jalkautuivat kolmena viikonloppuiltana "kylille" kohtaamaan nuoria. Nuoriso- ja vapaa-ajantoiminnan ohjaaja oli työnkiertona koko kevään senioripalvelujen kauppa-avussa.

Nuorisopalvelut järjesti toimintaa pääsääntöisesti 5. luokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille sekä koulujen loma-aikoina myös nuoremmille. Toimintaa järjestettiin yhteistyössä liikuntapalvelujen, senioripalvelujen, kirjaston, koulujen, järjestöjen, seurakunnan ja Askolan vapaa-aikatoimen kanssa. Nuorisopalvelut jakoi avustuksia järjestöille 11 100 €. Stipenditilaisuudessa jaettiin stipendeinä 900 € nuorille harrastajille ja aktiiveille.

Säännöllinen toiminta

Nuorisotila "Nuokku" eli avoin nuorisotila oli avoinna kevätkaudella 13.3. asti maanantaisin ja keski- viikkoisin 5.- luokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille. Kesällä järjestettiin lomanoukkuja ulkona.

Syksystä koronasulun jälkeen palasimme sisätiloihin erityistä hygieniää ja turvallisuutta noudattaen ja tehden ryhmäjakomuutoksia. Loppusyksystä myös kasvomaskit tulivat käyttöön osallistujille ja rajattiin tiloissa olijoiden määriä. Nuorisopalvelut tarjosi maskit nuorille. 5.-6.-luokkalaisten toiminta eriytettiin omiksi ryhmiksi ja yläkoululaisille luotiin mahdollisuus vain omaan iltaan. 7.-luokkalaisten järjestettiin omat nuokkuiltpäivät. Toimintaa toteutettiin yhteistyössä Pukkilan Nuorisoseuran kanssa. Nuokulla toteutettiin teemaviikkoja mm. ehkäisevän päihdetyön viikko, mielenterveysviikko sekä nuorisotyön viikko. Toiminnassa oli mm. askartelua, kokkailua sekä bingo- ja kisailuiltoja. Perjantaisin Nuokun illoista vastasivat järjestöt ja seurakunta yhteistyössä kunnan kanssa. Nuoriso-ohjaajan työpanosta käytettiin perjantai-iltojen toimintaan. Nuokun kävijämäärät olivat keskimäärin 5.-6.-luokkalaisten, 11 osallistujaa/kerta ja yläkoululaisista sekä vanhempia 11 osallistujaa/ilta. Järjestöjen perjantai-illoissa kävi keskimäärin 15 osallistujaa/ilta. Kesänuokuissa kävi keskimäärin 7 nuorta/ilta.

Nuokkutoiminnan ohjauksesta vastasivat nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja sekä nuoriso-ohjaaja.

Muu toiminta

Koronavuosi vaikutti merkittävästi monien tapahtumien järjestämiseen, yhteistyökumppaneiden kanssa yhdessä tekemiseen sekä retkien peruuntumiseen. Monia toimintoja pystyttiin kuitenkin toteuttamaan. Nuorisopalvelut järjesti mm. kirjastolla peli-illan, keilailuiltoja sekä junnunuokkuja. Nuorisopalvelut toteutti/oli mukana toteuttamassa kolmea retkeä alkuvuonna sekä 12 muuta tapahtumaa mm. päihdekasvatusilta yläkoululaisille ja nuorten Iilijärvi-illat. Senioripalvelujen kanssa toteutettiin heijastinpuukampanja. Perinteisen Iilijärven telttaleirin pystyi toteuttamaan vain heinäkuussa vuonna 2007 syntyneille. Telttaleirin tilalla järjestettiin päiväleiripäiviä (5 kpl) mm. päivävaellus Kukonkorpeen sekä luonto- ja seikkailuleiripäiviä. Talvi- ja syyslomilla pidettiin päiväleirejä Ampun 4H:n ja nuorisoseuran kanssa. Toivottuja yönuokkuja, hyvinvointi-iltoja tai kokkikisoja ei voitu järjestää koronatilan vuoksi.

Koulunuorisotyö oli tiivistä ja kehitettiin niin ala- kuin yläkoulujen kanssa. Alakoulun kuraattorin kanssa aloitettiin 6.-luokkalaisten ”minä/itsetunto/murrosikä/seksuaalisuus tuokioita”, mutta koulujen siirryttyä etäopetukseen tuokiot organisoitiin ja toteutettiin Meetsissä. 7.-luokkalaisten ryhmäytymispäivää ei voinut toteuttaa Askolassa, joten nuorisopalvelut järjesti tuokion Meetsissä. Mukana olivat ala- ja yläkoulujen kuraattorit sekä oppilaat Askolan ja Mäntsälän yläkouluista. Yläkoulun kuraattori toteutti nuorten toiveesta videon yläkoulusta siirtymisen helpottamiseksi. Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja matkasi uusien 7.-luokkalaisten kanssa ensimmäisenä päivänä yläkouluun ollen tukena koko päivän. Nuorisopalvelut organisoivat syksyn ensimmäisen alakoulupäivän suojatiepäivystyksen. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja kävi viikoittain (ei etäkouluaikana) ohjaamassa pitkän välitunnin alakoululla esim. ulkopelejä ja rentoutumista. Liikunnanohjaaja oli toteuttamassa toimintaa yhdessä alkuvuoden ja yhteistyössä toteutettiin myös välituntiohjaajakoulutus 6.-luokkalaisten nuorisopalvelun ohjaajien kanssa. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja vieraili yläkoululla kohtaamassa nuoria välitunneilla 1-2 kertaa kuukaudessa (ei etäkouluaikana) järjestäen yhdessä Askolan nuoriso-ohjaajan kanssa teemallista toimintaa mm. pelivälitunteja, kisailuja, pohdintaa tunteista sekä mielen hyvinvoinnista.

Nuorisopalvelut organisoivat nuorten kesätyöllistämishaun. Nuorille järjestettiin 10.3. kesätyöiltoja yhteistyökumppaneiden kanssa. Valitettavasti nuoria ei voitu työllistää kesällä 2020 vallitsevan koronatilan vuoksi.

Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja sekä nuoriso-ohjaaja osallistuivat mm. valtakunnallisille nuorisotyöpäiville sekä Huuma-hankkeen luennoille. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja osallistui häätänsiapukurssille. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja toimi ehkäisevän päihdetyön koordinaattorina ja osallistui seudulliseen verkostoon sekä Huuma-hankkeen palvelumuotoiluryhmään. Hän toimi Pukkilan Lape-työryhmässä sekä nuorten ohjaus- ja palveluverkoston koollekutsujana.

Nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuudet

Vuonna 2020 toimi kahdeksanjäseninen (1.7. alkaen 7 jäsentä) nuorisoneuvosto, jonka toimintaa nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja ohjasi. Nuorisoneuvostolla oli neljä virallista kokousta. Nuorisoneuvostosta nimettiin ensimmäistä kertaa edustajat kunnanvaltuustoon. Edustajat valittiin myös Uudenmaan nuorisovaltuustoon, Silmu ry:n nuorisosaastoon, lapsi- ja perhetyöryhmään sekä nuorten ohjaus- ja palveluverkostoon. Nuokun talopalaverit olivat myös foorumi nuorten kuulemiselle.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen myös nuorisoneuvoston toiminnassa koronaepidemia vuoksi. Tammikuussa nuoret ahkeroinvat ideoimansa Nuokun maalausurakan sekä sisustamisen loppuun, mikä paransi Nuokun viihtyvyyttä upeasti. Tammikuun lopussa järjestettiin ”uudistetun Nuokun avajaiset” yhteistyössä nuorisopalvelujen sekä nuorisoseuran kanssa nuorten konsertin merkeissä. Nuorisoneuvosto oli mukana toteuttamassa laskiaistapahtumaa Yhteisvastuun hyväksi vastaten bingon pyöryk-

sestä. Nuorisoneuvosto hoiti Kuutamotapahtuman toritapahtuman kahvituksen. Tuotto oli 634 €. Tuotto käytetään joko Lähiliikuntapaikan skeittivälineeseen tai Nuokun toimintaan tulevaisuudessa. Järjestettiin Kuutamotorille nuorille musiikkikeikka – esiintyjänä räppäri Lahti. Torilla oli noin 30 nuorta kuuntelemassa keikkaa. Vuoden toimintaan suunnitellut mm. Halloweenpäivä sekä ea-kurssia jäivät toteutumatta koronarajoitusten vuoksi. Syksyllä nuorisoneuvosto oli mukana perheiden Pop up liikuntapäivässä 20.9. sekä yläkouluikäisten päihdekasvatusillalla 9.12. Nuorisopalvelujen Instagramiin toteutettiin esittelyvideo nuorisoneuvostosta. Nuorisoneuvoston nuoret olivat mukana toteuttamassa itenäisyyspäivää sytyttämällä kynttilälyhtyjä sankarihaudoille.

Etsivä nuorisotyö

Koronaepidemia vaikutti paljon etsivän työn kohtaamisiin. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa tarjoten luottamuksellisen aikuiskontaktin. Nuoriin otettiin kontaktia siellä, missä nuoret aikaansa viettivät ja opiskelivat esim. koulujen ja ammatitopistojen erilaisissa tapahtumissa. Maaliskuun alussa etsivä nuorisotyöntekijä oli auttamassa yhteys-haussa yläkoululla. Maaliskuusta alkoi etätyöaika, jolloin etsivässä työssä yhteydenpitoa pidettiin nuoriin Instagramin, Facebookin, Whatsappin ja Snapchatin kautta. Kanavat ovat tärkeitä väylät muutoinkin nuorten yhteydenpitoon. Toukokuussa etsivä nuorisotyöntekijä oli mukana jalkautuvassa työssä kahtena iltana. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja sijaisti akuuteissa etsivän töissä kahden kuu-kauden ajan (mm. lukion ryhmäytymispäivä ja kutsuntatilaisuus 17.9.).

Etsivän työn asiakkaille järjestettiin ryhmätoimintana ”Aikuisten olohuone”-kokoontumisia Nuokulla tiistaisin. Kokoontumisia ehti olla helmikuussa kaksi, joihin osallistui yksi nuori sekä marraskuussa kaksi kertaa, jolloin ei ollut osallistujia laisinkaan. Toiminnassa oli mahdollista kohdata etsivää nuorisotyöntekijää matalalla kynnyksellä sekä keskustella mieltä painavista asioista. Toiminta ensisijaisesti 17-29-vuotiaille nuorille.

Etsivä nuorisotyöntekijä osallistui vuoden aikana lukuisiin etäkoulutuksiin mm. Aikalisä-koulutus, SOVARI-koulutus, Parent-koulutus, ”Tunteiden kohtaaminen asiakastyössä”. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistui Zoomissa etsivien verkostoihin ja tapaamisiin. Syksyllä lähialueiden etsivät kokoontuivat live-nä.

Nuorisopalvelujen toiminta 2020 (2019)	kokoontumiskerrat	käyntimäärät
Nuokut, ma ja ke (kaksi ryhmää/ilta, kesänuokut)	51(57)	999(1 456)
Nuokku, 7-luokkalaisille (syksyllä 2 krt/vko)	23(13)	81(127)
Retket (pukkilalaiset osallistujat)	3(8)	45(227)
Leirit	10(10)	121(134)
Tapahtumat	16(23)	325(640)
Jalkautuva nuorisotyö	3	kohdattuja nuoria 50
Nuorten olohuone (ennen Biliskahvila nimellä)	4(18)	2(55)
Pelitoiminta (etsivässä työssä)	- (9)	- (23)
”Somenuokut”	18	90
Yhteistapahtumat liikuntapalvelujen kanssa	1(7)	50(382)
Yhteensä	129(138)	1 763(2 662)

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja ¹⁾	0,75	0,75
etsivä nuorisotyöntekijä, palveluohjaaja ²⁾	0,6	0,67
nuoriso-ohjaaja	0,5	0,52

- 1) työpanos jakautuu 0,75 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nuorisopalvelut, 20 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, kulttuuripalvelut ja 5 % sosiaali- ja terveyspalvelut, ehkäisevä päihdetyö
- 2) 3.2.2020 alkaen. Työpanos (35 h/vko) jakautuu 67 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nuorisopalvelut, 33 % elinvoimapaalvelut, elinvoima- ja kehittämispalvelut

Tunnusluvut

Nuorisopalvelujen nettomenot ovat 8 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Liikuntapalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	28 000		28 000	20 248	-7 752
Menot	-54 078		-54 078	-41 682	12 396
Netto	-26 078		-26 078	-21 434	4 644
Sis. tulot					0
Sis. menot	-47 966		-47 966	-50 175	-2 209
Toimintakate	-74 044		-74 044	-71 609	2 435
Poistot					
Yhteensä	-74 044		-74 044	-71 609	2 435

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan liikuntapalvelut.

Vastuhenkilö on liikunnanohjaaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Toiminta pohjautuu liikuntalakiin. Liikuntapalvelujen tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen liikunnan avulla. Liikuntapalveluissa toimi vastuuhenkilönä liikunnanohjaaja, jonka työpanoksesta ohjautuu 50 % liikuntapalveluille ja 50 % senioripalveluille.

Liikuntapalvelut tarjosivat lapsille ja aikuisille monenlaista liikuntatoimintaa ja tapahtumia yhteistyössä järjestöjen ja naapurikuntien kanssa. Avustuksia järjestöille oli liikuntapalveluilla jaettavana 7 500 €, josta järjestöt hakivat 3 000 €. Lisäksi liikuntapalvelut jakoivat stipendein ja kunniamaininnoin 1 500 € ansioituneille aikuisille, yli 12-vuotiaille urheilijoille, sekä nuorille liikunnanohjaajille ja Kirkonkylän koulun ala-asteen oppilaille.

Lasten ja nuorten säännöllinen toiminta

Keväällä 17.3.2020 tulivat voimaan koronapandemiasta johtuvat rajoitukset. Kaikki kunnan sisäliikuntapaikat suljettiin ja liikuntaryhmät keskeytyivät. Ennen sulkua liikuntaryhmät kokoontuivat seuraavasti. Kirkonkylän koululla kokoontuivat sählykerhot eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Liikuntakerhoja oli tarjolla kaksi ryhmää eskarista kuudes luokkalaisiin. Lisäksi kokoontui "Tarzanit & Janet" liikuntakerho kahdella ryhmällä 3-5-vuotiaille Päiväkotit Vekaran tiloissa. Nuorille oli tarjolla kaksi kuntosali vuoroa viikossa, jumppa sekä sählyvuoro.

Kesällä liikuntapalvelut joutuivat perumaan uimakoulun ja tämän tilalla pidettiin leiri lapsille kolmena päivänä.

Syksyllä, kun toimintakausi alkoi, näkyi koronapandemia edelleen kävijämäärissä ja osa liikuntapaikoista oli suljettu ulkopuolisilta. Kirkonkylän koulun kuntosali ja liikuntasali sekä päiväkotit Vekaran tilat olivat suljettuina 31.12.2020 asti. Järjestöjen kanssa yhteistyössä olleet lasten ja nuorten ryhmät eivät jatkuneet tilojen puutteen vuoksi. Nuorten jumppa pidettiin vain kolme kertaa ja lopetettiin alhaisen osanottajamäärän vuoksi. Nuorten omatoimiset kuntosali vuorot olivat kahtena päivänä viikossa. Lasten liikuntakerho yhdistettiin eskari-6 lk yhdeksi ryhmäksi tilojen puutteen vuoksi.

Tarzanit & Janet-ryhmä aloitettiin yhdellä ryhmällä pienen osanottaja määrän vuoksi. Lasten toiminta pystyttiin pitämään koko syyskauden ajan. Ryhmät kokoontuivat Toimelassa.

Aikuisien- liikuntaryhmät lopuivat 25.11.2020, jonka jälkeen liikunnanohjaaja osallistui koululaisten ulkoliikuntaan loppukauden ajan.

Toimintaa ohjasivat liikunnanohjaaja ja tuntipalkkaiset nuoret kerhonohjaajat. Lasten ja nuorten liikuntaryhmät olivat maksuttomia (poikkeuksena Onnin allasosaston ryhmät). Liikunnanohjaaja toimi uimaopettajana koululaisuinneissa, osa ryhmistä jäi toteutumatta koronaepidemian vuoksi. Päiväkoti Vekaran uinnit peruuntuivat keväältä kokonaan.

Työikäisten säännöllinen toiminta

Keväällä 17.3.2020 tulivat voimaan koronaepidemiasta johtuvat rajoitukset. Kaikki kunnan sisäliikuntapaikat suljettiin ja ryhmätoiminta keskeytyi. Ennen sulkua liikuntaryhmät kokoontuivat seuraavasti. Hyvinvointikeskus Onnissa tarjottiin keväällä kuntalaisille maksullisia vesijumppa-, kuntouinti- perheuinti- ja matalan kynnyksen liikuntaryhmä. Viikoittain kokoontui kolme vesijumpparyhmää, yksi kuntouinti sekä matalan kynnyksen ryhmiä. Suositteja avoimia uintiryhmiä oli keväällä kolme. Parillisilla viikoilla kokoontui kaksi perheuintiryhmää ja parittomilla viikoilla kokoontuivat järjestöjen organisoimat uintiryhmät, joita oli viisi ryhmää.

Onnin vesijumppien sekä matalan kynnyksen ryhmän ohjauksesta vastasi liikunnanohjaaja, Perhe-, kunto- ja järjestöuintien valvonnat toteutettiin järjestövoimin. Avoimissa uintivuoroissa oli tuntivalvojat.

Syksyllä 1.9.2020 liikuntaryhmät käynnistyivät uudestaan Hyvinvointikeskus Onnissa. Kuntalaisille tarjottiin joka viikko kolme vesijumppaa, yksi kuntouinti, matalankynnyksen ryhmä ja kolme avointa uintia. Parillisilla viikoilla kokoontui kaksi perheuintia ja parittomilla viikoilla kokoontuivat järjestöjen uintiryhmät, joita alkoi neljä ryhmää. Talvella 25.11.2020 koronaepidemian vuoksi ja ohjeistuksen mukaan kunta lopetti sisäliikuntaryhmät ja sulki sisäliikuntapaikat. Matalan kynnyksen ryhmän kanssa jatkettiin kausi loppuun ulkona kävelen.

Kuntalaisille on tarjolla maksuton liikuntaneuvonta, jonka tavoitteena on lisätä asiakkaiden liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden määrää. Liikuntaneuvonta kohdentuu erityisesti terveytensä kannalta liian vähän liikkuville henkilöille. Tämä toteutui keväällä 17.3.2020 asti ja uudelleen syksyllä 25.11.2020 asti.

Kunnassa on mahdollisuus omatoimiseen kuntoiluun normaalisti kolmella eri kuntosalilla, Kirkonkylän koululla, paloasemalla sekä Hyvinvointikeskus Onnissa. Kuntosaleista kaikki olivat käytössä keväällä 17.3.2020 asti, kesällä ja syksyllä avoinna olivat paloaseman ja Hyvinvointikeskus Onnin kuntosalit 25.11.2020 asti. Hyvinvointikeskus Onnin kuntosalilla on mahdollista käydä omatoimisesti aamuisin, iltaisin sekä viikonloppuisin. Päivisin kuntosali on vain liikunnanohjaajan ryhmien käytössä, poikkeuksena loma-ajat. Uusien älykuntosalilaitteiden myötä Hyvinvointikeskus Onnin kuntosalilla on mahdollista hankkia kuntosaliohjelma.

Yksittäiset liikuntapahtumat

Liikuntapalvelut järjestivät liikuntapahtumia talvilomalla ja syyslomalla. Vuoden 2020 aikana järjestettiin perheille kerran kuukaudessa pop-up perheliikuntaa yhteistyössä järjestöjen kanssa. Korona rajoitusten vuoksi toteutumatta jäi mm. unelmien liikuntapäivä ja villisikapyöräily. Kevään aikana motivoitiinkin kuntalaisia liikkumaan ulkona sekä hyödyntämään kotisivuille liikunnanohjaajan tekemiä lihaskuntotreeni ohjeita. Ulkokuntosalilaitteiden harjoitteluun tehtiin opastusvideo. Huhtikuussa järjestettiin kotisivujen kautta kuntoiluhaaste kaiken ikäisille.

Elokuussa järjestettiin Kuutamotapahtuma yhteistyössä järjestöjen ja kulttuuri- ja nuorisopalvelujen kanssa.

Liikuntapaikat

Sisäliikuntapaikkoja ovat Kirkonkylän koulun liikuntasali ja kuntosali, Onnin allas ja kuntosali sekä paloaseman punttisali. Liikunnanohjaaja organisoi Kirkonkylän koulun liikuntasalin ilta- ja viikonloppukäyttöä ja vastaa Onnin kuntosalin sekä allasosaston toiminnasta sekä uimavalvonnan toimivuudesta. Kirkonkylän koulun liikuntasalivuorot olivat maksuttomia pukkilalaisille yhdistyksille ja yksityisiltä perittiin kausimaksu. Paloaseman ja koulun kuntosaleja käytettiin ahkerasti.

Ulkoliikuntapaikkoja ovat Teikarinmäen urheilukenttä ja pururata, lähiliikuntapaikka, Torpin koulun luistelukenttä, Pikkumetsän urheilualue, Savijoen tenniskenttä sekä kunnan ainoa virallinen uimaranta Iilijärvi. Kunnan liikuntapaikkojen kunnossapidosta vastasi Myrskylän tekninen toimi. Liikunnanohjaaja valvoi liikuntapaikkojen kuntoa.

Liikuntapalvelujen toiminta 2020* (2019)	kokoontumiskerrat	käyntimäärät
Lasten ryhmät, 8 ryhmää/vko kevät	98(210)	993(1 719))
Lasten ryhmät, 2 ryhmää/vko syksy		
Liikuntapäiväleiri	3(4)	50(40)
Nuorten ryhmät, 1 ryhmä/vko	13(30)	66(180)
Uimakoulu, 2 vkoa	0 (1)	0 (51)
Perheliikunnat	11(13)	110(157)
Hyvinvointikeskus Onnin ryhmät, 14 ryhmää/vko	277 (331)	1 862 (2 682)
Liikuntatapahtumat	12(27)	173(678)
Liikuntaneuvonta +kuntosali	16(24)	16(29)
TYHY-toiminta allas/kuntosali	231 (220)	319 (371)
Yhteensä	661 (860)	3 589 (5 915)

*2020-lukuihin vaikuttaa koronapandemia

Henkilöstö

Talvikaudeksi ulkoliikuntapaikkojen hoitajaksi palkattiin työntekijä.

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
liikunnanohjaaja	0,5	0,5

työpanos jakautuu 50 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, liikuntapalvelut ja 50 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, senioripalvelut

Tunnusluvut

Liikuntapalvelujen nettomenot ovat 39 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Senioripalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	153 000		153 000	157 346	4 346
Menot	-153 000		-153 000	-138 097	14 903
Netto	0		0	19 249	19 249
Sis. tulot	14 000		14 000	0	-14 000
Sis. menot	-32 299		-32 299	-30 579	1 720
Toimintakate	-18 299		-18 299	-11 330	6 969
Poistot					
Yhteensä	-18 299		-18 299	-11 330	6 969

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan senioripalvelut.

Vastuhenkilö on senioritoiminnan ohjaaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Ryhmätoiminta ja tapahtumat

Senioripalvelujen toiminnan tavoitteena on ikääntyneiden pukkilalaisten kotona asumisen ja hyvinvoinnin tukeminen monipuolisen toiminnan ja palvelujen avulla. Toiminnan painopisteenä oli ikääntyneiden oman toimijuuden ja aktiivisuuden vahvistaminen. Senioripalvelut tarjosivat mahdollisuuksia fyysisen kunnon, henkisen vireyden ja sosiaalisten suhteiden ylläpitämiseen toteuttamalla sosiokulttuurista ryhmätoimintaa, vesi- ja saliliikuntaryhmiä sekä teema- ja kulttuuritapahtumia pääsääntöisesti Hyvinvointikeskus Onnissa. Senioripalvelut tarjosivat myös ostopalveluna asiointi- ja kuljetuspalvelua sekä kotisiivouspalvelua. Palvelut täydensivät lakisääteisiä ikääntyneiden palveluja. Jalkautuvaa seniorityötä päätettiin jatkaa vuonna 2020.

Hyvinvointikeskus Onnissa tarjottiin mahdollisuuksia erilaiseen järjestettyyn ja omaehtoiseen toimintaan kotona asuville yli 65-vuotiaille kaikkiaan 397 (563/2019) kertaa ja asiakaskäyntejä näissä oli noin 4 002 (7 502/2019). Toimintaa toteutettiin yhteistyössä useiden eri toimijoiden ja vapaaehtoisten kanssa. Yhteistyökumppaneina olivat Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä, Mäntsälän kansalaisopisto, Porvoonseudun musiikkiopisto, Pukkilan seurakunta, kunnan muut palvelualat ja paikalliset toimijat (päiväkoti, koulu, yhdistykset).

Tammikuun alusta maaliskuun 16.päivään asti senioripalveluiden toiminta toteutui suunnitellusti. Säännöllinen viikkotoiminta sisälsi kuntouttavaa päivätoimintaa, käsityöryhmän, pelikerhon, lauluryhmän, Onninkahvit, aivojumpparyhmän, lenkkiryhmän sekä Pukkilan seurakunnan hartauksia. Tarjolla oli viikoittain myös seitsemän kuntosalivuoroa ja neljä vesiliikuntaryhmää. Senioripalvelut järjestivät alkuvuodesta myös yhteislaulukonsertin, muistikahvilan yhteistyössä muistiyhdistyksen kanssa, elokuvan sekä Laskiaistiistain ulkoilutapahtuman Onnintorilla. Perinteinen Onninpäivän konsertti järjestettiin 28.2.2020 teemalla Viaton 50 -luku. Yleisöä oli noin 265 henkilöä. Digiopastusta sekä tietotekniikan työpaja järjestettiin yhteistyössä Mäntsälän kansalaisopiston kanssa. Toinen kurssista oli maksuton. Kurssit olivat kysytyjä. Onnin käsityöryhmä kutoi vuoden 2020 aikana Pukkilan neuvolaan villasukkia ja myssyjä lahjoitettavaksi pukkilalaisille vauvoille.

Koronapandemian aiheuttamien poikkeusolojen vuoksi jouduimme maaliskuun 17. päivä perumaan kaiken toiminnan. Suunnittelimme nopeassa aikataulussa uusia toimintamuotoja, joilla pystyimme palvelemaan karanteenin omaisissa oloissa olleita yli 70-vuotiaita kuntalaisia. Yhteistyössä seurakunnan kanssa suunnittelimme ja toteutimme asiointiavun, joka auttoi ikänsä tai terveytensä puolesta riskiryhmään kuuluneita kuntalaisia kauppa-, apteekki- ja pankkiasioiden hoitamisessa. Palvelu toimi lähes 5 kk, 42 kertaa. Asiointipäiviä oli kaksi kertaa viikossa ja palveltavia talouksia oli yhteensä 16 koko

toiminnan aikana. Asiointilaukset tehtiin toimitusta edeltävänä päivänä puhelimitse tai sähköpostitse joko kunnan tai seurakunnan työntekijälle. Tuotteiden keräilystä kaupassa vastasi yhteistyössä senioripalveluiden ja seurakunnan kanssa iso joukko kunnan muiden palvelualojen työntekijöitä, kuten nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden, opetuspalveluiden sekä ruoka- ja siivouspalveluiden. Myös vapaaehtoisia osallistui palvelun toteuttamiseen. Palveluiden kotiin toimittaminen tapahtui asiointitaksilla. Tarjosimme ikäihmisille myös keskustelutukea yhdessä seurakunnan kanssa. Sekä asiointiavusta ja että keskustelutuesta tiedotettiin senioreita postitse.

Toteutimme yhteistyössä seurakunnan kanssa myös soittokierroksen yli 70-vuotiaille kuntalaisille. Puheluiden soittamiseen osallistui myös muita hyvinvointi- ja vapaa-aikatiimin työntekijöitä. Puheluissa mm. kartoitimme yli 70-vuotiaiden kuntalaisten avuntarvetta kauppa-, apteekki- ja pankkiasioiden hoitamiseen. Heille, keitä emme puhelimitse tavoittaneet, lähetimme yhdessä seurakunnan kanssa kirjeen, jossa kerroimme asiointiavusta, keskustelutuesta ym. palveluista sekä toivoimme yhteydenottoa varmistuaksemme henkilön hyvinvoinnista.

Soitimme kevään aikana puhelut myös P-H hydyn ateriapalvelujen saajille ateriapalvelukäytännön muuttuessa varmistaaksemme siirtymätilanteen sujumisen. Lisäksi kesän aikana jalkautuva seniorityöntekijä soitti kohdennetusti puheluita ikääntyneille.

Touko-kesäkuussa lähetimme kaikille yli 65-vuotiaille kuntalaisille kesäkirjeet. Kirjeiden oli tarkoitus ilahduttaa ja aktivoida ihmisiä jo muutaman kuukauden kestäneen poikkeusajan jälkeen. Kirjeissä mm. tiedotettiin kesän asiointiavusta ja tulevista Juhannuskahveista. Kirje sisälsi myös erilaisia jumppaohjeita ja vinkkejä aktiivisena pysymiseen sekä jokaiselle oman jumppakuminauhan. Lisäksi kesäkirjeet sisälsivät senioritoiminnan työntekijöiden sekä liikunnanohjaajan tervehdykset.

Onninkodellta tulleen aloitteen pohjalta heidän asukkailleen suunniteltiin kesäkuuksi kotiseuturetteä, jossa oli tarkoitus kiertää Pukkilan kylä. Tämä jäi koronan vuoksi toteutumatta. Samoin jäi toteutumatta vapaaehtoisille suunniteltu kesäretki Tuusulanjärven ympäristöön.

Juhannuksen aatonaattona järjestimme tarkoin turvajärjestelyin Juhannuskahvit -tapahtuman Onnintorilla. Tapahtuma tavoitti n. 70 ikäihmistä. Senioreiden kuutamokahvit elokuun Kuutamoviikolla keräsi n. 75 ikäihmistä Onnintorille. Senioripalvelut olivat mukana myös kuutamoviikon lauantain kuutamotapahtumassa, jossa Tuubakimalaisen konsertti tavoitti n.100 kävijää.

Toiminta Onnissa päästiin aloittamaan 1.9.alkaen. Postitimme senioreille syksyn kausiesitteen mukana Onnin turvallisuusohjeistuksen, jossa kerroimme uusista hygieni- ja turvaohjeista, joita Onnissa noudatimme. Toiminta jatkui koko syksyn ajan muuttuvien koronarajoitusten mukaisesti ohjeita ja rajoituksia noudattaen. 7.12. alkaen senioripalveluiden toiminta siirtyi koronatilanteen vuoksi etuajassa joulutauolle. Rajoitukset ja koronatilanteen aiheuttama epävarmuus vaikuttivat koko syksyn ajan Onnin kävijämääriin.

Syyskauden alusta alkaen Onni-päivän ryhmä jaettiin kahteen pienempään ryhmään, jotta pystyimme toimimaan turvaohjeita noudattaen. Ryhmät kokoontuivat kahtena päivänä, tiistaisin ja torstaisin, ensi yhden päivän sijaan. Jalkautuva seniorityöntekijä toimi toisena ohjaajana ryhmissä. Toteutimme syksyn aikana ikäihmisille ensiavun tietoisuuden sekä luennon ikäihmisen ravitsemuksesta. Mieskuoro Eliitin tangokonsertin ja Jazz cafe -konsertin toteutimme poikkeuksellisesti Onninkahvion tilassa. Myös elokuva toteutui niin Onnin kävijöille kuin Onninkotien asukkaille erillisinä näytöksinä. Lokakuussa vietettiin vanhustenviikkoa "Onni on vanheta" -teemalla. Jalkautuva seniorityöntekijä ideoi ja koordinoi uutuutena Minimessut -tapahtuman vanhustenviikolle. Messuille kutsuttiin paikallisia yrittäjiä, vanhus- ja vammaisneuvoston edustajia, Pukkilan seurakunta sekä paikallisia yhdistyksiä esittelemään toimintaansa ja palvelujaan kunnan senioreille. Messut tavoitti n. 20 kävijää.

Senioripalvelujen toimintamuodot kohdentuivat vuoden 2020 aikana kotona asuvien ikääntyneiden lisäksi myös Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Onninkotien asukkaille. Senioripalvelut muisti Onninkotien jokaista asukasta joululahjalla. Yhteiseen virikekäyttöön hankittiin laatikollinen erilaisia pelejä, askartelutarvikkeita ym. Onninkodeille tilattiin myös uusia ulkoiluasuja asukkaiden käyttöön. Joululahjoja toimitettiin myös kotihoidon asiakkaille 28 kappaletta. Kotihoidon työntekijät toimittivat lahjat vastaanottajille. Joululahjojen suunnittelu ja toteutus tehtiin yhteistyössä P-H hydyn kotihoidon työntekijöiden ja Onninkotien hoitajien kanssa. Senioripalvelut olivat mukana myös Siskot ja Simot ry:n sekä Mäntsälän kansalaisopiston yhteisessä joulukorttitempauksessa, jossa toimitettiin kansalaisten tekemiä

kortteja ikäihmisille ympäri Suomen, mm. Onninkotien asukkaille. Myös Pukkilan alakoulun oppilaat askartelivat joulukortteja ikäihmisille. Senioripalvelut osallistuivat korttien toimittamiseen ikäihmisille.

Onnin vapaaehtoisten kokoontumisia ja läheisistään huolehtivien vertaiskokoontumisia järjestettiin valitsevan koronatilanteen salliessa. Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistui toiminnan ja palvelujen kehittämiseen sekä toimi ikääntyneiden pukkilalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.

Ostopalvelut

Ikääntyneiden asiointi- ja palvelukuljetusta ajettiin kahtena päivänä viikossa Pukkilan alueella (ti ja to klo 8.30 – 14.30). Asiointi- ja palvelukuljetus keskeytyi 23.3. alkaen valtioneuvoston yli 70-vuotiaiden karanteeniohjeen vuoksi. Sen sijaan asiointitaksi toimi kauppa-, pankki- ja apteekkitavaroiden toimittajana asiakkaiden koteihin asiointiavussa yhteensä 42 päivänä. Asiointi- ja palvelukuljetus käynnistyi uudelleen 17.8. alkaen. Senioripalvelut tarjosivat koko syksyn ajan kasvomaskit kyytiläisille maksutta. Tarjosimme lisänä myös mahdollisuuden kauppa-asiointiin riskiryhmien aukioloaikaan klo 7-8.

Koko vuoden aikana asiointitaksissa ajettiin 870 (1 522) kyytiä eli yhdensuuntaista matkaa. Kyydin hinta yli 65-vuotiaalle kuntalaisille oli 1 €/suunta. Mäntsälään suuntautuvaa asiointikyytiä ajettiin keran kuukaudessa hintaan 2,5 €/suunta. Mäntsälän kyydissä oli vuoden aikana 94 matkustajaa. Asiointi- ja palvelukuljetuksen palveluntuottajana toimi Kuljetus Högström.

Kotisiivous- ja kotiapupalvelua järjestettiin 257 (243) kertaa, yhteensä noin 533 (355) tuntia. Asiakshinta oli 7,50 €/tunti. Tuloraja palvelun saamiseksi oli 1 200 €/kk (yhden hengen talous) ja 2 400 €/kk (kahden hengen talous). Kaksi ensimmäistä siivoustuntia tarjottiin kaikille maksutta. Kotisiivouspalveluun oikeutettuja olivat pääsääntöisesti yli 75-vuotiaat pukkilalaiset, joiden sosiaalinen tai hoidollinen tilanne edellytti kotona selviytymisen tueksi siivousapua. Kotisiivouspalvelun asiakkaiden määrä oli vuonna 2020 keskimäärin 16 kotitaloutta. Palveluntuottajana toimi Aijan Hoiva Oy.

Jalkautuva työ

Syksyllä 2019 tehdyn hyvinvointi- ja palvelutarvekartoituskyselyn tulosten ja asiakkailta saadun positiivisen palautteen pohjalta jalkautuvaa seniorityötä päätettiin jatkaa määräaikaisena (6 kk) 80 % työajalla. Jalkautuvan työn tavoitteena oli mm. jatkaa ikääntyneiden oman toiminnan aktiivisuuden vahvistamista sekä vähentää yksinäisyyden tunnetta ja fyysisen kunnon heikkenemistä. Asiakaskohtamisissa annettiin monipuolisesti tietoa ikäihmisten palveluista sekä innostettiin asiakkaita tutustumaan hyvinvointikeskus Onnin monipuolisiin toimintoihin.

Alkuvuodesta, ennen koronapandemiaa, jalkautuvaa kohtaamista tapahtui mm. kotikäynneillä, joita toteutui yhteensä 10. Onninkotien asukaskokouksia toteutui 8, joissa asukkaita kohdattiin kaikkiaan 69. Jalkautuvaa kohtaamista toteutettiin myös paikallisen Sale -ruokakaupan aulassa 2 kertaa, joissa oli yhteensä 23 asiakaskohtaamista. Jalkautuva työntekijä järjesti myös Vahvuusvartti -keskusteluja 3 kertaa, joissa asiakaskohtauksia oli yhteensä 18. Fyysistä kuntoa ja sosiaalista yhdessä liikkumista vahvistettiin kävelylenkeillä, joita toteutui 5 kertaa ja niissä asiakaskohtauksia yhteensä 13. Jalkautuva työntekijä osallistui myös keskiviikkoisin Onninkotien asukkaiden ulkoilutukseen yhdessä Onnin vapaaehtoisten toimijoiden kanssa.

Koronarajoitteiden tullessa voimaan jalkautuvan työntekijän työnkuva muuttui fyysisestä jalkautumisesta puhelinyhteydenottoihin ja asiointiavun toteuttamiseen. Jalkautuva työntekijä järjesti kulttuurista tuolijumppaa huhtikuussa Onninkotien asukkaille ikkunan takaa näytelmän keinoin. Osa-aikaisen päivätoiminnan ohjaajan irtisanouduttua jalkautuvan työntekijän työnkuva muuttui. Työnkuvaan sisällytettiin Onnin päivätoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen yhdessä senioritoiminnan ohjaajan kanssa. Jalkautuvaa seniorityötä päätettiin jatkaa määräaikaisena 80 % työajalla myös seuraavat (6 kk) eteenpäin.

Kesä-heinäkuussa jalkautuva työntekijä teki selvityksen ikääntyneiden ateriapalveluista kunnanhallitukselle, Onni Nurmen säätiölle ja vanhus- ja vammaisneuvostolle esitettäväksi, valmisteli tulevia Minimessuja, sekä suunnitteli syksyn ryhmiä ja tapahtumia. Elokuusta lähtien työnkuvaan kuului senioripalveluiden toiminnan suunnittelu ja toteutus yhdessä senioripalveluiden ohjaajan kanssa. Syksyn toiminnan suunnittelu ja toteutus vaati erityistä tarkkuutta hygienia-, turvaväli-, ryhmäkoko-, pintojen desinfiointi- ym. ikäihmisten turvallisuuteen vaikuttavat asiat jatkuvasti toiminnassa huomioiden. Jalkautuva työntekijä toteutti marraskuussa pop up -tapahtumina mielikuvitusmatkoja senioreille 4 kertaa. Näihin osallistui 26 kävijää. Myös Onninkotien asukkaille järjestettiin omia mielikuvitusmatkoja 4 kertaa. Näissä kävijöitä oli 35.

Muu toiminta

Pajatie Käsipaikka toimi avoimena kädentaitojen harrastuspaikkana ikääntyneille. Viikoittaisia kokouksia oli 21 (57) kertaa ja käyntejä niissä oli yhteensä 107 (249). Lisäksi oli 18 yksittäistä kävijää 16 eri päivänä.

Verkostot

Seni- ja kulttuuripalvelut oli yhdessä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Onninkotien kanssa mukana kolmentoista kunnan muodostamassa kulttuurisen seni- ja vanhustyön valtakunnallisessa Aili-verkostossa. Verkosto toimi alustana kulttuurisen vanhustyön kehittämiseksi sekä hyvien käytäntöjen ja toimintamallien leviämiseksi.

Senioripalvelujen toiminta 2020 (2019)	kokoontumiskerrat	käyntimäärät
Senioripalvelujen teema- ja kulttuuritapahtumat	32 (54)	1 056 (2 279)
Senioripalvelujen muut ryhmät	146 (173)	1 530 (2 622)
Senioripalvelujen liikuntaryhmät	219 (336)	1 416 (2 601)
Yhteensä	397 (563)	4 002 (7 502)

Henkilöstö

Senioritoiminnan ohjaaja koordinoi senioripalvelujen kokonaisuutta suunnitellen ja toteuttaen toimintaa yhteistyössä jalkautuvan seniorityöntekijän kanssa. Senioritoiminnan ohjaaja toimi vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä. Jalkautuva seniorityöntekijä työskenteli senioripalveluissa koko vuoden ajan. Syksystä 2020 alkaen hän toimi toisena päivätoiminnan ohjaajana osa-aikaisen päivätoiminnan ohjaajan irtisanouduttua. Kunnan liikunnanohjaajan työstä 50 % oli senioriliikunnan ohjausta ja suunnittelua.

Senioripalvelujen toiminnan ja palvelujen kustannukset sekä henkilöstön palkkauskulut katettiin täysimääräisesti Onni Nurmen Säätiön avustuksella.

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
senioritoiminnan ohjaaja	1	1
jalkautuva seniorityöntekijä	0,8	0,8
liikunnanohjaaja ¹⁾	0,5	0,5
päivätoiminnan ohjaaja	0,2	0

1) työpanos jakautuu 50 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, senioripalvelut ja 50 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, liikuntapalvelut

Tunnusluvut

Senioripalvelujen nettotulot ovat 6 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Kulttuuripalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	550		550	0	-550
Menot	-77 866	15 000	-62 866	-60 783	2 083
Netto	-77 316	15 000	-62 316	-60 783	1 533
Sis.tulot					
Sis. menot	-7 700		-7 700	-2 624	5 076
Toimintakate	-85 016	15 000	-70 016	-63 407	6 609
Poistot					
Yhteensä	-85 016	15 000	-70 016	-63 407	6 609

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: yleiset kulttuuripalvelut, Koivulinna, museo, musiikkiopistopalvelut ja kansalaisopistopalvelut.

Vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Kulttuuripalveluiden toimintaa säätelee mm. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Lain hengen mukaisesti kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, jonka toteuttamiseksi kunta edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle ja edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa. Kunta voi toteuttaa tehtäväänsä yhteistyössä esim. järjestöjen kanssa. Kunnan on huolehdittava myös toiminnan arvioinnista ja tiedon tuottamisesta. Myös kunnan strategiassa on asetettu tavoitteeksi kunnan kulttuuritoiminnan ylläpitäminen (kts. tarkemmin kunnan strategia).

Kulttuuri kuuluu Pukkilassa jokaiselle ja siitä huolehtii laajasti katsoen koko kunnan henkilöstö yhdessä yhdistysten ja kuntalaisten kanssa. Kansallista tietovarantoa (TEAvisari) tarkasteltaessa, Pukkilan kulttuurityö on verrokkikuntiin verraten erinomaisella tasolla (tarkastelunäkökulmat: sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, osallisuus, muut ydintoiminnot).

Kulttuuria on tarjolla kaiken ikäisille. Senioripalveluissa järjestetään useita matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia vuosittain Onni Nurmen säätiön tukemana. Jokaisen seniorin toiveita on kuultu esim. loppuvuodesta 2019 toteutetulla senioreiden hyvinvointi- ja palveluntarvekyselyllä. Lisäksi yleiset kulttuuripalvelut huolehtivat vuosittain mm. näyttävästä itsenäisyyspäivän juhlasta, Kuutamo-torista sekä joulukonsertista kirkossa paikallisia kulttuuritoimijoita tukien. Kesäisin kulttuuria tuodaan Onnintorille tai luontoon esim. haitarimusiikin merkeissä. Kaikkien kunnan asukkaiden, mukaan luettuna Onninkodin asukkaiden ja varhaiskasvatuksen sekä koulun lasten, osallistuminen pyritään mahdollistamaan kulttuuripalveluiden tapahtumiin.

Koronavuosi aiheutti sen, ettei live-konsertteja päästy järjestämään yleisen kulttuuripalveluiden puolella lainkaan. Sen sijaan itsenäisyyspäivä sekä joulukonsertti saatiin toteutettua verkkotallenteena. Kulttuuripalveluille on tärkeää, että paikallista osaamista tuetaan ja siksi myös edellä mainittuihin tapahtumiin ostettiin paikallisten taiteilijoiden ja tietoteknisten toimijoiden osaamista.

Kulttuurityössä on avuksi otettu myös yhteistyön mahdollistamat isommat hartiat. Kunnassa on vuosia oltu AUF-hankkeessa mukana, jotta pieneenkin kuntaan on saatu huipputasoisia konsertteja kohtuuhinnalla. Aili-hankkeessa mukanaolo tarjosi puolestaan senioreiden kulttuurityönkirjaamiseen työkaluja Onninkodeissa ja ikääntyneiden kotihoidossa. Aili-hanke päättyi 2020 ja Pukkila oli usean kunnan kanssa yhteistyössä hakemassa uutta hanketta, jolla mm. olisi voinut parantaa ikäihmisten digitaalisia

kulttuuripalveluita. Hankerahoitusta ei saatu. Hyvinvointipäällikkö liittyi Uudenmaanliiton kulttuuriasi-
antuntijaryhmään, jonka on tarkoitus laajentaa kunnan kulttuuritarjontaa yhteistyössä Uudenmaan
toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana Pukkila osallistui Opetus- ja kulttuuriministeriön Kulttuuri kylässä -hankehakemukseen
yhdessä yhteistyökuntien kanssa. Hankkeen tavoitteena on luoda erityisesti kyliin ja lähiöihin Uudelle-
maalle alueellinen ammattilaisverkosto ja kehittämissmalli ja rakenne taiteilijoiden ja taiteen ammatti-
laisten työllistämiseksi. Alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen myönnetty määräraha on tarkoitettu
ensisijaisesti alueille, joilla ei vielä toteuteta alueellista kehittämistehtävää. Hankkeelle myönnettiin
hankerahaa. Vuonna 2019 haettu ja 2020 myönnetty paikallismuseoavustus odottaa vielä osaavan
remontoinnin löytämistä.

Yleiset kulttuuripalvelut	TA	Tulot 400 €, Menot -20 066 €, Netto -19 666 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -16 893 €, Netto -16 893 €

Kulttuuripalveluja toteutettiin yhteistyössä, ostopalveluna tai avustusten turvin paikallisten järjestöjen,
seurakunnan, yksittäisten toimijoiden, Mäntsälän kansalaisopiston, Porvoon Musiikkiopiston ja Lohjan
kaupunginorkesterin kanssa. Kulttuuritoimintaan myönnettiin kohdeavustusta (3 000 €) kahdelle toimi-
jalle. Avustukset mahdollistavat kuntalaisyhteiskunnan toiminnan myös kulttuurin kentällä. Kunnan
yhdistysavustuskriteerit mahdollistavat yhdistystoimijoille persoonalliset tavat toimia matalalla kynnyk-
sellä. Pop up-rahaa kunnassa jaetaan myös vuosittain yhdistysten ja toimijoiden tapahtumien järjes-
tämiseen. Avustuskriteereitä muutettiin koronan vuoksi, jotta yhdistysten toimintaa voitaisiin tukea
vaikeana aikana.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tukema AUF-yhteistyöhanke alkoi keväällä 2018 ja Pukkila on osallistu-
nut hankkeeseen. Kehityshankkeen tavoitteena on parantaa kulttuurin valtakunnallista tasa-arvoista
saavutettavuutta sekä rakentaa ja kokeilla uudenlaisia toimintamalleja. Hankkeen osalta ei voitu jär-
jestää konsertteja koronan vuoksi. Lisäksi konserttien kuntamaksuosuus (2 500 €) suhteessa osallistu-
jien määrään (20-40 henkeä) on aiempina vuosina ollut melko suuri, joten hankkeen sisällä käytiin
kunnan toimesta keskusteluja siitä, onko jatkossa kulttuuripalveluiden konserttitarjontaa muutettava
liikuttamaan useampaa kuntalaista.

Joulukuussa kulttuuripalvelut järjestivät yhdessä seurakunnan kanssa konsertin, jonne ei tällä kertaa
voitu ottaa yleisöä lainkaan. Tapahtumasta tehtiin tallenne, joka oli kuntalaisten ilmeikässä. Ta-
pahtumalla pyrittiin tukemaan ja ylläpitämään paikallisia osajia ja kulttuuritoimijoita.

Kansallinen Veteraanipäivä toteutettiin yhteistyössä Kirkonkylän alakoulun, seurakunnan ja reserviläis-
ten kanssa. Koronarajoitukset eivät sallineet yli 10 henkilön kokoontumisia, joten tilaisuus videoitiin ja
oli katsottavissa kunnan somekanavilla. Tilaisuus aloitettiin Kirkonkylän koulun pihalta rehtorin ja vara-
rehtorin lipunnostolla, josta siirryttiin seppelekulkueena sankarivainajien muistomerkille. Seppeleenlas-
kun jälkeen rehtori Anne Leppäkoski piti puheen sekä Taito Hoffren lauloi. Reserviläiset olivat kunnia-
vartiossa ja kolme koulun oppilasta seppelekulkueessa.

Koronaepidemia vaikutti huomattavasti Kuutamoviikon tapahtumiin. Tänä kesänä toteutui vain yhdek-
sän eri tapahtumaa ja ne tavoittivat yhteensä noin 700 henkilöä. Tapahtumasarjan toteuttamiseen
osallistuivat nuoriso-, seniori-, liikunta-, elinvoima- ja kulttuuripalvelut, seurakunta, yhdistykset ja pai-
kalliset yrittäjät. Kaartin soittokunnan puhallinkvintetin koululaiskonsertti jouduttiin peruuttamaan tiu-
kentuneiden koronaohjeistusten vuoksi. Kuutamotorin pystyimme toteuttamaan turvallisuutta noudat-
taen ja tapahtuma toteutuikin hienosti. Ohjelmassa oli mm. Tuubakimalaisen iloisia konsertteja sekä
tonttihuutokaupasta. Torilla kerättiin myös kuntalaispalautetta kunnan toiminnasta. Kuutamoviikolla
Galleria Koivulinna oli myös avoinna.

Vuonna 2020 emme voineet koronatilanteen vuoksi järjestää itsenäisyyspäivän juhlaa, vaan toteutim-
me Pukkilan kunnan itsenäisyyspäivän tervehdyksen kunnan YouTube-kanavalle. Tervehdyksessä
esiintyivät pukkilalaiset muusikot Anu Silvasti, Antero Manninen sekä Kari Tikkala. Toteutuksesta vas-
tasi paikallinen Äänia sekä Vauhtiluiska. Esitys on kerännyt 517 katselukertaa. Itsenäisyyspäivän juhla-
jumalanpalvelus toteutettiin kunnan, seurakunnan ja yhdistysten yhteistyönä. Tilaisuuteen ei voinut
osallistua paikan päällä, joten jumalanpalvelus ja seppeleenlasku striimattiin ja niitä pystyi seura-
maan Pukkilan seurakunnan YouTube kanavalla. Jumalanpalveluksen lopuksi vs. kunnanjohtaja Juha
Rehula piti itsenäisyyspäivän juhlapuheen ja lähetti seppelekulkueen matkaan.

Kunta toteutti paikallisten muusikoiden joulukonserttivideon yhteistyössä seurakunnan kanssa. Yhdistyiltoja järjestettiin vuoden aikana kaksi kertaa sekä lisäksi pidettiin yhteyttä sähköpostitse esim. kesän torikahviasiat.

Kulttuuripalvelujen järjestämien tapahtumien lisäksi kulttuuria eri muodoissaan toteutettiin eri vastuualueilla arkeen jalkautuvana toimintana eri-ikäisille kuntalaisille.

Pukkilan kulttuuripalvelujen tapahtumat, hankkeet ja yhteistyöryhmissä toimiminen ovat tuoneet myönteistä näkyvyyttä Pukkilan kunnalle. Toiminta on ylläpitänyt Pukkilan profiilia kulttuuririkkaana kuntana, jossa kulttuuri käsitetään laajana ja se kuuluu jokaiselle.

Koivulinna TA Tulot 0 €, Menot -5 000 €, Netto -5 000 €
TP Tulot 0 €, Menot -5 000 €, Netto -5 000 €

Koivulinnassa toimi galleristina Juha-Pekka Ikäheimo. Kunnan toiminta-avustus Koivulinnan toimintaan oli 5 000 €.

Alun perin Koivulinnan kesän oli tarkoitus olla perinteisen mallin mukaan kolmen kuukauden mittainen (kesäkuu-elokuu), mutta maailmanlaajuisesta koronapandemiasta johtuen näyttelykesä supistui kahteen kuukauteen. Rajoitusten ollessa heinäkuussa sallivammat yhdisti galleristi kesäkuuksi suunnitellun Jasmin Anoschkinin ja heinäkuuksi suunnitellun Sampsa Sarparannan näyttelyn yhdeksi näyttelyksi. Avajaiset järjestettiin 30.6. isolla osallistujamäärällä. Paikalle saapui lähemmäs sata avajaisvierasta. Iso osa vieraista tuli pääkaupunkiseudulta Jasmin Anoschkinin kutsumana ja kävi Koivulinnassa ensimmäistä kertaa.

Kesän toisena näyttelynä oli neljän porvoolaistaiteilijan yhteisnäyttely ”KIMARA. Näyttelyn taitelijat olivat: Jenni Tuominen, Nelli Nio, Jukka Pylväs, sekä monelle pukkilaalaiselle ennestään tuttu Tiina Wallius. Näytteillä oli keramiikkaa, akvarelleja, mustemaalauksia, sekä puuveistoksia. Avajaisvieraita oli noin 80.

Galleristi teki kesän näyttelyistä aiempien kausien tapaan esitteen sekä toteutti Facebook-mainontaa. Lisäksi galleristi perusti Koivulinnalle Instagram-tilin. Seuraajia @koivulinnagalleria Ig-tilillä on tällä hetkellä 182. Koivulinnan Facebook-sivujen tykkääjämäärä on 849. Kävijöitä heinäkuun näyttelyssä 701 ja elokuun näyttelyssä 598 (2019: 1 719, 2018: 1 453).

Joulukuussa 2020 solmittiin galleristi Juha-Pekka Ikäheimon kanssa uusi galleristisopimus vuodelle 2021. Galleria Koivulinnassa kaikki näyttelyt olivat kutsunäyttelyitä, eli taitelijoilta ei peritty maksua näyttelyistä.

Galleria Koivulinnan kattoremontin suunnittelulla on pyritty säilyttämään kulttuurisesti tärkeä kiinteistö. Arvioitu remontin ajankohta on huhti-toukokuussa 2021.

Museo TA Tulot 150 €, Menot -2 800 €, Netto -2 650 €
TP Tulot 0 €, Menot -2 013 €, Netto -2 013 €

Museon perusnäyttelyn kokosi artesaani Heli Kuosa. Pukkilan kotiseutumuseon näyttelytilat ovat samassa pihapiirissä Galleria Koivulinnan kanssa ja niillä on yhteiset aukioloajat. Koronan aiheuttaman epävarmuuden vuoksi vuonna 2020 näyttelyt olivat auki poikkeuksellisesti vain 30.6.- 30.8. keskiviikosta sunnuntaihin klo 11-17. Kävijöitä oli noin 1 200. Näyttely purettiin syyskuun alussa. Pukkilan kotiseutumuseo sai lahjoituksena paikkakunnalla toimineen seppä Ivar Kalliokiven työkaluja.

Toisen näyttelyrakennuksen katon korjaukseen saatiin Museovirastolta avustus ja korjaus suunniteltiin tehtäväksi keväällä 2021. Remontin on määrä tukea paikalliskulttuurisideneiden turvallista säilyttämistä museon tiloissa sekä itse rakennuksen aikakaudelleen tyypillisen ulkoasun vaalimista.

Esteettömyyskävely suoritettiin kunnassa 2020, jonka pohjalta voidaan todeta, että kunnassa huomioidaan mahdollisimman hyvin, että toimintoihin pääsy olisi mahdollista mahdollisimman monelle.

<u>Kansalaisopistopalvelut</u>	TA Tulot 0 €, Menot -26 000 €, Netto -26 000 €
	TP Tulot 0 €, Menot -28 743 €, Netto -28 743 €

Kunnassa oli kansalaisopiston opiskelijoita yhteensä 180 (2019: 286, 2018: 211), näistä miehiä 26 (46/41) ja naisia 154 (240/170). Toteutuneita tunteja oli 760 (889/894) ja kursseja 38 (45/39). Kunnan asukkaista noin 10 % (15 %/11 %) osallistui opiston toimintaan.

Vuoden 2020 opetuksen järjestämiseen vaikutti Covid19-panepidemia. Vuosittaisista 24 opetusviikosta pystyttiin järjestämään lähiopetuksena 21 opetusviikkoa. Keväällä rajoitusten aikaan (18.3. - 14.5.) kurssien kokoontumiset toteutettiin loppuun joko etänä tai sitten kurssi jouduttiin peruuttamaan. Syksyllä kurssien osallistujamääriä jouduttiin supistamaan viranomaisten antamien määräysten mukaisiksi.

Kansallispukukurssi jatkoi toimintaansa Pukkilan kansallispuvun valmistuksen parissa. Pukkilan sekkööri jatkoi toimintaansa keväällä johtajanaan FT Ilona Korhonen. Onnin lauluhetki kokoontui joka toinen viikko MuM Eila Hartikaisen johdolla.

Näytelmäkurssi valmisti Shakespearen näytelmän ”Kesäyön unelma”, ohjaajana toimi TtM Heini Rautoma, puvustuksen teki Maria Alatalo. Näytelmää ei päästy esittämään kesällä koronatilanteen takia. Näytelmä esitetään kesällä 2021. Teatterileikkejä lapsille-kurssilla oli ohjaajana TtM Heini Rautoma.

Aikuisten digitaitoja vahvistettiin Ensiaskeleita Android tabletin ja älykännykän käyttöön-kurssilla sekä Tietotekniikan työpajalla. Liikunnan kursseja on ollut tarjolla vesijumpissa, Lavis-tanssissa sekä keuhonhuollossa.

Taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan annettiin 215 (180/242) tuntia opetusta kuvataiteessa ja suunnitellut neljä ryhmää toteutuivat. Ryhmissä opiskeli 59 (56/34) oppilasta. IONA2020 kevättapahtuma peruutettiin koronatilanteen takia.

Pukkilan osaston yhteyshenkilöinä toimivat Piritta Ahl ja Ida Clewer.

<u>Musiikkiopistopalvelut</u>	TA Tulot 0 €, Menot -9 000 €, Netto -9 000 €
	TP Tulot 0 €, Menot -8 134 €, Netto -8 134 €

Musiikkiopisto järjesti vuonna 2020 pukkilalaisille lapsille ja nuorille taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaan. Musiikkiopisto on ollut omalta osaltaan kehittämässä musiikkileikkikoulutoimintaa, valmentavaa soitonopetusta ja koulu yhteistyötä Pukkilassa. Oppilasmäärien kasvattaminen valmentavassa soitonopetuksessa ja musiikkileikkikoulussa on osoittautunut haastavaksi johtuen paikakunnan suhteellisen pienestä lasten ja nuorten määrästä kokonaisväestömäärässä. Musiikkiopisto panostaa laadukkaaseen opetukseen ja tarjoaa pedagogista osaamistaan musiikin taiteen perusopetuksessa.

Opetuksen järjestämiseen on opetusministeriön myöntämä järjestämislupa. Toiminnan ja opetuksen järjestämisessä noudatettiin erityislakia ja asetusta taiteen perusopetuksesta. Opetusta annettiin sekä laajan että yleisen oppimäärän mukaan. Opetus on järjestetty etäopetuksena koronapandemian rajoitusten ollessa päällä. Tähän musiikkiopistolla on ollut erinomaiset mahdollisuudet mm. valtionvarainministeriön rahoittaman digihankkeen avulla, etäopetus on sujunut hyvin.

Musiikkiopisto on ollut mukana menneinä vuosina kunnan ja seurakunnan kanssa yhteistyössä järjestävissä konserteissa. Koronapandemiasta johtuen tämä yhteistyön muoto on ollut tauolla.

Oppilasmäärät	kevät 2020	syksy 2020
Varsinaiset oppilaat	8	8
Muskari	3	6
Valmennusopetus	2	6
Yleinen oppimäärä	1	1

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnantoininnan ohjaaja	0,2	0,2

työpanos jakautuu 20 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, kulttuuripalvelut, 0,75 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nuorisopalvelut, ja 5 % sosiaali- ja terveyspalvelut, ehkäisevä päihdetyö

Tunnusluvut

Kulttuuripalvelujen nettomenot ovat 35 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Yleisten kulttuuripalvelujen nettomenot ovat 10 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Koivulinnan nettomenot ovat 3 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Museon nettomenot ovat 1 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Kansalaisopistopalvelujen nettomenot ovat 16 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Musiikkiopistopalvelujen nettomenot ovat 5 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Kirjastopalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0		0	0	0
Menot	-99 462		-99 462	-95 502	3 960
Netto	-99 462		-99 462	-95 502	3 960
Sis.tulot					
Sis. menot	-11 350		-11 350	-12 835	-1 485
Toimintakate	-110 812		-110 812	-108 337	2 475
Poistot	-5 847		-5 847	-5 847	0
Yhteensä	-116 659		-116 659	-114 184	2 475

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan kirjastopalvelut.

Vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Kirjasto on lakisääteinen kunnallinen peruspalvelu, jonka tehtävänä on kirjastolain mukaisesti edistää väestön yhtäläisiä, varallisuudesta ja asuinpaikkakunnasta riippumattomia mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastopalvelut tukevat kuntalaisten sivistystä, virkistystä ja osallisuutta. Kirjasto säilyttää ja välittää yhteistä kulttuuriperintöä ja tukee kuntalaisten luovaa toimintaa. Kirjasto edistää demokratiaa ja tasa-arvoa avaamalla kaikille kuntalaisille pääsyn tiedon ääreen.

Vuonna 2020 Myrskylän ja Pukkilan kirjastot olivat edelleen saman kirjastolaitoksen eri toimipaikkoja. Kirjastotoimen vastuullisena hallinnoijana toimii Myrskylän kunta ja Pukkilan kunta on sopimus kunta. Kirjasto kuuluu Myrskylän sivistyslautakunnan alaisuuteen ja lautakunnan alaisuuteen perustettiin neljäjäseninen kirjastoasioiden jaosto. Siinä on kaksi jäsentä molemmista kunnista ja se on kokoontunut vuoden aikana kaksi kertaa. Kirjastoasioiden toimintaa ohjaa sitä varten laadittu yhteistoimintasopimus.

Kirjaston palvelut ja toiminta

Kirjastoissa on yhteensä kolme työntekijää. Pukkilassa on yksi kokopäiväinen kirjastovirkailija ja kirjastonjohtajalla on viikossa neljä työpäivää Pukkilassa. Koronapandemia on vaikuttanut monella tavoin kirjaston toimintaan ja vähentänyt kuntalaisten kirjastonkäyttöä. Rajoitusten vuoksi kirjasto oli avoinna vuoden aikana poikkeuksellisesti. 18.3. - 12.5. se oli kokonaan suljettu. 13.5. - 31.5. se oli avoinna vain varausten noutoon ja 25.11. alkaen asiointi kirjastossa rajoitettiin 15 minuuttiin ja lehtilukusalit suljettiin. Pukkilan kirjastovirkailija teki valtaosan työajasta etätöitä ja kaikki mahdolliset kokoukset kirjastotoimessa pidettiin koronan vuoksi etäkokouksina. Omatoimikirjastoa ei voitu ottaa käyttöön AVI:n linjauksen ja koronarajoitusten vuoksi. Teknisesti se olisi valmis asiakkaiden käytettäväksi.

Pukkilan kirjaston kokonaislainaus väheni 20 % vuonna 2020, mikä oli odotettavissa. Lainauksen määrä oli 11 772 kun se vuotta aiemmin se oli 14 861. Lasten ja nuorten kaunokirjallisuuden lainausmäärät laskivat kirjastossa enemmän kuin aikuisten kaunokirjallisuuden. Edellisenä vuonna lasten aineiston lainaus oli noussut koska siihen suunnattu ammattiliitto Jytyn rahoittama hanke oli innostanut lapsia lukemaan ja lainaamaan. Kirjasto oli vuoden aikana avoinna 877 tuntia. Uusia kirjoja hankittiin 755 kpl ja poistoja tehtiin 740. Digiopastusta annettiin muun asiakaspalvelun ohella kirjaston aukioloaikoina sekä henkilökohtaisena opastuksena asiakkaan kotona resurssien mukaan. Lasivirtuunissa oli vuoden aikana 8 näyttelyä. Lukupiiri kokoontui yhteensä seitsemän kertaa. Aikakauslehtiä tuli kirjastoon 40 ja sanomalehtiä 4. Pukkilan kirjastosta lainatusta aineistosta 9,3 % tuli varattuna muista Hellekirjastoista.

Tapahtumia oli koronarajoitusten vuoksi haasteellista järjestää. Pukkilassa pidettiin kuitenkin syksyllä koulun kaikille oppilaille kirjoituskilpailu, jonka aiheena oli Pukkilassa kesällä esillä olleiden pölkkyjen seikkailut. Pienemmät oppilaat myös piirsivät kuvia kirjoitelmiinsa. Tapahtuma toteutettiin koulun, kirjaston ja vapaaehtoisten yhteistyönä ja parhaat kirjoittajat joka luokalta saivat kirjapalkinnot. Kirjaston vuoden 2020 joulukalenteri toteutettiin facebookissa. Sinne ilmestyi joka päivä kaunis nostalginen kuva ja teksti. Asiakkaiden piti arvata jouluisen tekstin perusteella, mikä kirja oli kyseessä. Voittajat arvottiin ja he saivat kirjapalkinnot. Vuoden 2020 aikana toteuttavaksi suunniteltu Inspiroivat kirjastotilat- hanke jouduttiin siirtämään koronarajoitusten vuoksi vuoteen 2021.

Tunnusluvut

Kirjastopalvelujen nettomenot ovat 62 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot					
Maksutulot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatulot					
TOIMINTATULOT					
Henkilöstömenot	-117 178		-117 178	-121 756	-4 578
Palvelujen ostot	-5 901 321	-426 000	-6 327 321	-6 043 496	283 825
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200		-200	-2 078	-1 878
Avustukset	-120 000	-55 000	-175 000	-172 824	2 176
Muut toimintamenot					
TOIMINTAMENOT	-6 138 699	-481 000	-6 619 699	-6 340 154	279 545
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot	-14 000		-14 000	-14 000	0
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-6 152 699	-481 000	-6 633 699	-6 354 154	279 545
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-6 152 699	-481 000	-6 633 699	-6 354 154	279 545

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueen sosiaali- ja terveystalvet.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Kunnanjohtaja

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoiva ja liikkuva pukkialainen

Selvitetään tapa varmistaa Pukkilan lähipalvelut ja sotepalveluiden pitkäaikainen kustannustehokkuus. (palvelusopimus)

Läpikäydään ja varmistetaan Pukkilan peruspalveluiden tuotantoketju niin, että se on kokonaistaloudellisesti edullinen. (palvelusopimus)

Toteutuminen

Yhtymässä on toteutettu vuoden aikana muun muassa palveluverkkoselvitys, jonka oli määrä tarjota tietoa lähipalveluiden tarjonnasta nykyhetkellä ja kerätä tietoa tulevasta palveluverkosta päätettäessä. Vuoden aikana yhtymässä päätettiin, että Pukkilan sote-keskus jatkaa niin sanottuna hoitajavetoisena sote-keskuksena. Pukkialaisten lähipalvelut pysyivätkin pääsääntöisesti ennallaan. Kustannustehokkuutta parannettiin yhtymässä useilla suurilla ohjelmilla, kuten muutosohjelma ja yhteistoimintamennettelyllä. Toimenpiteiden kustannusvaikutuksia odotetaan vuosien 2019 - 2024 aikana. Kunta ei ollut osallisena peruspalveluiden tuotantoketju- tai palveluverkkoselvityksessä.

Mittari: Toteutunut yhteistyö ja selvitykset lähipalvelujen kehittämisestä.

Hyvinvointikuntayhtymä antaa kunnalle maakuntavalmistelussa tarvittavaa tukea. (palvelusopimus)

Toteutuminen

Kunnan edustaja on osallistunut yhtymän talousjohtajien (hyvinvointipäällikkö), työvaliokunnan (kunnanjohtaja) ja puheenjohtajafoorumien (valtuuston ja hallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja/hyvinvointipäällikkö) kokouksiin, joissa keskustellaan yleisellä tasolla yhteistyöstä sekä lähipalveluiden kehittämisestä.

Mittari: Yhteistyörakenteiden kuvaus (esim. hyte, työllisyys, maahanmuuttajapalvelut)

Toteutuminen

Yhtymän työntekijä on koordinoinut maakunnallista HYTE-toimijoiden yhteistyöryhmää, jossa Pukkilan hyvinvointipäällikkö on ollut mukana. Samoin LAPE-työn koordinoimista maakunnallisella tasolla hoiti yhtymän työntekijä. He olivat vahvasti mukana myös perhekeskusalueen sekä Pukkilan oman LAPE-ryhmän kokouksissa.

Maakunnallinen maahanmuuttopoliittinen työryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja he aloittivat vuoden aikana kotouttamisohjelman 2021-2023 tekemisen. Pukkilan hyvinvointipäällikkö osallistui kokouksiin.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä pysyi samana kuin viime vuonna (3). Kunnan edustajat (hyvinvointipäällikkö, elinvoimapäällikkö, etsivä nuorisotyöntekijä, palveluohjaaja) osallistuivat yhtymän ja kuntien välisiin työllisyyden kuntapalaveriin.

Tilinpäätösvouden toiminta

Vuosi 2020 oli Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän neljäs toimintavuosi. Palvelusopimusneuvottelut käytiin kunnassa 4.6.2020. Lisäksi P-H hydyn edustajat kävivät kunnassa vierailulla 16.10.

Yhtymän talous

Yhtymän talouden tasapainottaminen onnistui ja tehdyt sopeuttamispäätökset olivat vaikuttavia. Talouden tasapainon säilyttäminen ja taloudellisen liikkumavaran lisääminen on myös vuoden 2021 toiminnassa keskeinen tavoite vaikka talousarvio onkin erittäin haastava.

Hyvinvointikuntayhtymän jäsenkuntien palvelukäytön kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 yhteensä 650,8 miljoonaa euroa, mikä on 2,4 miljoonaa euroa (0,4 %) vähemmän kuin vuonna 2019. Muutostalousarvioon nähden maksusuudet alittuivat 11,1 miljoonaa euroa (-1,7 %).

Maksusuuksista valtaosa, 57,4 % (vuonna 2019: 57,8 %) käytettiin kuntalaisten peruspalveluihin. Erikoissairaanhoidon osuus oli 36,3 % (35,5 %), päivystyksen 4,2 % (4,7 %) ja ensihoidon 1,8 % (1,7 %) ja ympäristöterveydenhuoltoon käytettiin edelleen 0,2 % maksusuuksista.

Kahdeksan kunnan osalta kunnan maksuosuus laski edelliseen vuoteen verrattuna ja vain neljän kunnan sote-menot nousivat. Vuoden 2020 lopulliset maksusuudet laskutetaan sen jälkeen, kun yhtymäkokous on käsitellyt tilinpäätöksen toukokuun kokouksessaan.

Päijät-Hämeen väestö ikääntyy voimakkaasti. Yli 75-vuotiaiden määrä on tuoreimman väestöennusteen mukaan kasvanut kaikissa jäsenkunnissa yli 5 % (suhteellisesti eniten Myrskylässä, Hollolassa, Lahdessa, Pukkilassa ja Asikkalassa). Ikääntymisen ja palvelurakenteen muutoksen vuoksi kotiin viävien palveluiden tarve on kasvanut. Myös palveluasumisen osuus on hiljalleen kasvanut ja tehostetun palveluasumisen osuus on laskenut. Kotihoidon asiakkaiden määrä on pysynyt ennallaan, mutta hoitoisuus on kaikissa palvelumuodoissa kasvanut. Syntyvyys on laskussa ja lasten, nuorten sekä työikäisten määrä vähenee.

Pukkilan väestö

Pukkilassa yli 75-vuotiaiden määrä on kasvanut vuodesta 2017 vuoteen 2020 14 henkilöllä (191->205). Syntyvyys on ollut vuonna 2017: 18 lasta, 2018: 12, 2019: 16 ja 2020: 15 lasta. 0-17-vuotiaiden määrä on laskenut kunnassamme samalla ajanjaksolla 43 lapsella (413->370). Työikäisten määrä on myös laskenut 32 henkilöllä (1087->1055). Kotona asuu yli 75-vuotiaista 91,2 %.

Tämä on P-H hydyn toimialueen pienin luku. Ikääntyneiden kotihoidon asiakkaiden määrä on noussut vuodesta 2019 kahdeksalla henkilöllä (28->36). Säännöllisen kotihoidon kotikäynnin pituus on kasvanut parissa vuodessa 34,8 minuutista 36,5 minuuttiin. Tehostetun palveluasumisen asiakasmäärä on pysynyt samana (18 hlöä). Kotikuntoutuksen kotikäyntien asiakasmäärä on noussut seitsemällä parissa vuodessa (38->45). Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä on pysynyt samana (6). Lastensuojeluilmoitukset ja hakemukset ovat laskeneet vuodesta 2019 vuoteen 2020 yhdellä (66->65).

Pukkilan maksuosuus:

Pukkilassa talousarvio/maksuosuus oli 6 326 054 € (2019: muutostalousarvio 6 237 131 €). Pukkilan palveluiden käyttö oli tilinpäätöksessä yhteensä 6 032 534 € (2019: 5 991 288 €.) Tästä erikoissairaanhoidon kustannukset olivat 2 106 551 € (2019: 1 801 682 €, 2018: 1 918 586 €), päivystyskeskuksen 229 256 € (2019: 17 833 €, 2018: 193 581 €), ensihoitokeskuksen 97 781 € (2019: 114 195 €, 2018: 106 624 €), peruspalveluiden 3 540 369 € (2019: 3 807 712 €, 2018: 3 757 305 €) ja ympäristöterveydenhuollon 58 577 € (2019: 49 865 €, 2018: 50 813 €).

Kustannukset jaetaan kunnille aiheuttamisperiaatetta noudattaen. Erikoissairaanhoidon, päivystyksen ja ympäristöterveydenhuollon oman toiminnan kustannusjako perustuu hinnaston mukaiseen palveluiden käyttöön. Asiakaspalvelujen ostot läpilaskutetaan jäsenkunnilta. Erityismaksosuudet kohdistetaan asukasmäärän mukaan jäsenkunnille. Ensihoidon maksosuudet muodostuvat siten, että 15 % ensihoidon nettokustannuksista jaetaan asukasmäärän mukaan ja 85 % ensihoidon yksikön ensisijaisen sijoituspaikan mukaan.

Kalliiden (yli 80 000 €) hoitojen ylitys oli Pukkilassa -346 390 €. Asukasperusteinen kalliin hoidon kunnatousuus on 69 669 €. Potilasvahinkovakuutusvaikutuksen jälkeen erityismaksosuuden hyvitys oli Pukkilalle 268 692 €.

Merkittävimmät muutokset toimialoittain, Pukkila

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

- DRG-jaksot kasvaneet (17,2 %) ja somatiikan käynnit vähentyneet (-4,4 %) keskimääräistä vähemmän
- Asiakaspalveluostoissa (muista sairaaloista ja laitoksista) merkittävä kasvu (+88,6 %)
- Päivystyskäynnit vähentyneet (-9,2 %), pl. Pandemiaan liittyvät käynnit
- Suunterveydenhuollon käynnit vähentyneet (-20,3 %) johtuen palveluntarjonnan tasapainottamisesta
- Avosairaanhoidon käynnit vähentyneet (-24,7 %)
- Ensihoidon kustannusten jakoperuste muuttunut v. 2020 alusta

Perhe- ja sosiaalipalvelut

- Psykiatrian käynnit kasvaneet ja hoitopäivät laskeneet (satunnaisvaihtelun merkitys huomioitava)
- Työikäisten sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen käyntien kasvu
- Lastensuojelun laitoshoidon hoitopäivät kasvaneet (55 %)

Ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus

- Kotona asuvien ikääntyneiden osuus on maakunnan alin 91,2 %
- Palvelurakenteessa säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden suhteellinen osuus on merkittävästi kasvanut (4,2 %), myös tehostetun palveluasumisen osuus on kasvanut (0,3 %)
- Kotihoidon asiakkaiden hoitoisuus on kasvanut
- Perusterveydenhuollon vuodeosaston paikkoja on käytetty yhden sairaansijan verran enemmän kuin vuonna 2019

Tiedot on koottu Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tilikautta 2020 koskevasta raportista.

Tavoitteiden toteutuminen

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kokouksissa kunnan edustajina ovat toimineet kunnanjohtaja, hyvinvointipäällikkö, valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat sekä hallituksen valitsevat kokousedustajat. Kokouksissa keskustellaan yleisellä tasolla yhteistyöstä sekä lähipalveluiden kehittämisestä.

Mittari: Yhteistyörakenteiden kuvaus (esim. hyte, työllisyys, maahanmuuttajapalvelut)

Maahanmuuttopoliittinen ohjausryhmä on toiminut hyvin ylätason toimijana (kuntaa edustaa hyvinvointipäällikkö) esimerkiksi maahanmuutto-ohjelman tekemisessä. Maahanmuuttajille ja heidän parissaan työskenteleville palvelujaan tarjoava Alipi-toiminta on osaltaan tukenut kunnan toimintaa hyvin niin, että sieltä on voitu tarvittaessa saada tukea, neuvoa ja palveluohjausta.

Hyte-koordinaatiotyö on onnistunut Päijät-Hämeessä hyvin (kuntaa edustaa hyvinvointipäällikkö). Rakennus on vahvistanut kuntien välistä tiedonsiirtoa ja yhteistyötä. Koordinaatiovastuu siirtyy Päijät-Hämeen Liitolle, joka aiheuttaa sen, ettei Pukkila ole automaattisesti enää koordinaation piirissä.

Maakunnallinen LAPE-yhteistyöryhmä toimi koko vuoden. Pukkilan edustajana toimi hyvinvointipäällikkö ja varaedustajana rehtori. Samat edustajat toimivat myös perhekeskusalueen LAPE-työryhmässä. Pukkilaan kokoontui vuoden aikana säännöllisesti Pukkilan LAPE-ryhmä, jossa on jäseniä kunnasta, järjestöistä, yhtymästä kuin nuorisovaltuustostakin. Hyvinvointipäällikkö toimii ryhmän koollekutsujana ja sihteerinä. LAPE-työn tavoitteena on palveluiden tarjoaminen yhteistyössä eri toimijoiden kesken, matalalla kynnyksellä, ennaltaehkäisevästi ja oikea-aikaisesti.

Työllisyyden hoidossa on toimittu hyvinvointikuntayhtymän ja kuntien välisissä sekä seudullisissa työryhmissä. Pukkilan etsivän nuorisotyöntekijän työajasta 33 % suuntautuu työllisyyspalveluihin ja palveluohjaukseen. Työtä tehtiin yhteistyössä P-H hydyn toimijoiden kanssa. Lisäksi hän toimi monialaisessa yhteistyöverkostossa TYP-toiminnassa.

Pukkila kuuluu Uudenmaan maakuntaan ja kunta on osallistunut Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutyöhön. Toimintaan haettiin ja saatiin hankerahaa (Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistushanke ja Tulevaisuuden sote-keskushanke). Hankkeissa on useita työryhmiä, joissa Pukkila edustavat kunnanjohtaja ja hyvinvointipäällikkö. Osa työryhmistä on osoitettu luottamushenkilöille.

Covid19 vaikutukset toimintaan

- Elektiivistä toimintaa supistettiin voimakkaasti kevään aikana
- Vaikutukset näkyivät erityisesti
- Somaattisilla erikoissairaanhoidon poliklinikoilla, leikkaustoiminnassa, suun terveydenhuollossa ja kuntoutuksessa
- Työikäisten kuntouttava työtoiminta ja sosiaalityön vastaanotto toiminta
- Vammaisten työ ja päiväaikainen toiminta, asumispalvelut sekä vammaisten kuljetuspalvelut
- Neuvola, koulu ja opiskeluterveydenhuollon käynnit vähenivät merkittävästi.
- Syksyn aikana syntynyttä hoitovelkaa kirittiin kiinni, mutta kaikilta osin ei päästy asetettuihin tavoitteisiin

Jäsenkuntien toteutuneet asukaskohtaiset maksusuudet vaihtelevat noin 1 250 eurosta 4 600 euroon. Pienimmät maksusuudet ovat niillä kunnilla, jotka eivät osta kaikkia sote-palveluitaan yhtymältä. Pukkila maksaa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuja noin 3 250 €/kuntalainen.

Toiminnalliset muutokset ja palvelutarpeiden kehitys

Perhe- ja sosiaalipalvelut

- Maakunnalliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärjet päätettiin ja koordinaatorakenne luotiin
- Yhdyspintatyön kehittämistyö eteni ja vuoden 2021 palvelusopimuksiin lisättiin hyte ja yhdyspintatyötä koskevat tavoitteet
- Palvelusetelituotteita lisättiin ja käytön laajentuminen jatkuu edelleen vuonna 2021
- Mielenterveys ja päihdeasumisen rakennemuutos etenee lisäämällä kotiin vietäviä palveluja
- Psykiatrialla otettiin käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä

Lapsiperhepalvelut

- THL:n ulkoisen arvioinnin perusteella tehtiin toimintasuunnitelma ja toimeenpano aloitettiin
- Alaikäisten perustason mielenterveyspalvelujen ja perheneuvolapalvelujen uusi palvelumalli luotiin ja otettiin käyttöön 1.10.2020
- Systemisen lastensuojelun ja jälkihuollon palvelujen kehittäminen
- Perhekeskustoimintaa kehitettiin edelleen ja uudet tilat avattiin Lahteen ja Asikkalaan
- Tuen tarpeet eivät ole vähentyneet lastensuojeluilmoitusten ja hakemusten määrälaskusta huolimatta. Koronaepidemia uhkaa syventää polarisaatiokehitystä ja korona tukipaketilla vastataan haasteisiin.

Tärkeitä toiminnallisia tavoitteita saavutettiin

- Hoitoon pääsy nopeutui avosairaanhoidossa hoitajan vastaanotolle ja suun terveydenhuollossa hammaslääkärin vastaanotolle.
- Alaikäisten perustason mielenterveyspalvelujen ja perheneuvolapalvelujen uusi palvelumalli otettiin käyttöön
- Päihde ja mielenterveyspalvelujen asumispalvelujen tarve väheni
- Henkilöstön sairauspoissaolot kääntyivät hienoiseen laskuun.

Hoitoonpääsy

Erikoissairaanhoido

- 6 kk hoitotakuun ylitys: 4,5 % hoitoa odottavista (vuonna 2019: 4,5 %)
- Ensikäynnille pääsy hidastui 2 vrk, mediaani: 38 vrk (vuonna 2019: 36 vrk)
- Akuutti24:ssä odotusaika lääkärille alle 1 h: 51 % asiakkaista (vuonna 2019: 56 % asiakkaista)

Hoitoon ja palveluun pääsyssä parannettavaa:

Perhe ja sosiaalipalvelut

- Hoitotakuun ylityksiä psykiatrian erikoisaloilla. Haasteita lasten ja nuorten psykoterapian saatavuudessa
- Toimeentulotukihakemuksista 99 % käsiteltiin 0 7 vuorokaudessa
- Vammaispalvelujen palvelupäätöksistä 99,4 % tehtiin 3kk:n kuluessa
- Haasteita palvelutakuun toteutumisessa lapsiperhe palveluissa.
- Palvelutarpeen arvioinneista 96,9 % käynnistyi 0 7vrk kuluessa ja palvelutarpeen arvioinneista 90,2 % valmistui 3kk:n kuluessa

Asiakastyytyväisyys parantunut ja palautemäärä kasvanut

- Asiakaskokemusta ja tyytyväisyyttä mitataan jatkuvasti palvelupalautteen avulla
- Palautekanavat vuonna 2020:
 - suullinen, sähköinen ja paperinen palaute (QPro) sekä pikapalautteet (Happy Or Not)
 - laaja kvalitatiivinen palaute (QPro) huomioi kansallisen asiakaspalautetiedon keruun viisi yhteistä välttämää ja mukailee magneettisairaaloiden palautekyselyä
 - asiakaspalautetiedon keruun tekstiviestipilotti suunnittelussa keväälle 2021
- Palautteet vuonna 2020:
 - QPro 6 140 kpl (1 12/2020, 4 858 kpl v. 2019), HappyOrNot 18 175 kpl (1 5/2020)
 - QPro palautteissa annettu palvelun kokonaisarvosana 8,7 (asteikolla 4 10, 8,4 v.2019) ja "Voin suositella saamaani palvelua" 85 % (80 % v. 2019)
 - HappyOrNot kokonaisindeksi 89 (välillä 0-100, valtakunnallinen vertailuindeksi 88)

Sosiaali- ja terveystalvet

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	-6 138 699	-481 000	-6 619 699	-6 340 154	279 545
Netto	-6 138 699	-481 000	-6 619 699	-6 340 154	279 545
Sis. tulot					
Sis. menot	-14 000		-14 000	-14 000	0
Toimintakate	-6 152 699	-481 000	-6 633 699	-6 354 154	279 545
Poistot					
Yhteensä	-6 152 699	-481 000	-6 633 699	-6 354 154	279 545

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: sosiaali- ja perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, ympäristöterveydenhuolto, muut palvelut, työmarkkinatuki ja ehkäisevä päihdetyö.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvooden toiminta

Sosiaali- ja perusterveydenhuolto TA Tulot 0 €, Menot -4 043 000 €, Netto -4 043 000 €
TP Tulot 0 €, Menot -3 542 434 €, Netto -3 542 434 €

Peruspalveluiden käyttökustannukset olivat 3 540 369 € (3 807 712 €

).

Suluissa vuoden 2019 luvut. Pieniä lukuja ei ilmoiteta.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

Avosairaanhoidon käynnit 3 409 (4 528)
Suun terveydenhuollon käynnit 1 711 (2 147)

Ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus

Säännöllinen kotihoito >75-v. as./kk 30 (22)
Säännöllinen kotihoito asiakkaat yht./kk 36 (28)
Tehostettu palveluasuminen >75-v./kk 18 (18)
Tehostettu palveluasuminen as. yht./kk 21 (21)
Avokuntoutuksen pth käynnit 636 (589)

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Lastensuojeluilmoitukset ja hakemukset 65 (66)
Sos.huoltolain palveluiden piirissä 0-17 v. 25 (25)
Perheneuvoloiden asiakkaat (lasten lkm) 0 (7)
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-20- v. 6 (7)
Kuntouttavan työtoiminnan as. 6 (6)
Täydentävää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet -1
Ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet 7 (-)
Asunnottomien asumispalveluiden asiakkaat +1
Maahanmuuttaja-asiakkaat -1
Omaishoidontuen saajat, alle 65 v. 0
Vpl kuljetuspalveluiden asiakkaat 19 (22)
Henkilökohtaisen avun asiakkaat -1
Vammaisten asumispalvelun asiakkaat 0
Päihde- ja mt.palveluiden ymp.vrk:n asumisen asiakkaat 0
Päihdekuntoutuksen asiakkaat +2

<u>Erikoissairaanhoido</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -2 233 000 €, Netto -2 233 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -2 443 265 €, Netto -2 443 265 €

Erikoissairaanhoidon käyttökustannukset olivat 2 106 551 € (2019: 1 770 222 €)

Päivystyskeskus:

Päivystyskeskuksen käyttökustannukset olivat 229 256 € (2019: 217 833 €)

Ensihoitokeskus

Ensihoitokeskuksen käyttökustannukset olivat 97 781 € (83 571 €)

<u>Ympäristöterveydenhuolto</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -50 000 €, Netto -50 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -58 577 €, Netto -58 577 €

Ympäristöterveydenhuollon kustannukset olivat 58 577 €.

Terveydensuojelu, suoritteet	185 (118)
Eläinlääkintähuolto, suoritteet	447 (437)

<u>Muut palvelut</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -115 000 €, Netto -115 000 €
	TP	Tulot 1 267 €, Menot -120 536 €, Netto -120 536 €

Kunta vastaa osaltaan lakkautettujen kuntayhtymien, sekä kuntayhtymistä eroamisen jälkeisistä eläkemenoperusteisista maksuista (mm. Orimattilan seudun terveydenhuollon kiinteistö kuntayhtymä, Itä-Uudenmaan koulutus kuntayhtymä, HUS) Kunta vastaa myös Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ja muiden kuntayhtymien palvelukseen Pukkilan kunnasta siirtyneiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden eläkemenoperusteisista maksuista. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan niistä eläkkeistä, jotka ovat kertyneet ennen vuotta 2005. Maksut olivat vuonna 2020 yhteensä 119 020 €.

<u>Työmarkkinatuki</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -175 000 €, Netto -175 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -172 824 €, Netto -172 824 €

Sisältää kunnan maksuosuuden työmarkkinatukimenoista.

<u>Ehkäisevä päihdetyö</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -3 699 €, Netto -3 699 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -2 518 €, Netto -2 518 €

Ehkäisevään päihdetyöhön on nimetty kolmijäseninen toimielin. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja toimi toimielimen koordinoija ja osallistui seudulliseen verkostoon. Toimintasuunnitelmana toteutettiin "Arki terveeksi- mieli hyväksi" -Päijät-Hämeen ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyön toimintasuunnitelma 2018 - 2021. Pukkila oli mukana HuuMa-Päijät-Häme huumeeton maakunta hankkeessa (1.1.2019 - 31.12.2021). Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja kuului hankkeen palvelumuotoilu-ryhmään. Lähdettiin mukaan "Yhdessä mielessä"- hankkeen hankesuunnitteluun ja hakuun.

Ehkäisevän päihdetyön teemalla järjestettiin eri toimijoiden toimesta sekä yhteistyössä mm. konsertteja nuorille, hyvinvointiviikko alakoululla ja kaveriviikko yläkoululla. Toukokuun liikuntakuu toteutettiin kannustaen omatoimiseen liikkumiseen liikuntakampanjoin. Ehkäisevän päihdetyön viikkoa vietettiin yhdessä Askolan ept-ryhmän kanssa suunnitellulla toiminnalla. Viikon aikana toteutettiin "Mielenterveydenkäden" teemoja päivittäin niin varhaiskasvatuksessa, kouluilla, nuorisotilalla kuin senioripalveiluissa. Pelikasvatusviikolla järjestettiin peliteemalla iltoja Nuokulla ja mielenterveysviikkoa toteutettiin tietoisuuden koululla kuin nuorisotilalla. 7.-8.luokkalaisille pidettiin yläkoululla marraskuussa Päihdeparkki-tunnit ja Nuokulla toteutettiin joulukuussa päihdekasvatusilta yläkoululaisille.

Ehkäisevän päihdetyön tiimoilta osallistuttiin "Tipaton tammikuu" ja "Anna lapselle raitis joulu"-kampanjoihin. Toimielin jakoi koulutus- ja kurssitietoa. Kunnan henkilöstöä osallistui mm. Nuorille hyvinvointia-koulutukseen, Juteltaisko!-koulutukseen, Ehkäisevän päihdetyön osaaaja varhaiskasvatuksessa-verkkokoulutukseen sekä Ept-viikon Huuma-hankkeen verkkokoulutuksiin. Pukkilalaisilla oli mahdollisuus osallistua Askolassa järjestettyyn "Kannabiksen käyttö ja sen käytön huomaaminen"-koulutukseen.

Kunta sai yhteydenoton loppuvuonna liittyen lisääntyneeseen huumetarjontaan kunnan alueella ja yhteydenoton johdosta ept-tiimi oli aktiivisesti yhteydessä Itä-Uudenmaan poliisiin ja poliisi lisäsi partiointia kunnassa. Toteutettiin myös Askolan ept-tiimin kanssa vanhemmille Kim Kannussaaren/Ehyt ry Teamsilta "Nuori ja huuma-aineet- kun huoli herää". Pukkilan kunnan ehkäisevän päihdetyön toimielin sai vuoden viimeisessä valtuustossa kolmelta (3) valtuutetulta henkilökohtaisen lahjoituksen á 200 euroa (yhteensä 600 euroa) käytettäväksi tulevien vuosien ehkäisevään päihdetyöhön.

Pukkilan kunta on "Savuton kunta". Nuoriso- ja liikuntapalvelujen kaikki toiminta on päihteetöntä. Nuorisotilalla, liikuntatiloissa, leireillä eikä retkillä ei sallita energiajuomia. Pukkilan kunnan alakoulu sekä Askolan yläkoulu ovat Liikkuvia kouluja sekä KiVa-kouluja. Koulunuorisotyöhön panostettiin niin ala- kuin yläkouluilla. Kunnan sekä yhdistysten lasten ja nuorten liikuntaryhmät olivat ilmaisia. Nuorilla oli mahdollisuuksia ilmaiseen omatoimiseen liikunnan harrastamiseen.

Vuoden 2020 koronaepidemia vaikutti ehkäisevän päihdetyön toteuttamiseen kunnassamme muuttaen yksiköiden toimintaa ja aikaansaaden uudenlaisiakin toimintatapoja. Keväällä nuorisopalvelut aloitti mm. "somenuokut" ja jalkautuvan työn. Toimintoja siirrettiin Teamsiin/Meetsiin esim. 6.-luokkalaisten tuokiot mm. itsetunnosta ja seksuaalisuudesta. Monet yhdistykset eivät toteuttaneet toimintaa maaliskuun puolivälin jälkeen koko loppu vuonna esim. urheilutoiminta ja perhekahvila. Senioripalveluissa toteutettiin keväällä kauppa-apua ja tehtiin laajalti soittokierroksia senioreille yhteistyössä seurakunnan kanssa. Kevään ja syyskauden tapahtumia muutettiin "omatoimikampanjoiksi- ja tekemisiksi" ulos esim. "Elävä joulukalenteri".

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnantoinnin ohjaaja	0,05	0,05

työpanos jakautuu 5 % sosiaali- ja terveyspalvelut, ehkäisevä päihdetyö, 20 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, kulttuuripalvelut ja 0,75 % hyvinvointi- ja vapa-aikapalvelut, nuorisopalvelut

Tunnusluvut

Sosiaali- ja terveyspalvelujen nettomenot ovat 3 474 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

VARHAISKASVATUSPALVELUT

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot					
Maksutulot	104 000	-34 000	70 000	61 528	-8 472
Tuet ja avustukset				8 013	8 013
Muut toimintatulot				90	90
TOIMINTATULOT	104 000	-34 000	70 000	69 631	-369
Henkilöstömenot	-673 846	132 000	-541 846	-520 661	21 185
Palvelujen ostot	-45 150		-45 150	-42 210	2 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 300		-17 300	-5 753	11 547
Avustukset	-85 000	20 000	-65 000	-64 129	871
Muut toimintamenot	-3 500		-3 500	-4 584	-1 084
TOIMINTAMENOT	-824 796	152 000	-672 796	-637 337	35 459
Sisäiset tulot	95 808		95 808	79 225	5 685
Sisäiset menot	-339 808		-339 808	-275 965	63 843
Sisäiset yhteensä	-244 000		-244 000	-196 740	47 260
TOIMINTAKATE	-964 796	118 000	-846 796	-764 446	82 350
Rahoituskulut					
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-964 796	118 000	-846 796	-764 446	82 350

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueen varhaiskasvatus.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Varhaiskasvatusjohtaja

Sitovat tavoitteet

1. Varhaiskasvatuksen pedagogisen dokumentoinnin työvälineen käyttöönotto ja kehittäminen.

Pedagogisen dokumentoinnin työvälineitä kartoitettiin ja arvioitiin varhaiskasvatuksen opettajien toimesta. Hyviä käytäntöjä on jatkettu ja kehitetty edelleen. Uusi Pukkilan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma valmistui toukokuussa 2020 ja sen jalkauttaminen käytännön toimintaan jatkuu vielä vuonna 2021. Pedagogista suunnittelua on kehitetty yhdessä kouluttajan kanssa henkilöstön kanssa sekä syksyn kehittämispäivinä 2020.

2. Varhaiskasvatuksen järjestäminen lapsille huoltajien toiveiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Korona-epidemian vuoksi on täytynyt miettiä myös uudelleen, miten toimintaa tehdään näkyväksi huoltajille. Varhaiskasvatusta järjestetään tällä hetkellä päiväkotit Vekarassa, Kirkonkylän koululla esiopetusta täydentävänä varhaiskasvatuksena ja palvelusetelin avulla. Kaikki varhaiskasvatukseen hakeneet ovat saaneet valita Pukkilassa tarjolla olevista vaihtoehdoista. Perheet ovat tähän asti valinneet kunnallisen päiväkodin. Alkuvuodesta 2020 Pukkilassa toimi kaksi kunnallista perhepäivähoitajaa. Koronan vuoksi huhtikuussa 2020 perhepäivähoito lakkautettiin toistaiseksi. Toinen perhepäivähoitaja siirtyi omasta tahdostaan päiväkotit Vekaraan osa-aikaiseksi lastenhoitajaksi syksyllä 2020. Toinen perhepäivähoitaja jouduttiin lomauttamaan syksyllä 2020, koska lapsiryhmää ei muodostunut.

Huoltajien toiveita ja palautteita kuunnellaan päivittäisissä kohtaamisissa ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Huoltajat ovat saaneet esittää toiveitaan henkilökunnalle esim. vanhempainilloissa.

3. "Lapset puheeksi"- menetelmän käyttöönotto varhaiskasvatuksessa

"Lapset puheeksi"- menetelmän käyttöönotto varhaiskasvatuksessa ei ole toteutunut koronaviruksen ja rajoitusten takia sekä varhaiskasvatusjohtajan virkavapaan takia.

Varhaiskasvatus

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	104 000	-34 000	70 000	69 630	-370
Menot	-824 796	152 000	-672 796	-637 336	35 460
Netto	-720 796	118 000	-602 796	-567 706	35 090
Sis. tulot	95 808		95 808	79 225	-16 583
Sis. menot	-339 808		-339 808	-275 965	63 843
Toimintakate	-964 796	118 000	-846 796	-764 446	82 350
Poistot					
Yhteensä	-964 796	118 000	-846 796	-764 446	82 350

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: hallinto, päiväkotiki Vekara, perhepäivähoito, esikoululaisten varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen ostopalvelut ja lastenhoidon tuki.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Vuoteen 2019 verrattuna niin tulot kuin menot ovat olleet pienemmät. Syitä tähän ovat mm. perhepäivähoidon loppuminen (lomautus, osa-aikaisuus), lapsimäärän lasku, koronasta johtuvat maksuhyvi-tykset ja pienet hankintakulut.

Hallinto TA Tulot 0 €, Menot -73 108 €, Netto -73 108 €
TP Tulot 0 €, Menot -61 916 €, Netto -61 916 €

Päiväkoti Vekara TA Tulot 55 000 €, Menot -458 456 €, Netto -403 456 €
TP Tulot 60 221 €, Menot -446 523 €, Netto -386 301 €

Päiväkoti Vekarassa on kaksi 3-6-vuotiaiden lasten ryhmää ja yksi alle 3-vuotiaiden lasten ryhmä. Tällä hetkellä päiväkodissa on 51 lasta ja esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa (ap/ip) on 17 lasta. Yhteensä on varhaiskasvatuspalvelujen piirissä 68 lasta. Pukkilan kunnallisen varhaiskasvatuspalvelun kapasiteetti päiväkotiki Vekarassa on 94 %. Kunnalliselle perhepäivähoitajalle tällä hetkellä ei ole tarvetta.

Henkilöstörakenne

Päiväkoti Vekarassa työskentelee 10 (5 VO ja 5 VLH) kasvatusvastuullista varhaiskasvatuksen lastenhoitaja/opettaja. Varhaiskasvatuksen lasten ja kasvatushenkilöstön suhdeluku on lakisääteinen. Lisäresurssina on osa-aikainen lastenhoitaja (57,52 %) ja päiväkotiapulainen (70,59 %). Lisäresurssia tarvitaan lakisääteisen suhdeluvun takaamiseksi esim. varhaiskasvatuksen opettajien SAK¹- ajalle.

Lukuvuonna 2020/2021 toimii varhaiskasvatuksessa ostopalveluna varhaiserityisopettaja (n. 8 h kolmen viikon välein tai tarpeen mukaan). Erityisopettajan palveluja on käytetty myös perhepäivähoidossa².

Vekaraan on keskitetty vuoroahoito (ilta- ja viikonloppuhoito) sekä erityislasten ja varhennetuissa esiopetuksessa olevien lasten hoito. Päiväkodin aukioloaika on ollut klo 5.00 - 22.00 hoidontarpeen mukaan. Lakimuutos velvoittaa 1.8.2018 alkaen tarjoamaan huoltajien työssäolon perusteella hoitoa 24/7 mukaan lukien juhlapyhät. Päiväkodissa on myös viikonloppuhoitoa. Vuorohoidon tarve on ollut kohuullinen. Vuoroahoito järjestetään pääsääntöisesti oman henkilökunnan voimin.

¹ 13% viikoittaisesta työajasta tapahtuva suunnittelu-arviointi-kehittämistyö lapsiryhmän ulkopuolella (KVTES Liite 5 4§1 mom. 1).

² Kunnan käytettävissä on oltava varhaiskasvatuksessa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja (varhaiskasvatuslaki, 2018 6 luku, § 25).

Yhteistyö

Yhteistä hyvinvointia tuetaan tarjoamalla Vekarasta tiloja Porvoon musiikkiopiston muskari-toiminnalle. Liikuntatoimen lasten liikuntaryhmät ja nuorisoseuran tanssikerhot ovat jatkaneet Vekarän tiloissa maaliskuuta 2020 asti. Maaliskuusta 2020 on koronapandemian takia jouduttu rajoittamaan yhteistyötä musiikkiopiston ja liikuntatoimen kanssa Vekarän tilojen käytön osalta. Yhteistyötä Pukkilan seurakunnan kanssa on järjestetty voimassaolevien rajoitusten ja turvatoimien mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelujen asiakasmaksut

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat hoitoaikaperusteisia. Käytössä on viisi maksuluokka. Ennalta varatut ja kokonaiset koulujen loma-ajat sekä kaksi kehittämispäivä ovat huoltajille hyvityspäiviä, mikäli he pystyvät itse omien lastensa hoitoa järjestämään. Korona pandemian aikana on Pukkilan kunta tarjonnut huoltajille maksuhyvityksiä lapsen ollessa sairaana tai karanteeninomaisissa oloissa (esim. odottaa testituloksia, on epäily altistumisesta). Maksuhojennus on ollut voimassa toistaiseksi. Mikäli lapsi jäi pois varhaiskasvatuksesta koronaviruksen varotoimena pidemmäksi aikaa (poissaoloa enemmän kuin yksittäisiä päiviä), oli tämä aika perheelle maksutonta.

<u>Perhepäivähoito</u>	TA Tulot 1 000 €, Menot -22 375 €, Netto -21 375 €
	TP Tulot 802 €, Menot -19 283 €, Netto -18 481 €

Alkuvuodesta 2020 Pukkilassa toimi kaksi kunnallista perhepäivähoitajaa. Koronan vuoksi huhtikuussa 2020 perhepäivähoito lakkautettiin toistaiseksi. Toinen perhepäivähoitaja siirtyi omasta tahdostaan päiväkotia Vekaraan osa-aikaiseksi lastenhoitajaksi syksyllä 2020. Toinen perhepäivähoitaja jouduttiin lomauttamaan syksyllä 2020, koska lapsiryhmää ei muodostunut.

<u>Esikoululaisten varhaiskasvatus</u>	TATulot 14 000 €, Menot -38 856 €, Netto -24 856 €
	TP Tulot 8 607 €, Menot -32 866 €, Netto -24 259 €

Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta toteutetaan Kirkonkylän koulun esiopetustiloissa. Lukuvuonna 2020-2021 osallistui esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen yhteensä 17 lasta. Yksi varhaiskasvatuksen työntekijä työskentelee esiopetusryhmässä. Yhteistyö koulun aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa on ollut tiivistä toiminnan sisällön osalta.

<u>Varhaiskasvatuksen ostopalvelut</u>	TA Tulot 0 €, Menot -15 000 €, Netto -15 000 €
	TP Tulot 0 €, Menot -12 620 €, Netto -12 620 €

Varhaiskasvatuksen palveluseteliä on käytetty yksityisen perhepäivähoitajan palvelujen ostamiseksi 8/2019 lähtien alle 3v. vuoroa tarvitsevalle lapselle. Palveluseteliä on käytetty yhden lapsen hoitoon koko vuoden aikana.

<u>Lastenhoidon tuki</u>	TA Tulot 0 €, Menot -65 000 €, Netto -65 000 €
	TP Tulot 0 €, Menot -64 129 €, Netto -64 129 €

Lastenhoidon tukiin kuuluvat: kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, joustava hoitoraha ja osittainen hoitoraha. Lastenhoidon tukia perheet hakevat Kelan kautta.

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
varhaiskasvatusjohtaja	1	1
varajohtaja	1	1
varhaiskasvatuksen opettaja	3	4
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	8	6,5
päiväkotiapulainen	0,7	0,7
perhepäivähoitaja	2	1

Tunnusluvut

Varhaiskasvatuksen nettomenot ovat 418 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Päiväkoti Vekarän nettomenot ovat 7 465 €/lapsi (ei sisällä poistoja ja sisäisiä eriä).

Esikoululaisten varhaiskasvatuksen nettomenot ovat 1 810 €/lapsi (ei sisällä poistoja ja sisäisiä eriä).

OPETUSPALVELUT

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	27 268		27 268	34 241	6 973
Maksutulot	8 500		8 500	10 654	2 154
Tuet ja avustukset	3 500		3 500	2 704	-796
Muut toimintatulot	4 000		4 000	4 367	367
TOIMINTATULOT	43 268		43 268	51 966	8 698
Henkilöstömenot	-944 455	33 428	-911 027	-844 722	66 305
Palvelujen ostot	-1 200 004	97 250	-1 102 754	-1 116 694	-13 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63 995	19 322	-44 673	-61 346	-16 673
Avustukset					
Muut toimintamenot	-15 880		-15 880	-12 320	3 560
TOIMINTAMENOT	-2 224 334	150 000	-2 074 334	-2 035 082	39 252
Sisäiset tulot	109 339		109 339	96 125	-13 214
Sisäiset menot	-419 639		-419 639	-419 752	-113
Sisäiset yhteensä	-310 300		-310 300	-323 627	-13 327
TOIMINTAKATE	-2 491 366	150 000	-2 341 366	-2 306 743	34 623
Rahoituskulut					
Poistot ja arvonalentumiset	-36 750		-33 750	-36 231	-2 481
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-2 528 116	150 000	-2 375 116	-2 342 974	32 142

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastuualueet: perusopetus ja muut opetuspalvelut.

Koulun toiminta-ajatus on määritelty opetussuunnitelmassa: "Oppilaita tuetaan heidän kasvussaan itsestään, muista ihmisistä, ympäröivästä yhteiskunnasta ja luonnosta välittäviksi vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi. Koulun pyrkimyksenä on oppilaan itsetunnon ja monipuolisen ilmaisutaidon kehittämisen."

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Koulun rehtorina ja opetuspalveluiden hallinnon vastuuhenkilönä toimii Jaana Viuhkola
Vararehtorin tehtävässä sekä opetuspalveluiden hallinnon varahenkilönä toimii Hannu Ulvinen

Sitovat tavoitteet

Laadukas perusopetus on sidoksissa kuntastrategiaan. Koulun strateginen painopistealue lv:nna 2020-2021 on hyvinvointi ja siihen liittyvänä osatekijänä turvallisuus.

Hyvinvoiva ja liikkuva pukkilalainen

Perusopetuksen tavoitteena on edelleen vahvistaa oppilaiden arjen taitoja ja antaa kaikille tilaisuuksia, joissa niitä voi pysähtyä pohtimaan ja harjoittelemaan. Hyvinvointiin liittyy vahvasti myös kokemus turvallisuudesta, turvassa olemisesta.

Koulun yhteisöllisessä hyvinvointityössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön, luokkien ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi hyvinvointityöhön kuuluu mm. koulu ympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen. Hyvinvointityötä tehdään yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa.

Toteutuminen

COVID-19:n poikkeustilanteen vuoksi liikuntaan ja yhteiseen toimintaan liittyvät hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä vahvistavat tilaisuudet ja tapahtumat on jouduttu rajamaan luokkakohtaisiksi toimiksi. Koulun yhteisöllinen ja sosiaalisuus sekä kaveritaitoja lisäävät yhteiset välitunnit ovat rajautuneet oman luokan kesken toteutettaviksi, ja toiminnalliset tapahtumat ovat kaikki siirretty tai järjestetty pienemmässä mittakaavassa. Taito- ja taideaineisiin nivoutuneet luovat ja yhteisöllisyyttä lisäävät valinnaisaineet on myös toteutettu luokkakohtaisesti 4-6.lk sekaryhmien sijaan. Yhteisöllisen ja hyvinvointiin tähtäävän toiminnan puuttuessa vuoden 2020 aikana opetus on sisältänyt, mahdollisuuksien niin sallies- sa, mm. runsaasti ulkoleikkejä ja ulkoliikuntaa, retkeilyä, johdonmukaisempaa TVT-taitojen kartutta- mista ja opetukseen vaihtelua tuovien käytännön asioiden oppimista.

Terveyttä ja hyvinvointia edistävä asuin- ja elinympäristö

Henkilöstöä ja oppilaita otetaan mukaan oppimisympäristöihin liittyvään päätöksentekoon ja kouluym- päristön kehittämiseen liittyvissä asioissa. Oppimisympäristöjen sekä uusien toimintamallien kehittä- minen on jatkuva prosessi.

Toteutuminen

Yhteistyössä kiinteistöpalveluiden kanssa koulun pihalla on käyty lävitse syksyn 2020 aikana puustoa, pensaikkoa, välineistöä sekä lähiliikuntapaikan kuntoa. Puustoon on tehty karsimista, pensaikkoa on siistitty, koulun kentän kuntoa on tarkasteltu ja pengerryksiä lisätty. Myös koulun katolla olevaa sam- malpeitettä oli määrä pestä, mutta tämä siirtyi keväälle/kesälle 2021. Henkilökunta on osallistunut lä- hiliikuntapaikan kehittämishankkeeseen sisällön ja välineistön/parannusten suunnitteluun.

Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta kunnan voimavarana

Työhyvinvointi muodostuu arkisesta työstä ja sen mielekkyydestä, terveydestä, turvallisuudesta ja hy- vinvoinnista. Työhyvinvointia lisäävät muun muassa hyvä ja motivoiva johtaminen sekä työyhteisön ilmapiiri ja työntekijöiden ammattitaito.

Perusopetuksen henkilöstö osallistuu kunnan tarjoamiin työhyvinvointia lisääviin tapahtumiin soveltu- vin osin ja työntekijöitä kannustetaan osallistumaan ja hyödyntämään kunnan tarjoamia ilmaisia kun- toilupalveluja.

Osa työhyvinvointia edistävästä tapahtumista tuotetaan oman työyhteisön tai mahdollisesti yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Koulu osallistui OAJ:n lukuvuoden 2019 – 2020 aikana myös Työhyvin- vointihaasteeseen.

Toteutuminen

Lauantaityöpäivä syyskuussa piti sisällään luokkakohtaisia ja lasten itse suunnitteleimia luokan yhtei- söllisyyttä ja hyvinvointia lisääviä puuhia.

Edellisen rehtorin aikana koululla toimi tyhy-rukkanen, joka keskittyi työhyvinvoinnin laadun paranta- miseen ideoimalla työympäristöön ja henkiseen hyvinvointiin liittyviä muutoksia ja toimintoja. Kevään 2020 aikana kokoontuminen ja yhteisöllinen toiminta rajautui kuitenkin pois johtuen koronaviruksen aiheuttamasta pitkäkestoisesta erityistilanteesta.

Kehityskeskustelut on järjestetty syksyn 2020 aikana. Keskusteluista saadut yksilöön itseensä tai yh- teisöön liittyvät kommentit ja havainnot sekä muutosehdotukset on siirretty käytäntöön mahdollisuuksien mukaan.

Koulun toimintaa ja yhteisön hyvinvointia on käsitelty säännöllisesti henkilökunnan kokouksissa. Poik- keavuuksiin ja huolenaiheisiin on tartuttu ja toimintaa on kehitetty hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä vah- vistavaan suuntaan (esim. taukojen varmistaminen henkilökunnan toisiansa tauottamalla työpäivän aikana pitkään kestäneiden poikkeusjärjestelyiden aikana). Järjestimme myös ergonomiia parantavat seisten opetus- ja suunnittelutyön mahdollistavat sähköpöydät kaikille opettajille.

Henkilökunta on itse järjestänyt koronatilanteessa terveysturvallisuuden tarkasti huomioiden joitakin yhteisiä tilaisuuksia, kuten illanvieron mökille ja yhteisen nouto-etäruokailun.

Perusopetus

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	43 268		43 268	51 966	8 698
Menot	-2 219 834	150 000	-2 069 834	-2 033 920	35 914
Netto	-2 176 566	150 000	-2 026 566	-1 981 954	44 612
Sis. tulot	109 339		109 339	96 125	-13 214
Sis. menot	-419 639		-419 639	-419 752	-113
Toimintakate	-2 486 866	150 000	-2 336 866	-2 305 581	31 285
Rahoituskulut					
Poistot	-36 750		-33 750	-36 232	-2 482
Yhteensä	-2 523 616	150 000	-2 370 616	-2 341 813	28 803

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: hallinto, esiopetus, Kirkonkylän koulu, Torpin koulu 30.5.asti, erityisopetus, aamupäivä- ja iltapäivätoiminta, kuljetus- ja tukipalvelut sekä kotikuntakorvaukset.

Vastuhenkilö on rehtori.

Koulun toiminta-ajatus on määritelty opetussuunnitelmassa:

”Oppilaita tuetaan heidän kasvussaan itsestään, muista ihmisistä, ympäröivästä yhteiskunnasta ja luonnosta välittäviksi vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi. Koulun pyrkimyksenä on oppilaan itsetunnon ja monipuolisen ilmaisutaidon kehittäminen.”

Tilinpäätösvuoden toiminta

Hallinto TA Tulot 0 €, Menot -63 060 €, Netto -63 060 €
TP Tulot 0 €, Menot -68 999 €, Netto -68 999 €

Hallinnon menoja ovat rehtorin palkkauskustannukset osittain sekä toiminnalliset menot (matkat, koulutus, puhelin yms.).

Esiopetus TA Tulot 0 €, Menot -144 359 €, Netto -144 359 €
TP Tulot 0 €, Menot -130 908 €, Netto -130 908 €

Esiopetuksessa noudatetaan kunnanhallituksen 23.5.2016 hyväksymää uutta opetussuunnitelmaa, joka on otettu käyttöön 1.8.2016 alkaen.

Esiopetuksessa työskentelee kaksi esiluokanopettajaa sekä yksi koulunkäynninohjaaja ja yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Esiopetusta annetaan Kirkonkylän koulussa 20 tuntia viikossa. Keväällä oppilaita oli 18 ja tilastointipäivänä 20.9.2020 heitä oli 26.

Strategian mukaiset toimenpiteet lukuvuonna 2019 - 2020

Laadukas perusopetus on sidoksissa kuntastrategiaan. Koulun strateginen painopistealue lv:nna 2020-2021 on ollut hyvinvointi ja siihen liittyvänä osatekijänä turvallisuus.

Hyvinvointi rakentuu hyvän arjen kokemukselle, yksilön ja yhteisön yhteiselle kokemukselle hyvinvoinnista. Jokaisen koulupäivän kuuluisi olla hyvää arkea. Hyvä arki koostuu myönteisestä ja kannustavasta ilmapiiristä, jossa jokainen otetaan huomioon tavallisissa askareissa ja toiminnoissa. Yhteiset ruokailuhetket, välitunnit ja luokkatyöskentely ovat tärkeitä arjen taitojen harjoittelutilanteita.

Yhteisöllisen hyvinvointiryhmän eli YHR:n toiminta tukee sekä yksittäisten oppilaiden, oppilasryhmien ja koko koulun toimintaa. Rehtori ja koulukuraattori osallistuvat kuntakohtaiseen lape-työskentelyyn, joka osaltaan myös tukee koulun hyvinvointityötä. Lukuvuoden tavoitteena on yhä edelleen vahvistaa oppilaiden arjen taitoja ja antaa kaikille tilaisuuksia, joissa niitä voi pysähtyä pohtimaan ja harjoittelemaan. Tarkoituksena on myös tukea ja lisätä koko henkilökunnan työhyvinvointia.

Lukuvuoden aikana on toteutettu luokkakatsaus, joissa luokanopettaja käy yhdessä yhr:n kanssa läpi oman luokkansa vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Keskustelussa sovitaan toimista, joiden toteutumista ja tuloksia arvioidaan seurantalaverissa.

Lukuvuoden aikana oppilaiden kanssa harjoitellaan kaksi kertaa rakennuksesta poistumista (si) ja keran sisäänsuojautumista (ki). Ensimmäinen poistumisharjoitus tehdään ilman hälytystä ja sovittuna kellonaikana ja toinen hälytysten kanssa. Sisäänsuojautumisessa simuloidaan vaarallisen henkilön saapumista koulun pihamaalle. Näiden harjoitusten lisäksi koulun henkilöstö on ylläpitänyt monipuolisia terveysturvallisuutta lisääviä rajoitteita ja käytänteitä.

Kirkonkylän koulu TA Tulot 3 500 €, Menot -596 976 €, Netto -593 476 €
TP Tulot 12 471 €, Menot -603 121 €, Netto -590 650 €

Kirkonkylän koulu on ollut kunnan ainoa peruskoulu 1.8.2019 lähtien.

Kirkonkylän koulun opetustyössä noudatetaan kunnanhallituksen 23.5.2016 hyväksymää ja 1.8.2016 käyttöön otettua opetussuunnitelmaa.

Varhennettu englannin kielen opetus alkoi 1.8.2019. Opetuksen järjestämisen tueksi on käytetty Opetushallitukselta Perusopetuksen vuosiluokkien 1 – 2 A1-kielen opetusta koskevan täydennyskoulutuksen järjestämistä varten hankerahaa kouluvuoden 2020 loppuun.

Koulussa työskentelee seitsemän luokanopettajaa, erityisluokanopettaja, laaja-alainen erityisopettaja sekä viisi vakinaisessa työsuhteessa työskentelevää koulunkäynninohjaajaa. Henkilökohtaisia koulunkäynninohjaajia on kolme.

Koulussa toimii oppilaskunta, jonka ohjaajana toimii laaja-alainen erityisopettaja Merja Jyrkilä sekä erityisluokanopettaja Anni Kivinen. Vanhempainyhdistys toimii yhteistyössä koulun kanssa. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii Markku Pirnes. Vuoden 2020 aikana maailmanlaajuisen epidemiatilanteen rajoitteet ovat estäneet monilta osin yhteistyötapahtumien järjestämisen.

Erytisopetus TA Tulot 0 €, Menot -150 323 €, Netto -150 323 €
TP Tulot 0 €, Menot -142 565 €, Netto -142 565 €

Erytisopetuksessa työskentelee laaja-alainen erityisopettaja, erityisluokanopettaja, pienryhmän luokanopettaja sekä koulunkäynninohjaajia tarpeen mukaan.

Laaja-alainen erityisopettaja toimii tiiviissä yhteistyössä luokanopettajien kanssa. Laaja-alaisen erityisopettajan antama tuki oppilaalle on oppimisen tai käyttäytymisen vaikeuksiin suunnattua ohjausta ja opetusta joko tehostetussa tai erityisessä tuessa. Oppilas saa erityisopetusta yksilö- tai pienryhmäopetuksena, tai omassa luokassaan, jolloin erityisopettaja on luokkatilanteessa samanaikaisopettajana.

Pienryhmään ohjataan pienryhmämuotoisesta opetusmuodosta hyötyviä erityisen tuen oppilaita eri luokka-asteilta. Pienryhmät tekevät kiinteästi yhteistyötä yleisopetuksen ryhmien kanssa. Tavoitteena on, että oppilas vähitellen siirtyy kokonaan yleisopetuksen ryhmään. Pienryhmä 1 muodostuu 4. – 6. luokan oppilaista. Pienryhmässä 2 eli Delfiineissä opiskelee 3. – 4. luokan oppilaita.

Aamupäivä- ja iltapäivätoiminta

TA Tulot 8 500 €, Menot -56 902 €, Netto -48 402 €

TP Tulot 10 296 €, Menot -56 629 €, Netto -46 333 €

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan kunnanhallituksen 13.6.2011 hyväksymää ja 1.8.2011 käyttöön otettua perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelmaa. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta on lain mukaan tarkoitettu ensisijaisesti 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä erityisen tuen oppilaille. Lapsilla on mahdollisuus osallistua aamupäivä- ja/tai iltapäivätoimintaan klo 7.30 - 17.00. Toimintaan saadaan valtionosuutta.

Kunnanhallitus päätti asiakasmaksujen korottamisesta 1.8.2015 lukien. Maksut on porrastettu hoitoajan mukaan, maksu on 60, 80 tai 100 €/kk. Osa oppilaista on päivähoidon vastuulla koulun tiloissa. Päivähoidon ja koulun henkilökunta toimii kiinteässä yhteistyössä. Lukuvuonna 2019-2020 apip-toimintaan osallistui 21 oppilasta. Syksyllä 2020 toimintaan osallistui yhteensä 28 oppilasta.

Kuljetus- ja tukipalvelut

TA Tulot 4 000 €, Menot -206 062 €, Netto -202 062 €

TP Tulot 2 007 €, Menot -202 466 €, Netto -200 459 €

Esiopetuksessa ja perusopetuksessa on perusopetuslaissa määritelty maksuttoman koulukuljetuksen rajaksi 5 km. Tämän lisäksi kunta järjestää koulukuljetuksia omalla kustannuksellaan niille esiopetuksen ja 1. – 2. luokkien oppilaille, joiden koulumatka on yli 3 km ja tarjoaa määrätyt ehdot täyttävälle mahdollisuuden matkalippujen ostoon.

Koulukuljetukset toteutuivat vuonna 2020 vuoden 2019 kilpailutuksen myötä optiovuoden puitteissa. Kuljetuksen tarve vaihtelee vuosittain.

Kunnan erityisen tuen piirissä olevia oppilaita opiskelee myös muissa kunnissa. Kunta vastaa oppilaiden matka- ja tukipalveluista. Kuljetukset kilpailuttaa yleensä opetuksen järjestäjän kotikunta. Ruotsinkielisten oppilaiden kuljetukset on hoidettu voimassa olevan sopimuksen mukaan.

Kunnalla on yläkouluoppilaita sopimus Askolan kunnan kanssa. Periaatteena on, että kumpikin kunta vastaa omien oppilaidensa menoista. Tavoitteena on, että kotikuntakorvaukset riittävät menoihin. Eri-tyisopetuksen tarve vaihtelee vuosittain; on mahdollista, että kunta joutuu korvaamaan Askolalle näitä menoja, jos kotikuntakorvaukset eivät niitä kata. Askolassa oli tilastointipäivänä 20.9.2020 Pukkilan 7. – 9. luokan oppilaita 60.

Kotikuntakorvaukset

TA Tulot 27 268 €, Menot -831 674 €, Netto -804 406 €

TP Tulot 27 192 €, Menot -829 232 €, Netto -802 040 €

Pukkilalaisia opiskelee muiden kuntien kouluissa. Kunta maksaa koulutuksen ylläpitäjälle kotikuntakorvauksia. Ne määräytyvät 31.12. tilanteen mukaisesti. Kotikuntakorvaus perustuu kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisiin kustannuksiin ja se on eri suuruinen 6, 7-12 (2 lasta) ja 13-15 -vuotiaille (75 lasta). Suluissa on kunnan oppilasmäärät, joista kunta maksaa korvauksia. Tuloja saatiin neljästä oppilaasta.

Kotikuntakorvauksen perusosasta säädetään vuosittain asetuksella. Korvauksen perusosa oli 6 797 €.

Kotikuntakorvauksen nettomenot olivat 908 400 vuonna 2017, 867 388 € vuonna 2018, 753 732 € vuonna 2019 ja 802 024 € vuonna 2020.

Oppilasmäärät (tilastointipäivänä 20.9.2020)

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Kirkonkylän koulu	133	129	123	120	115	116	119
Torpin koulu	0	0	17	24	25	27	28
Yhteensä	133	129	140	144	140	143	147
Esiopetus	26	18	18	25	25	20	27
Yhteensä	159	147	158	169	165	163	174

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2020	31.12.2020
rehtori	1	1
esiluokan opettaja	2	2
luokanopettaja	7	7
erityisopettaja	1	1
erityisluokanopettaja	1	1
resurssiopettaja ¹⁾		1
koulunkäynninohjaaja	5	5
koulunkäynninohjaaja- koulusihteeri	1	1
henkilökohtainen avustaja	3	3

¹⁾ määräaikainen

Tunnusluvut

Perusopetuksen nettomenot ovat 1 280 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Esiopetuksen nettomenot ovat 5 035 €/oppilas (ei sisällä poistoja ja sisäisiä eriä)

Kirkonkylän koulun nettomenot ovat 4 441 €/oppilas (ei sisällä poistoja ja sisäisiä eriä)

Muut opetuspalvelut

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	-4 500		-4 500	-1 161	3 339
Netto	-4 500		-4 500	-1 161	3 339
Sis. tulot					
Sis. menot					
Toimintakate	-4 500		-4 500	-1 161	3 339
Rahoituskulut					
Poistot					
Yhteensä	-4 500		-4 500	-1 161	3 339

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus.

Vastuhenkilö on rehtori.

Talousarviovuoden toiminta

Lukiokoulutus TA Tulot 0 €, Menot -2 000 €, Netto -2 000 €
TP Tulot 0 €, Menot -210 €, Netto -210 €

Kustannukset ovat aiheutuneet psykologi- ja kuraattoripalvelujen ostosta.

Ammatillinen koulutus TA Tulot 0 €, Menot -2 500 €, Netto -2 500 €
TA Tulot 0 €, Menot -951 €, Netto -951 €

Kustannukset ovat aiheutuneet psykologi- ja kuraattoripalvelujen ostosta.

Tunnusluvut

Muiden opetuspalvelujen nettomenot ovat 1 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

	2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot					
Maksutulot				210	210
Tuet ja avustukset	95 000		95 000	95 004	4
Muut toimintatulot	354 000		354 000	351 138	-2 862
TOIMINTATULOT	449 000		449 000	446 352	-2 648
Henkilöstömenot	-13 100		-13 100	-15 100	-2 000
Palvelujen ostot	-1 058 509		-1 058 509	-1 009 746	48 763
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-1 267	-1 267
Avustukset					
Muut toimintamenot				-5 205	-5 205
TOIMINTAMENOT	-1 071 609		-1 071 609	-1 031 318	40 291
Sisäiset tulot	312 972		312 972	327 528	14 556
Sisäiset menot	-8 850		-8 850	-18 314	-9 464
Sisäiset yhteensä	304 122		304 122	309 214	5 092
TOIMINTAKATE	-318 487		-318 487	-275 752	42 735
Rahoitustuotot					
Poistot ja arvonalentumiset	-309 394		-309 394	-317 537	-8 143
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-627 881		-627 881	-593 289	34 592

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastuualueet: hallinto, yhdyskuntapalvelut ja kiinteistöt.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Kunnanjohtaja

Sitovat tavoitteet

Terveyttä ja hyvinvointia edistävä asuin- ja elinympäristö

Kiinteistöjen ja yleisten alueiden hoito ja kunnossapito tehdään laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Talvikunnossapidon vasteajat ovat laskeneet edellisestä vuodesta.

Mittari: Katujen kunnossapito €/M. Kuntalaispalautteiden määrä.

Toteuma: 3,25 €/m (v. 2018 TP 3,93 €/m ja v. 2019 3,54 €/m)

Palautteet: 1 kpl

Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta kunnan voimavarana

Henkilöstön osaamista kehitetään ja työhyvinvointia edistetään.

Mittari: Teknisen osaston henkilökunta on suorittanut tarvitsemansa koulutuksen.

Toteuma: Henkilöstö päivitti tarvittavat pätevyydet (mm. allasvesikortti, työturvallisuuskortti)

Hallinto TA Tulot 0 €, Menot -76 795 €, Netto -76 795 €
TP Tulot 0 €, Menot -85 342 €, Netto -85 342 €

Tulosalueen tehtävänä on tuottaa hallintopalveluita tekniselle lautakunnalle, teknisten palveluiden tulosalueille sekä Myrskylän että Pukkilan kuntalaisille. Hallinnon tehtävänä on huolehtia koko teknisen palveluiden kehittämisestä, taloudesta ja tiedottamisesta.

Kokonaisuudessaan hallinnon kulut ylittyivät 8 547 €.

Hallintopalveluiden toimintakulujen poikkeama johtui henkilöstö- ja lautakuntakulujen ylityksestä, joka vaikutti myös toimintatuottojen ylitykseen yhteistoimintasopimuksen mukaisen kustannusjakoperiaatteiden mukaisesti. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Huoltohenkilöstö suoritti tehtävien hoitamiseen vaadittavat ammattipätevyyskurssit.

Yhdyskuntapalvelut TA Tulot 0 €, Menot -364 614 €, Netto -364 614 €
TP Tulot 0 €, Menot -315 402 €, Netto -315 402 €

Teknisten palveluiden tehtävänä on huolehtia Myrskylän ja Pukkilan kuntien omistamien yleisten alueiden, liikuntapaikkojen, kaavateiden ja valaistuksen kunnossapidosta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta yhdessä kunnan alueella toimivien yhteistyökumppanien kanssa sekä muiden palvelutarjoajien kanssa

Yhdyskuntateknisiin palveluihin kuuluvat:

- liikenneväylät
- puistot, yleiset alueet ja liikuntapaikat
- palo- ja pelastustoimi
- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Kokonaisuudessaan yhdyskuntapalvelujen budjetti alittui 49 212 €.

Puistot, yleiset alueet ja liikuntapaikat:

Kokonaisuudessaan osa-alueen kulut ylittyivät 3 876 €.

Puistojen ja yleisten alueiden kulut ylittyivät 5 987 €. Alueiden siistimiseen kiinnitettiin erityishuomiota tonttikampanjoinnin sekä muiden kesätapahtumien vuoksi. Liikuntapaikkojen osalta kustannukset alittuivat 2 111 €, joka johtui liikuntapaikkojen vähäisemmästä käyttöasteesta koronatilan vuoksi.

Kaavatiet:

Kokonaisuudessaan osa-alueen kulut alittuivat 13 388 €.

Säästö saavutettiin pääosin poikkeuksellisten sääolojen vuoksi. Kaavateihin tehdyt korjausinvestoinnit (mm. Veteraanitie ja Papumäentie) alentavat myös väylien vuosittaisia korjaus- ja kunnossapitotarpeita.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Budjetoitu kuntaosuus alittui 19 942 €.

Askolan, Myrskylän, Pornaisten ja Pukkilan kuntien muodostaman yhteisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun hallintovastuu ja tehtävät on keskitetty Askolan kunnalle. Tekniset palvelut seuraavat vuoden aikana organisaation toimintaa, osallistuu kuntien väliseen yhteistyökokoukseen ja puuttuu tarvittaessa epäkohtiin.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kanssa käytiin vuoden aikana palvelutasoa läpi aina tarvittaessa. Toimintakulujen poikkeamat johtuvat rakennusvalvonnan kuntakohtaisten maksuosuuksien alituksesta, johon vaikuttavat lupamäärien vähäisyys sekä toiminnan kulujen alitus.

Palo- ja pelastustoimi

Tehtävänä on huolehtia palo- ja pelastustoimen tehtävistä, jotka hoitaa Itä-Uudenmaan pelastuslaitos.

IUPL:n määrittämä kuntaosuus alittui 14 897 €. Lisäksi vuoden 2019 kuntaosuuden palautus 9 536 € kirjattiin vuodelle 2020.

Kiinteistöhoitajat osallistuivat kiinteistöiden palotarkastuksiin. Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen keskeisten henkilöiden kanssa on käyty neuvotteluja ajankohtaisista aiheista aina tarvittaessa. Määräraha on maksuosuus.

Kiinteistöt TA Tulot 449 000 €, Menot -630 200 €, Netto -181 200 €
TP Tulot 446 352 €, Menot -630 574 €, Netto -184 222 €

Tehtävänä on huolehtia kunnan omistamien kiinteistöiden huolto- ja kunnossapidosta sekä rakennuttamisesta yhdessä kunnan alueella toimivien yhteistyökumppanien sekä muiden palvelutarjoajien kanssa.

Kokonaisuudessaan osa-alueen kulut ylittyivät 374 €.

Vuoden aikana yleisten alueiden huolto- ja kunnostustoimenpiteisiin kiinnitettiin enemmän huomiota ja toimenpiteitä. Covid-19 viruksen aiheuttamasta poikkeustilanteesta huolimatta tavoitteena oli, että huolto-, ylläpito ja korjaustöitä pyrittiin jatkamaan mahdollisimman normaalisti ja ennen kriisiä suunnitellun mukaisesti keskeisten palveluiden ja yhteiskunnan toimivuuden turvaamiseksi.

Kunnan katujen, pihojen auraus- ja liukkaudentorjuntatyöt kilpailutettiin talvikausille 2020–2022. Sopimusaika on kaksi (2) vuotta ja optiona sopimusta voidaan jatkaa 1 + 1 vuotta (31.4.2024 saakka) molempien sopijapuolten suostumuksella. Pukkilan kunnan alueen urakoitsijoina toimivat Yli-Hyrylä Oy, Pukkilan Kiinteistö-huolto Oy ja Ari Saloranta.

Myrskylän ja Pukkilan kuntien korjaus- ja kunnossapitopalveluiden sekä korjaus- ja kunnossapitopalveluiden puitesopimuksissa jatkettiin optiona vuodelle 2021.

Myrskylän ja Pukkilan kuntien päälylystetyistä kaavateistä suoritettiin vaurio- ja palvelutasomittaus, jonka pohjalta saadaan lähtötieto kaavatietokohtaisten toimenpidetarpeiden suunnittelua ja ohjelmointia varten (PTS-suunnitelma).

Kiinteistöpalveluiden kulut alittuivat Onnin, Vekaran, Koivulinnan, museon ja Iilijärven osalta. Kiinteistöpalveluiden kulut ylittyivät Kirkonkylän koulun, Torpin koulun, paloaseman ja muiden rakennusten osalta.

Tärkeimmät tunnusluvut

Pukkila	2018 TP	TP 2019	TA 2020	2020 TOT
Kiinteistöjen tilavuus m ³	40 269	40 269	40 269	40 269
Kiinteistöjen kerros-m ²	9 481	9 481	9 481	9 481
Hoidettavat kadut m	16 660	16 660	16 660	16 660
Sähkön kulutus kWh/v	755 160	779 021		718 194
Sähkön kulutus kWh/kerros-m ²	79,7	82,2		75,8
Lämmitys MWh/v (ei paloasema)				1 164
Lämmityksen kulutus MWh/rakennus-m ³ (34 330 m ³)				0,034
Katujen kunnossapito € *	65 400	59 039	68 388	54 217
Katujen kunnossapito €/m	3,93	3,54	4,10	3,25

Tunnusluvuissa on mukana seuraavat kiinteistöt: Hyvinvointikeskus Onni, päiväkotiki Vekara, Kirkonkylän ja Torpin koulut, kunnanvirasto, paloasema, Pukkilan Säästösuvanto, galleria Koivulinna, Iilijärven maja ja teknisen varastohalli.

*Katujen kunnossapitokustannuksiin sisältyy katuvalaistus.

Yhdyskuntateknisten palvelujen nettomenot ovat 324 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

8.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA 2020	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	1 182 238	-24 000	1 158 238	1 196 571	38 333
Myyntitulot	352 918		352 918	346 281	-6 637
Maksutulot	147 900	-34 000	113 900	104 733	-9 167
Tuet ja avustukset	305 400	10 000	315 400	346 848	31 448
Muut toimintatulot	376 020		376 020	398 709	22 689
Toimintamenot	-12 373 599	-123 000	-12 496 599	-12 024 245	472 354
Henkilöstömenot	-2 837 076	156 453	-2 680 623	-2 616 354	64 269
Palvelujen ostot	-8 899 619	-293 774	-9 193 393	-8 777 366	416 027
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-234 424	34 321	-200 103	-221 787	-21 684
Avustukset	-355 600	-20 000	-375 600	-348 325	27 275
Muut toimintamenot	-46 880		-46 880	-60 413	-13 533
Toimintakate	-11 191 361	-147 000	-11 338 361	-10 827 674	510 687
Verotulot	7 171 000	-218 000	6 953 000	6 996 829	43 829
Valtionosuudet	3 819 289	543 000	4 362 289	4 363 107	818
Rahoitustulot ja -menot	122 500		122 500	148 089	25 589
Korkotulot	30 000		30 000	33 175	3 175
Muut rahoitustulot	140 700		140 700	158 612	17 912
Korkomenot	-47 500		-47 500	-43 018	4 482
Muut rahoitusmenot	-700		-500	-680	-180
Vuosikate	-78 572	178 000	99 428	680 351	580 923
Poistot ja arvonalennukset	-369 624		-369 624	-377 219	-7 595
Suunnitelman mukaiset poistot	-369 624		-369 624	-377 219	-7 595
Arvonalennukset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	-448 196	178 000	-270 196	303 132	573 328

Talousarvioon muutosten jälkeen verrattuna toimintakate muodostui 510 686 € arvioitua paremmaksi. Tilikauden toimintamenot alittuivat lopullisesta arviosta 472 353 €. Toimintatuotot ovat puolestaan 38 333 € arvioitua suuremmat. Verotuloja kertyi 43 829 € arvioitua enemmän ja valtionosuuksia 818 € enemmän.

Talousarviossa muutosten jälkeen arvioitiin tilikauden alijäämäksi 270 196 €, tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui 303 132 €.

Verotulojen erittely

	Talousarvio	Talousarviomuutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	6 451 000	-218 000	6 233 000	6 302 949	69 949
Osuus yhteisöveron tuot.	283 000		283 000	298 336	15 336
Kiinteistövero	437 000		437 000	395 544	-41 456
Yhteensä	7 171 000	-218 000	6 953 000	6 996 829	43 829

Kunnan tuloveroprosentti ja verotettavien tulojen määrä

Verovuosi	Tulovero %	Verotettavat tulot	Muutos %
2011	19,5	27 872 475	6,7
2012	20,0	26 472 429	-5,2
2013	20,0	27 393 494	3,4
2014	21,0	27 477 493	0,3
2015	22,0	28 252 224	2,8
2016	22,0	28 401 281	0,5
2017	22,0	28 197 524	-0,7
2018	21,5	28 683 627	1,7
2019	21,5	28 658 470	-0,1

Valtionosuuksien erittely

	Talousarvio	Talousarviomuutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Peruspalvelujen vo	2 127 007	543 000	2 670 007	2 610 476	-59 531
Verotulotasaus	1 153 128		1 153 128	1 170 490	17 362
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	-478 189		-478 189	-476 930	1 259
Verotulomenetysten korvaus	1 017 343		1 017 343	1 059 071	41 728
Yhteensä	3 819 289	543 000	4 362 289	4 363 107	818

8.2.3

Investointiosan toteutuminen

	TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Polkkeama
KUNNANHALLITUS					
MAA- JA VESIALUEET JA RAKENNUKSET					
Omakotitalotontit					
Menot					
Tulot				40 954,57	40 954,57
Nettotulo				40 954,57	40 954,57
TALONRAKENNUS					
Hyvinvointikeskus Onni, terassien ja sisäpihan kun.					
Menot	-75 000		-75 000	-104 513,81	-29 513,81
Tulot	27 000		27 000	102 071,88	75 071,88
Nettomeno/tulo	-48 000		-48 000	-2 441,93	45 558,07
Koivulinna					
Menot	-25 000		-25 000	0	25 000,00
Tulot					
Nettomeno	-25 000		-25 000	0	25 000,00
Paloasema					
Menot	-15 000		-15 000	-10 574,67	-4 425,33
Tulot					
Nettomeno	-15 000		-15 000	-10 574,67	-4 425,33
Kirkonkylän koulu					
Menot	-15 000		-15 000	-12 095,97	-2 904,03
Tulot					
Nettomeno	-15 000		-15 000	-12 095,97	-2 904,03
Tietotalo					
Menot	-15 000		-15 000	-11 845,48	-3 154,52
Tulot					
Nettomeno	-15 000		-15 000	-11 845,48	-3 154,52
Päiväkoti Vekara					
Mnoet	-20 000		-20 000		20 000,00
Tulot					
Nettomeno	-20 000		-20 000		20 000,00
Hyvinvointikeskus Onni, pääovi					
Menot		-15 500	-15 500	-15 448,38	51,62
Tulot					
Nettomeno		-15 500	-15 500	-15 448,38	51,62
NETTOMENO/-TULO YHTEENSÄ	-138 000	-15 500	-153 500	-11 451,86	142 048,14
KADUT, TIET, PUISTOT JA ULKOLIIKUNTAPAIKAT					
Majatalontie					
Menot	-30 000	-5 000	-35 000	-35 167,00	-167,00
Tulot					
Nettomeno	-30 000	-5 000	-35 000	-35 167,00	-167,00
Kaavatiet					
Menot	-10 000		-10 000		10 000,00
Tulot					
Nettomeno	-10 000		-10 000		10 000,00
Leikkipuistot					
Menot	-30 000		-30 000	-36 167,92	-6 167,92
Tulot					
Nettomeno	-30 000		-30 000	-36 167,92	-6 167,92
Naarkosken rantapuisto					
Menot		-13 000	-13 000	-10 051,96	2 948,04
Tulot					
Nettomeno		-13 000	-13 000	-10 051,96	2 948,04
Torpin yritysalue					
Menot		-14 500	-14 500	-14 228,90	271,10
Tulot					
Nettomeno		-14 500	-14 500	-14 228,90	271,10
Tievalaisimet					
Menot				-5 209,04	-5 209,04
Tulot					
Nettomeno				-5 209,04	-5 209,04
Muut alueet					
Menot	-50 000	48 000	-2 000	0	2 000,00
Tulot					
Nettomeno	-50 000	48 000	-2 000	0	2 000,00
NETTOMENO YHTEENSÄ	-120 000	15 500	-104 500	-100 824,82	3 675,18
KAIKKI NETTOMENOT/-TULOT YHTEENSÄ	-258 000	0	-258 000	-112 276,68	145 723,32

Investoinnit

Menot yhteensä	255 303,13
Tulot	143 026,45
Netto yhteensä	112 276,68

Talonrakennus, tulot 102 071,88 €

Onnin Nurmen säätiön maksama avustus Hyvinvointikeskus Onnin terassien ja ulkoilupihan korjaukseen

8.2.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu

	TA 2020	TA muutokset	TA+ muutokset	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-78 572	178 000	99 428	680 351	580 923
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-4 822	-4 822
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-285 000		-285 000	-270 303	14 697
Rahoitusosuudet investointimenoihin	27 000		27 000	117 071	90 071
Hyödykkeiden myyntitulot				40 955	40 955
Toiminnan ja investointien rahavirta	-336 572	178 000	-158 572	563 252	721 824
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				1 500 000	1 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-545 658		-545 658		545 658
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 280 000		1 280 000	-1 345 658	-2 625 658
Muut maksuvalmiuden muutokset				-848 134	-848 134
Rahoituksen rahavirta	734 342		734 342	-693 792	-1 428 134
Rahavarojen muutos	397 770	178 000	575 770	-130 540	-706 310

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

Rahavarojen vähennys talousarviossa muutosten jälkeen oli 575 770 €, tilinpäätöksen mukaan rahavarat vähenivät 130 540 €, joten poikkeamaksi muodostui 706 310 €.

8.2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta (sisäiset)

	Menoarvio					Tuloarvio					
	B/ N	TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poik- keama	TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
TARKASTUSLAUTAKUNTA											
Tarkastustoimi	N	-10		-10	-11	-1					
KUNNANHALLITUS											
Hallintopalvelut	N	-829	17	-812	-794	18	134		134	141	7
Elinvoimapaalvelut	N	-159	-8	-167	-165	2	33	10	43	63	20
Ruoka- ja siivouspalvelut	N	-626	20	-606	-592	14	594		594	573	-21
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalv.	N	-686	27	-659	-593	66	284		284	252	-32
Sosiaali- ja terveystalv.	N	-6 153	-481	-6 634	-6 354	280					
Varhaiskasvatuspalvelut	N	-1 165	152	-1 013	-913	100	200	-34	166	149	-17
Opetuspalvelut	N	-2 644	150	-2 494	-2 455	39	153		153	148	-5
Yhdyskuntatekniset palvelut	N	-1 080		-1 080	-1 050	30	762		762	774	12
Yhteensä		-13 352	-123	-13 475	-12 927	548	2 160	-24	2 136	2 100	-36
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						7 171	-218	6 953	6 997	44
Valtionosuudet	B						3 819	543	4 362	4 363	1
Korkotulot	B						30		30	33	3
Muut rahoitustuotot	B						141		141	158	17
Korkomenot	B	-47		-47	-43	4					
Muut rahoitusmenot	B	-1		-1	-1	0					
Yhteensä		-48		-48	-44	4	11 161	325	11 486	11 551	65
INVESTOINTIOSA											
KUNNANHALLITUS											
Maa- ja vesileueet ja rakennukset											
Omakotitalotontit	B									41	41
Talonrakennus											
Onnin terassit ja sisäpiha	B	-75		-75	-105	-30	27		27	102	75
Koivulinna, peruskorjaus	B	-25		-25		25					
Paloasema, ilmalämpöpumput	B	-15		-15	-11	4					
Kk:n koulu, ilmastoinnin ohjaus	B	-15		-15	-12	3					
Säästösuvanto, ilmastoinnin kehittäminen	B	-15		-15	-12	3					
Päiväkoti Vekara, ilmanvaihto	B	-20		-20		20					
Hyvinvointikeskus Onni, pääovi	B		-16	-16	-15	1					
Kadut, tiet, puistot ja ulkoliik.p											
Majatalontie, perusparantaminen	B	-30	-5	-35	-35	0					
Kaavatiet	B	-10		-10		10					
Leikkipuistot	B	-30		-30	-36	-6					
Naarkosken rantapuisto	B		-13	-13	-10	3					
Torpin yritysalue	B		-14	-14	-14	0					
Tievalaisimet					-5	-5					
Muut alueet	B	-50	48	-2		2					
Yhteensä		-285	0	-285	-255	30	27	0	27	143	116
RAHOITUSOSA											
Lainakannan muutos											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B									1 500	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-546		-546		546					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B				-1 346	-1 346	1 280		1 280		-1 280
Oman pääoman muutos	N										
Yhteensä		-546	0	-546	-1 346	-800	1 280	0	1 280	1 500	220
KAIKKI YHTEENSÄ		-14 231	-123	-14 354	-14 572	-218	14 628	301	14 929	15 294	365

9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

9.1 Tuloslaskelma

	2020	2019
<u>Toimintatuotot</u>		
Myyntituotot	346 281,10	401 481,08
Maksutuotot	104 732,84	147 458,75
Tuet ja avustukset	346 847,82	355 706,30
Muut toimintatuotot	398 709,27	398 341,77
Toimintatuotot	1 196 571,03	1 302 987,90
Valmisteverastojen muutos		
Valmistus omaan käyttöön		
<u>Toimintakulut</u>		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 047 840,02	-2 137 434,53
Eläkekulut	-527 996,81	-543 378,17
Muut henkilösivukulut	-40 517,39	-41 119,29
Henkilöstökulut	-2 616 354,22	-2 721 931,99
Palvelujen ostot	-8 777 366,29	-8 819 918,70
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-221 786,60	-208 413,12
Avustukset	-348 325,49	-560 879,39
Muut toimintakulut	-60 412,97	-55 744,83
Toimintakulut	-12 024 245,57	-12 366 888,03
TOIMINTAKATE	-10 827 674,54	-11 063 900,13
Verotulot	6 996 828,66	6 760 607,55
Valtionosuudet	4 363 107,00	3 422 668,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	33 175,00	31 240,34
Muut rahoitustuotot	158 612,42	150 089,52
Korkokulut	-43 017,52	-46 883,96
Muut rahoituskulut	-679,98	-622,57
Rahoitustuotot ja -kulut	148 089,92	133 823,33
VUOSIKATE	680 351,04	-746 801,25
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-377 219,19	-348 552,88
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-377 219,19	-348 552,88
<u>Satunnaiset erät</u>		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	303 131,85	-1 095 354,13
Poistoeron muutos		
Varausten muutos		
Rahastojen muutos		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	303 131,85	-1 095 354,13

9.2 Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	680 351,04	-746 801,25
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot		
Tulorahoituksen korjauserät	-4 822,84	4 819,11
Toiminnan rahavirta	675 528,20	-741 982,14
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-270 303,13	-165 177,08
Rahoitusosuudet investointimenoihin	117 071,88	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40 954,57	169 788,85
Investointien rahavirta	-112 276,68	4 611,77
Toiminnan ja investointien rahavirta	563 251,52	-737 370,37
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Antolainauksen muutokset		
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00	2 090 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-325 657,58
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 345 657,58	-1 200 000,00
Lainakannan muutokset	154 342,42	564 342,42
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset		
Muutokset vähemmistön osuudessa		
Oman pääoman muutokset		
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	103 904,37	
Vaihto-omaisuuden muutos	860,32	0,00
Saamisten muutos	-310 129,40	162 078,86
Korottomien velkojen muutos	-642 769,22	-798 200,46
Muut maksuvalmiuden muutokset	-848 133,93	-636 121,60
Rahoituksen rahavirta	-693 791,51	-71 779,18
Rahavarojen muutos	-130 539,99	-809 149,55
Rahavarat 31.12.	941 104,46	1 071 644,45
Rahavarat 1.1.	1 071 644,45	1 880 794,00
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	-130 539,99	-809 149,55
Yritysjärjestelyssä tulleet/lähteneet rahavarat		

9.3 Tase

VASTAAVAA	2 020	2 019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	334 687,50	368 437,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet		
Aineettomat hyödykkeet	334 687,50	368 437,50
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	1 182 884,74	1 219 016,47
Rakennukset	3 150 841,26	3 320 269,64
Kiinteät rakenteet ja laitteet	648 390,55	562 647,59
Koneet ja kalusto	59 368,82	30 994,64
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	19 437,94	154 364,64
Aineelliset hyödykkeet	5 060 923,31	5 287 292,98
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä		
Kuntayhtymäosuudet	741 207,12	741 207,12
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet		
Liikelaitosten peruspääomaosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonnkorotukset	1 027 860,49	1 027 860,49
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	500 049,80	500 049,80
Muut saamiset	3 588 808,74	3 588 808,74
Sijoitukset	5 857 926,15	5 857 926,15
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 253 536,96	11 513 656,63
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	54 000,00	
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	70 000,00	
Muut toimeksiantojen varat		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	124 000,00	
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	95 235,24	96 095,56
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta		
Vaihto-omaisuus	95 235,24	96 095,56

<u>Saamiset</u>	2 020	2 019
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	5 400,00	5 400,00
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	5 400,00	5 400,00
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	42 435,68	78 149,24
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	23 867,92	22 418,43
Siirtosaamiset	370 370,09	25 976,62
Lyhytaikaiset saamiset	436 673,69	126 544,29
Saamiset	442 073,69	131 944,29
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Osakkeet ja osuudet	7 046,23	7 046,23
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	7 046,23	7 046,23
Rahat ja pankkisaamiset	934 058,23	1 064 598,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 478 413,39	1 299 684,30
VASTAAVAA	12 855 950,35	12 813 340,93

VASTATTAVAA	2 020	2 019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 547 936,49	4 547 936,49
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 272 668,77	2 368 022,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	303 131,85	-1 095 354,13
OMA PÄÄOMA	6 123 737,11	5 820 605,26
<u>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</u>		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
<u>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</u>		
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Valtion toimeksiannot	54 000,00	
Lahjoitusrahastojen pääomat	173 904,37	
Muut toimeksiantojen pääomat		
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>	227 904,37	
<u>VIERAS PÄÄOMA</u>		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 120 067,68	4 315 725,26
Pääomalainat		
Lainat kunnalta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		0,00
Ostovelat		
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen vieras pääoma	5 120 067,68	4 315 725,26

Lyhytaikainen vieras pääoma	2 020	2 019
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	695 657,58	1 345 657,58
Pääomalainat		
Lainat kunnalta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	30 562,64	4 205,24
Ostovelat	330 320,76	914 894,32
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	44 406,38	44 868,77
Siirtovelat	283 293,83	367 384,50
Laskennalliset verovelat		
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 384 241,19	2 677 010,41
VIERAS PÄÄOMA	6 504 308,87	6 992 735,67
VASTATTAVAA	12 855 950,35	12 813 340,93

9.4 Konsernilaskelmat

TULOSLASKELMA

	2020	2019
Toimintatuotot	10 349 824,63	10 426 966,87
Toimintakulut	-21 041 159,84	-21 315 766,92
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	798,48	3 870,81
TOIMINTAKATE	-10 690 536,74	-10 884 929,24
Verotulot	6 996 828,66	6 760 607,55
Valtionosuudet	4 363 107,00	3 422 668,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	33 475,70	32 044,82
Muut rahoitustuotot	166 817,74	155 511,10
Korkokulut	-46 344,01	-55 394,45
Muut rahoituskulut	-2 879,25	-2 525,27
Rahoitustuotot ja -kulut	151 070,17	129 636,20
VUOSIKATE	820 469,10	-572 017,48
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-523 935,74	-515 265,59
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-2 911,87	-3 812,50
Poistot ja arvonalentumiset	-526 847,60	-519 078,09
Satunnaiset erät	12 908,53	
TILIKAUDEN TULOS	306 530,02	-1 091 095,58
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00
Tilikauden verot	-322,76	-49,73
Laskennalliset verot	21,15	0,00
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-667,47	-1 217,26
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	305 560,94	-1 092 362,57

RAHOITUSLASKELMA

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	820 469,10	-572 017,48
Satunnaiset erät	12 908,53	
Tilikauden verot	-322,76	-49,73
Tulorahoituksen korjauserät	-33 989,28	-37 077,29
Toiminnan rahavirta	799 065,58	-609 144,50
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-732 360,65	-378 026,22
Rahoitusosuudet investointimenoihin	117 763,62	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	87 238,84	55 968,02
Investointien rahavirta	-527 358,19	-322 058,20
Toiminnan ja investointien rahavirta	271 707,38	-931 202,70
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-36,08	
Antolainasaamisten vähennykset	2 472,50	2 478,25
Antolainauksen muutokset	2 436,42	2 478,25
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00	2 093 018,75
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 959,19	-359 661,86
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 146 557,67	-1 198 925,66
Lainakannan muutokset	347 483,14	534 431,22
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	-89,22	0,01
Muutokset vähemmistön osuudessa		
Oman pääoman muutokset	-89,22	0,01
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	113 651,88	-5 889,58
Vaihto-omaisuuden muutos	-62 031,32	3 907,95
Saamisten muutos	186 293,70	12 554,38
Korottomien velkojen muutos	-433 414,04	-801 141,85
Muut maksuvalmiuden muutokset	-195 499,79	-790 569,10
Rahoituksen rahavirta	154 330,55	-253 659,61
Rahavarojen muutos	426 037,93	-1 184 862,31
Rahavarat 31.12.	1 791 434,31	1 365 396,38
Rahavarat 1.1.	1 365 396,38	2 550 258,69
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	426 037,93	-1 184 862,31
Yritysjärjestelyssä tulleet/lähteneet rahavarat		0,00

TASE

VASTAAVAA	2 020	2 019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	3 562,75	7 977,82
Konserniliikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	336 076,63	368 890,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	4 655,60	0,00
Aineettomat hyödykkeet	344 294,98	376 868,13
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	1 206 546,68	1 242 594,61
Rakennukset	3 804 542,30	4 036 235,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet	650 448,75	565 135,83
Koneet ja kalusto	216 705,52	211 966,90
Muut aineelliset hyödykkeet	606,32	632,84
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	546 536,20	316 230,24
Aineelliset hyödykkeet	6 425 385,76	6 372 796,01
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	14 194,62	7 761,14
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotus	1 090 040,62	1 093 061,47
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	507 197,05	509 669,55
Muut saamiset	3 591 329,28	3 591 293,21
Sijoitukset	5 202 761,57	5 201 785,37
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 972 442,31	11 951 449,51
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	60 413,59	1 196,60
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	70 000,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	7 446,20	5 046,30
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	137 859,79	6 242,89
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	211 817,93	150 492,83
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet	706,23	
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta		
Vaihto-omaisuus	212 524,15	150 492,83

<u>Saamiset</u>	2 020	2 019
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	77 344,07	89 911,09
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Muut saamiset	5 400,00	5 400,00
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	82 744,07	95 311,09
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	224 610,22	721 136,00
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Muut saamiset	140 674,05	173 019,42
Siirtosaamiset	407 743,21	52 598,75
Lyhytaikaiset saamiset	773 027,49	946 754,16
Saamiset	855 771,55	1 042 065,25
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Osakkeet ja osuudet	7 046,23	7 046,23
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	517 500,00	
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	524 546,23	7 046,23
Rahat ja pankkisaamiset	1 266 888,08	1 358 350,15
VAHTUVAT VASTAAVAT	2 859 730,02	2 557 954,46
VASTAAVAA	14 970 032,11	14 515 646,86

VASTATTAVAA	2 020	2 019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 547 936,48	4 547 936,48
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto	3 873,21	3 873,21
Muut omat rahastot	1 446,24	1 446,24
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 198 336,59	2 290 788,38
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	305 560,94	-1 092 362,57
OMA PÄÄOMA	6 057 153,47	5 751 681,75
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 514,23	1 846,76
KONSERNIRESERVI		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	55 642,72	66 713,37
PAKOLLISET VARAUKSET	55 642,72	66 713,37
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	75 457,89	8 940,12
Lahjoitusrahastojen pääomat	173 904,37	0,00
Muut toimeksiantojen pääomat	19 871,68	15 025,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	269 233,94	23 965,16
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 470 680,47	4 698 997,51
Pääomalainat		
Lainat julkisyhteisöiltä	273,00	507,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		0,00
Ostovelat		
Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat	907,40	928,55
Pitkäaikainen vieras pääoma	5 471 860,87	4 700 433,06

Lyhytaikainen vieras pääoma	2 020	2 019
Joukkovelkakirjalainat	230 000,00	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	726 468,29	1 380 434,11
Pääomalainat		
Lainat julkisyhteisöiltä	234,00	234,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	30 562,79	4 205,24
Ostovelat	835 045,95	1 335 334,95
Liittymismaksut ja muut velat	250 799,80	137 730,12
Siirtovelat	1 040 516,07	1 113 068,33
Laskennalliset verovelat		
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 113 626,89	3 971 006,75
VIERAS PÄÄOMA	8 585 487,76	8 671 439,81
VASTATTAVAA	14 970 032,11	14 515 646,86

10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilityksajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun valtuuston (19.12.1996) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Valtuusto on hyväksynyt 13.10.2014 poistosuunnitelman muutoksen, jossa katujen, teiden, torien ja puistojen sekä vedenjakelu- ja viemäriverkoston poistomenetelmä muutettiin menojäännöspoistosta tasapoistoksi. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintamenoon.

10.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2020 tietoihin.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeen hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistomenetelmät ja niiden poistoajat tai vuotuiset poistoprosentit ovat:

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Aineettomat oikeudet		5 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot		3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	Askolan yläkoulun rahoitusosuus	20 vuotta	tasapoisto
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset		30 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	Säästösuvanto (kh 14.11.2016)	15 vuotta	tasapoisto
Tuotanto- ja vapaa-ajan rakennukset		20 vuotta	tasapoisto
Talousrakennukset		15 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot		15 vuotta	tasapoisto
Vesijohto- ja viemäriverkosto		30 vuotta	tasapoisto
Kaukolämpöverkosto		15 %	menojäätännöspoisto
Vesi- yms laitosten laitoskoneet ja laitteet		15 %	menojäätännöspoisto
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet, liikkuvat työkoneet		5 vuotta	tasapoisto
Muut kevyet koneet		5 vuotta	tasapoisto
Toimistokalusteet ja atk-laitteet		3 vuotta	tasapoisto

Hyödykkeet, joiden hankintameno on alle 10 000,00 € on kirjattu vuosikuluiksi.

Arvonlisäveron palautusvastuu

Rakennusten uudisrakentamisessa tai perusparantamisessa hankintamenojen palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot, joihin liittyy mahdollinen arvonlisäveron palautus- velvollisuus joko kiinteistöä myytäessä tai kiinteistön käytön muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen. Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä.

1.1.2008 jälkeen käyttöön otetut valmistuneet rakennuspalvelut poistetaan 10 vuodessa.

10.3 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Pukkilan kunta laatii täydellisen konsernitilinpäätöksen.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kunta ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kuntayhtymien taseet on yhdistelty konsernitaseeseen lukuarvoiltaan omistusosuuden suhteessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- ja alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja verovelkaan. Yhdistelyssä on noudatettu kirjanpitolautakunnan yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (22.12.2015).

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden vertailussa tulee huomioida Orimattilan seudun terveydenhuollon kiinteistö kuntayhtymän purkaminen 30.6.2019

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

10.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtävälaitteittain				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	449 934,10	451 589,86	451 013,94	449 749,91
Sosiaali- ja terveystuotot	9 144 557,79	9 055 159,96	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuurituotot	346 847,82	404 344,30	346 847,82	404 344,30
Yhdyskuntatuotot	395 610,65	445 919,88	398 709,27	448 893,69
Muut palvelut	12 898,48	69 965,27	0,00	0,00
Toimintatuotot yhteensä	10 349 848,84	10 426 979,26	1 196 571,03	1 302 987,90
7. Verotulojen erittely				
	Kunta			
	2020	2019		
Kunnan tulovero	6 302 949,31	6 042 967,07		
Osuus yhteisöveron tuotosta	298 336,02	271 547,48		
Kiinteistövero	395 543,33	446 093,00		
Muut verotulot		0,00		
Verotulot yhteensä	6 996 828,66	6 760 607,55		
8. Valtionosuuksien erittely				
	Kunta			
	2020	2019		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 780 966,00	3 885 850,00		
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)</i>	<i>-1 170 490,00</i>	<i>-1 041 324,00</i>		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-476 930,00	-463 182,00		
Veromenetyksen kompensatio	1 059 071,00			
Valtionosuudet yhteensä	4 363 107,00	3 422 668,00		
9. Palvelujen ostojen erittely				
	Kunta			
	2020	2019		
Asiakaspalvelujen ostot	6 873 810,40	6 749 853,69		
Muiden palvelujen ostot	1 903 555,89	2 070 065,01		
Kaupungin / Kunnan palvelujen ostot yhteensä	8 777 366,29	8 819 918,70		
12. Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	-42 424,00	-42 424,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	-42 424,00	-42 424,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	109 137,37	144 826,50	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-11 070,65	-35 689,13	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	98 066,72	109 137,37	0,00	0,00

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	18 082,69	5 505,72	1 882,69	0,00
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	380,49	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	4 388,79	-1 186,50	0,00	1 267,13
Luovutusvoitot yhteensä	22 471,48	4 699,70	1 882,69	1 267,13
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	13 259,85	7 182,36	13 259,85	6 086,24
Luovutustappiot yhteensä	13 259,85	7 182,36	13 259,85	6 086,24

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteisöistä	158 439,12	146 726,20
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	2 619,12
Yhteensä	158 439,12	149 345,32

10.5 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19. Pysyvien vastaavien erittelyt

Aineettomat hyödykkeet

Kunta	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjel- mistot	Muut pitkävaikutteiset	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	368 437,50	0,00	368 437,50
Tilikauden poisto	0,00	0,00	-33 750,00	0,00	-33 750,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	334 687,50	0,00	334 687,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	334 687,50	0,00	334 687,50

Aineelliset hyödykkeet

Kunta	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 219 016,47	3 320 269,64	562 647,59	30 994,64	154 364,64	5 287 292,98
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	49 964,50	200 900,69	0,00	19 437,94	270 303,13
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-117 071,88	0,00	0,00	-117 071,88
Vähennykset tilikauden aikana	-36 131,73	0,00	0,00	0,00	0,00	-36 131,73
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	106 380,77	47 983,87	-154 364,64	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-219 392,88	-104 466,62	-19 609,69	0,00	-343 469,19
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 182 884,74	3 150 841,26	648 390,55	59 368,82	19 437,94	5 060 923,31
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 182 884,74	3 150 841,26	648 390,55	59 368,82	19 437,94	5 060 923,31

Maa- ja vesialueet erittely

	Kunta	
	2020	2019
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	0,00	0,00
Muut maa- ja vesialueet	1 182 884,74	1 219 016,47
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 182 884,74	1 219 016,47

Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet			
Kunta	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	741 207,12	1 027 860,49	1 769 067,61
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	741 207,12	1 027 860,49	1 769 067,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	741 207,12	1 027 860,49	1 769 067,61
Jvk, muut laina- ja muut saamiset			
Konserni			
	Saamiset muut yht.		Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 100 962,76	4 100 962,76	
Vähennykset	-2 436,43	-2 436,43	
Hankintameno 31.12.	4 098 526,33	4 098 526,33	
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 098 526,33	4 098 526,33	
Kaupunki			
	Saamiset muut yht.		Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 088 858,54	4 088 858,54	
Hankintameno 31.12.	4 088 858,54	4 088 858,54	
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 088 858,54	4 088 858,54	

20.-22. Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä

Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€) osuus vieraasta pääomasta (€) osuus tilikauden tuloksesta (€)		
Kuntayhtymät					
Uudenmaan liitto	Helsinki	0,13	2 243,14	2 795,33	-39,66
Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä	Lahti	1,15	728 076,93	1 886 727,64	-1 500,08
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	0,39	70 698,96	193 799,18	2 310,49
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	Helsinki	0,29	7 629,96	1 396,97	1 859,03
Pukkilan eliminointiyksikkö		100	0,00	0,00	0,00

24. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Verosaamiset	0,00	47,96	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	0,00	649,19	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	8 184,67	23 086,71	7 000,00	7 000,00
Ennakkomenot	7 457,19	10 105,40	7 457,19	10 105,40
Valtion tuet ja avustukset	0,00	309,23	0,00	309,23
Projektisaamiset	1 157,21	1 472,52	0,00	0,00
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	280 578,81	0,00	283 843,00	0,00
Muut siirtosaamiset	110 365,34	16 555,80	72 069,90	8 561,99
Yhteensä	407 743,22	52 226,81	370 370,09	25 976,62

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	4 547 936,48	4 547 936,48	4 547 936,49	4 547 936,49
Peruspääoma 31.12.	4 547 936,48	4 547 936,48	4 547 936,49	4 547 936,49
Arvonkorotusrahasto 1.1.	3 873,21	3 873,21	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	3 873,21	3 873,21	0,00	0,00
Rakennusrahasto 1.1.	102,04	102,04	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	102,04	102,04	0,00	0,00
Muu oma rahasto 3 1.1.	590,20	590,20	0,00	0,00
Muu oma rahasto 3 31.12.	590,20	590,20	0,00	0,00
Muu oma rahasto 4 1.1.	520,00	520,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 4 31.12.	520,00	520,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 6 1.1.	234,00	234,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 6 31.12.	234,00	234,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	1 446,24	1 446,24	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1 198 425,81	2 291 065,14	1 272 668,77	2 368 022,90
Ed.tilikausien ylijäämän muutos	-89,22	-276,76	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 198 336,59	2 290 788,38	1 272 668,77	2 368 022,90
Tilikauden yli-/alijäämä	305 560,94	-1 092 362,57	303 131,85	-1 095 354,13
Oma pääoma yhteensä	6 057 153,47	6 844 321,08	6 123 737,11	5 820 605,26

27. Pitkäaikaiset velat

	Kunta	
	2020	2019
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 176 315,78	1 226 844,94
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 176 315,78	1 226 844,94

29. Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovastuuvaraus	98066,72	0	0	0
Muut pakolliset varaukset	-42 424,00	66 713,37	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	55 642,72	66 713,37	0,00	0,00
30. Vieras pääoma				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
31. Sekkitililimiitti				
	Kunta			
	2020	2019		
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	16 818,79	16 818,79		
- siitä käyttämättä oleva määrä				
33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Verovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	530 261,99	534 914,59	0,00	0,00
Lomapalkkajaksotukset	301 288,33	330 224,13	271 685,44	302 889,21
Korkojaksotukset	269,69	10 066,16	2 625,55	8 746,29
Tuloennakot	0,00	2 071,60	0,00	0,00
Muut tuet, avustukset ja korvaukset	601,04	0,00	0,00	0,00
Muut siirtovelat	208 229,87	235 791,85	8 982,84	55 749,00
Yhteensä	1 040 650,92	1 113 068,33	283 293,83	367 384,50

10.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

35.-37. Vakuudet ja takaukset	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	68,33	68,33	0,00	0,00
Yhteensä	68,33	68,33	0,00	0,00
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	1 149 400,00	0,00	1 149 400,00	0,00
Takaukset	670 297,60	8 360,63	662 414,72	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 819 697,60	8 360,63	1 811 814,72	0,00
38. Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	3 368 858,80	4 045 963,20	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	47 903,13	65 041,65	42 955,32	8 341,95
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	24 613,65	27 384,41	22 589,62	3 995,63
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	3 416 761,93	4 111 004,85	42 955,32	8 341,95
39.-40. Vastuusitoumukset				
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
	Kunta			
	2020	2019		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvast	12 407 351,00	11 432 539,00		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuu	7 731,00	7 522,00		
41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut	77 751,24	77 751,24	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	77 751,24	77 751,24	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	118500,55	118 500,55	109 397,85	78 645,42
Johdannais sopimukset				
Sopimukset ovat voimassa 29.1.2029 asti.				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-56 042,00	-30 394,00	-56 042,00	0,00

10.7 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	Kunta	
	2020	2019
Yleishallinto	19	21
Opetus- ja kulttuuritoimi	49	54
Yhteensä	68	71

43. Henkilöstökulut		
	Kunta	
	2020	2019
Palkat ja palkkiot	2 047 840,02	2 137 434,53
Eläkekulut	527 996,81	543 378,17
Muut henkilösivukulut	40 517,39	41 119,29
Henkilöstökulut yhteensä	2 616 354,22	2 721 931,99

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	Kunta	
	2020	2019
Kokoomus	706,50	552,00
Vihreä Verkko ry	381,00	247,00
Keskusta	2 136,50	1 521,50
Perussuomalainen	201,00	110,00

Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 425,00	2 430,50

45. Tilintarkastajan palkkiot		
	Kunta	
	2020	2019
Tilintarkastusyhteisö A		
Tilintarkastus	-5 358,00	-5 294,00
Muut palvelut	-3 172,50	-2 914,00
Palkkiot yhteensä	-8 530,50	-8 208,00

11. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVOISTA

Tilinpäätös	sidottu
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Päiväkirja	sähköinen arkistointi

KÄYTETYT TOSITELAJIT

SAP R/3 talous- ja toiminnanohjausjärjestelmä

Ostoreskontran tositteet	KR, KA, KG	sähköinen arkistointi
Ostoreskontran maksut	KZ	paperinen arkistointi
	ZP	sähköinen arkistointi
Myyntireskontran tositteet	RV, AB	sähköinen arkistointi
Myyntireskontran suoritukset	DA, DZ	paperinen arkistointi
	ZP	sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuuden tositteet	AA, AB, AF	paperinen arkistointi
Kirjanpidon muistiotositteet	SA, AB	paperinen arkistointi
	GL	sähköinen arkistointi
Palkkatositteet/Populus	SA, K8, L1	paperinen arkistointi
Maksuliikenteen tositteet	ZV	paperinen arkistointi
Liitetietotositteet		sähköinen arkistointi
Ostoreskontraerittelyt		sähköinen arkistointi
Myyntireskontraerittelyt		sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpitoerittelyt		sähköinen arkistointi

Arkistointi hoidetaan SAP järjestelmällä. Järjestelmä on kahdennettu kahteen eri paikassa olevaan konesaliin ja tiedot kopioituvat automaattisesti.

Kunnan pääkirjanpito on tehty SAP R3-nimisessä kirjanpitojärjestelmässä, kassajärjestelmänä on Basware maksuliikenne-järjestelmä, pysyvien vastaavien ja poistojen laskentajärjestelmänä on tilikauden aikana ollut SAP R3, palkkojen laskennassa on Populus-järjestelmä. Laskujen kuvat arkistoituu IXOS-järjestelmään.

12. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Pukkilassa 29. päivänä maaliskuuta 2021

Kunnanjohtaja

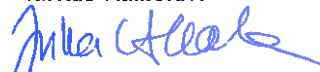

Juha Rehula

Kunnanhallitus

Markus Kallio

Juha Ahola

Leena Clewer

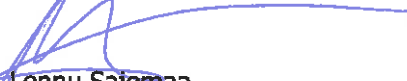
Minna Järvenpää

Anja Leino

Matti Pirhonen

Lennu Sajomaa

Terhi Tikkala

Ari Vatanen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pukkilassa

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Piia-Tuulia Rauhala
JHT

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 140 pages before this page

Dokumentet inneholder 140 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 140 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 140 sider før denne side

Detta dokument inneholder 140 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende